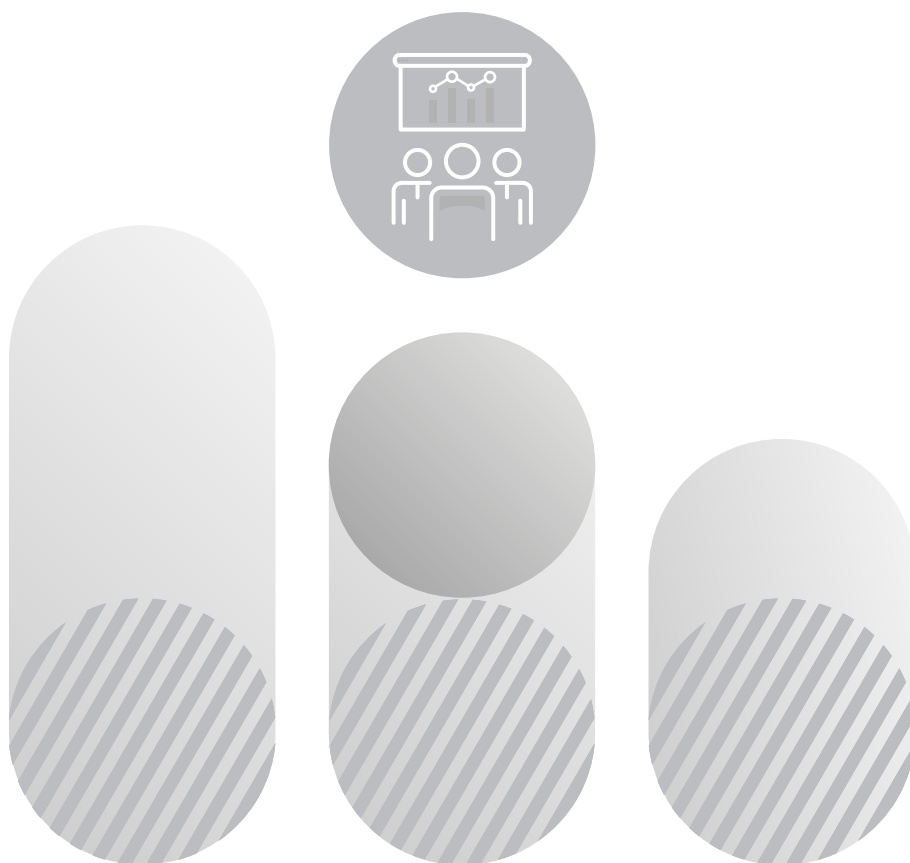

Rynek pracy w województwie małopolskim w 2021 r.

Labour market in Małopolskie Voivodship in 2021

Rynek pracy w województwie małopolskim w 2021 r.

Labour market in Małopolskie Voivodship in 2021

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Krakowie, Oddział w Nowym Sączu
Statistical Office in Kraków, Branch in Nowy Sącz

pod kierunkiem
supervised by
Agnieszki Szlubowskiej

Zespół autorski

Editorial team

Dorota Król, Barbara Pietrzak, Halina Zelek

Prace redakcyjne

Editorial work

Bogusław Bubula, Marta Budziak, Agnieszka Czekaj, Danuta Kalista

Tłumaczenie

Translation

Anna Dziejic

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Dorota Król

Opracowanie graficzne okładki

Graphic design of the cover

Karolina Rudnik

ISSN 2084-7394

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

<https://krakow.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Przekazuję Państwu publikację „Rynek pracy w województwie małopolskim w 2021 r.” przygotowaną przez zespół pracowników Urzędu Statystycznego w Krakowie. Opracowanie, wydawane w ramach serii „Informacje statystyczne”, stanowi dwunastą edycję podsumowującą najistotniejsze aspekty mające wpływ na kształtowanie się rynku pracy w województwie.

Autorzy zaprezentowali możliwie szeroki zakres informacji charakteryzujących rynek pracy z uwzględnieniem takich elementów jak: liczba osób pracujących i zatrudnionych, bezrobocie rejestrowane, popyt na pracę, czas pracy, wynagrodzenia i świadczenia społeczne, warunki pracy oraz wypadki przy pracy. Wszystkie te zagadnienia przedstawiono w formie opisowej i graficznej. Dodatkowo zamieszczono wybrane dane i wskaźniki charakteryzujące rynek pracy w województwie małopolskim na tle kraju i innych województw. Przygotowano także zestaw tablic zawierających bogaty zbiór danych źródłowych, które mogą być przydatne przy tworzeniu pogłębionych analiz statystycznych.

Informacje zawarte w tej publikacji, w połączeniu z innym danymi o województwie małopolskim dostępnymi na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Krakowie <https://krakow.stat.gov.pl>, mogą stanowić podstawę do analizy i oceny sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie.

Ponieważ w ostatnich dwóch latach sytuacja na rynku pracy kształtowała się między innymi pod wpływem pandemii COVID-19, zachęcamy do korzystania z opracowań obrazujących tę tematykę dostępnych na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego <https://stat.gov.pl/covid/>.

Bardzo dziękuję wszystkim sprawozdawcom i instytucjom, którzy z nami współpracują, za systematycznie przekazywane dane statystyczne i cenne uwagi, które przyczyniają się do wzbogacenia treści naszych opracowań.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Krakowie

Agnieszka Szlubowska

Kraków, listopad 2022 r.

Preface

I present to you the publication “Labour market in Małopolskie Voivodship in 2021” prepared by a team of employees of the Statistical Office in Kraków. The study, published as part of the "Statistical information" series, is the twelfth edition summarizing the most important aspects influencing the shaping of the labour market in the voivodship.

The authors presented the broadest possible scope of information characterising the labour market, taking into account such elements as: the number of employed persons and paid employees, registered unemployment, demand for labour, work time, wages and salaries and social benefits, working conditions and accidents at work. All these issues are presented in a descriptive and graphic form. Additionally, selected data and indicators characterising the labour market in Małopolskie Voivodship against the background of the country and other voivodships are included. A set of tables containing a rich collection of source data was also prepared, which may be useful in creating in-depth statistical analyses.

The information contained in this publication, in conjunction with other data on Małopolskie Voivodship available on the website of the Statistical Office in Kraków <https://krakow.stat.gov.pl/en/> may constitute the basis for the analysis and assessment of the socio-economic situation in the region.

As the situation on the labour market in the last two years was influenced, inter alia, by the COVID-19 pandemic, we encourage you to use the studies illustrating this subject available on the website of Statistics Poland <https://stat.gov.pl/en/covid/>.

I would like to thank all the rapporteurs and institutions that cooperate with us for systematically provided statistical data and valuable remarks that contribute to the enrichment of the content of our studies.

Director
of the Statistical Office
in Kraków

Agnieszka Szlubowska

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	18
Symbols. Main abbreviations	
Synteza	19
Executive summary	20
Rozdział 1. Pracujący i zatrudnieni	24
Chapter 1. Employed persons and paid employment	
Rozdział 2. Bezrobotni zarejestrowani	40
Chapter 2. Registered unemployed persons	
Rozdział 3. Popyt na pracę	50
Chapter 3. Demand for labour	
Rozdział 4. Czas pracy	55
Chapter 4. Work time	
Rozdział 5. Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	57
Chapter 5. Wages and salaries as well as social benefits	
Rozdział 6. Warunki pracy	73
Chapter 6. Working conditions	
Rozdział 7. Wypadki przy pracy	79
Chapter 7. Accidents at work	
Rozdział 8. Rynek pracy w województwie małopolskim na tle kraju i innych województw	87
Chapter 8. Labour market in Małopolskie Voivodship against the background of the country and other voivodships	
Uwagi metodologiczne	93
Methodological notes	99

Spis tablic w tekście

List of tables presented in text

	Str. Page
Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim (2010, 2015, 2020, 2021)	21
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship (2010, 2015, 2020, 2021)	

Spis tablic załączonych w formacie Excel

List of tables presented in Excel format

I. Pracujący i zatrudnieni

Employed persons and paid employment

- Tabl. 1. Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Employed persons in the national economy by ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 2. Zatrudnieni w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2021 r.
Persons employed in the national economy by NACE sections in 2021
- Tabl. 3. Pracujący według statusu zatrudnienia oraz sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Employed persons by employment status as well as ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 4. Pracujący w głównym miejscu pracy w miastach i na wsi według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Employed persons in the main workplace in urban and rural areas by ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 5. Wybrane kategorie pracujących w głównym miejscu pracy według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Selected categories of employed persons in the main workplace by ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 6. Pracownicy udostępnieni przez agencje pracy tymczasowej, zatrudnieni na kontraktach i osoby, z którymi zawarto umowę zlecenia lub o dzieło, a nigdzie nie zatrudnione na umowę o pracę według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Employed persons available through temporary work agencies, employed on contracts and persons on contract of mandate or task-specific contract, and not employed on labour contract by ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 7. Przeciętne zatrudnienie według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Average paid employment by ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 8. Zatrudnieni według wymiaru czasu pracy oraz sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Persons employed by time basis as well as ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 9. Pracownicy pełnozatrudnieni przyjęci do pracy oraz współczynnik przyjęć według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Full-time paid employees hired and hire rate by ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 10. Pracownicy pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy oraz współczynnik zwolnień według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Full-time paid employees terminated and termination rate by ownership sectors and NACE sections in 2021

II. Bezrobotni zarejestrowani

Registered unemployed persons

- Tabl. 11. Bezrobotni zarejestrowani według wybranych grup bezrobotnych oraz miesięcy w 2021 r.
Registered unemployed persons by selected groups of unemployed persons and months in 2021
- Tabl. 12. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku oraz kwartałów w 2021 r.
Registered unemployed persons by age groups and quarters in 2021
- Tabl. 13. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia oraz kwartałów w 2021 r.
Registered unemployed persons by educational level and quarters in 2021

- Tabl. 14. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy oraz kwartałów w 2021 r.
Registered unemployed persons by duration of unemployment and quarters in 2021
- Tabl. 15. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy oraz kwartałów w 2021 r.
Registered unemployed persons by work seniority and quarters in 2021
- Tabl. 16. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według grup wieku i poziomu wykształcenia w 2021 r.
Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by age groups and educational level in 2021
- Tabl. 17. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w 2021 r.
Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by work seniority and duration of unemployment in 2021
- Tabl. 18. Bezrobotni zarejestrowani według grup zawodów w 2021 r.
Registered unemployed persons by occupational groups in 2021
- Tabl. 19. Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym (napływ bezrobotnych) w 2021 r.
Unemployed persons registered in reporting month (inflow to unemployment) in 2021
- Tabl. 20. Bezrobotni wyrejestrowani w miesiącu sprawozdawczym (odpływ bezrobotnych) w 2021 r.
Unemployed persons removed in reporting month (outflow from unemployment) in 2021
- Tabl. 21. Bezrobotni zarejestrowani według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Registered unemployed persons by months as well as subregions and powiats in 2021
- Tabl. 22. Bezrobotni zarejestrowani według wybranych grup bezrobotnych oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Registered unemployed persons by selected groups of unemployed persons as well as subregions and powiats in 2021
- Tabl. 23. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Registered unemployed persons by duration of unemployment as well as subregions and powiats in 2021
- Tabl. 24. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Registered unemployed persons by age groups as well as subregions and powiats in 2021
- Tabl. 25. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Registered unemployed persons by educational level as well as subregions and powiats in 2021
- Tabl. 26. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Registered unemployed persons by work seniority as well as subregions and powiats in 2021
- Tabl. 27. Bezrobotni zarejestrowani znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy według podregionów i powiatów w 2021 r.
Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by subregions and powiats in 2021
- Tabl. 28. Napływ i odpływ bezrobotnych według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Inflow to and outflow from unemployment by months as well as subregions and powiats in 2021
- Tabl. 29. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Job vacancies and places of occupational activation by months as well as subregions and powiats in 2021
- Tabl. 30. Stopa bezrobocia rejestrowanego według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Registered unemployment rate by months as well as subregions and powiats in 2021

III. Popyt na pracę**Demand for labour**

- Tabl. 31. Wolne miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD w 2021 r.
Job vacancies by size of entities and NACE sections in 2021
- Tabl. 32. Wolne nowo utworzone miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD w 2021 r.
Vacancies in newly created jobs by size of entities and NACE sections in 2021
- Tabl. 33. Wolne miejsca pracy według wielkości jednostek oraz wielkich grup zawodów w 2021 r.
Job vacancies by size of entities and major occupational groups in 2021
- Tabl. 34. Wolne nowo utworzone miejsca pracy według wielkości jednostek oraz wielkich grup zawodów w 2021 r.
Vacancies in newly created jobs by size of entities and major occupational groups in 2021
- Tabl. 35. Wolne miejsca pracy według wielkich grup zawodów oraz sekcji PKD w 2021 r.
Job vacancies by major occupational groups and NACE sections in 2021
- Tabl. 36. Nowo utworzone miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD w 2021 r.
Newly created jobs by size of entities and NACE sections in 2021
- Tabl. 37. Zlikwidowane miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD w 2021 r.
Liquidated jobs by size of entities and NACE sections in 2021

IV. Czas pracy**Work time**

- Tabl. 38. Bilans czasu pracy według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Balance of work time by ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 39. Bilans czasu pracy w przeliczeniu na 1 zatrudnionego według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Balance of work time calculated per paid employee by ownership sectors and NACE sections in 2021

V. Wynagrodzenia i świadczenia społeczne**Wages and salaries as well as social benefits**

- Tabl. 40. Wynagrodzenia brutto według sektorów własności w 2021 r.
Gross wages and salaries by ownership sectors in 2021
- Tabl. 41. Wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Gross wages and salaries by ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 42. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Average monthly gross wages and salaries by ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 43. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według form finansowania oraz sekcji PKD w 2021 r.
Average monthly gross wages and salaries by financing form and NACE sections in 2021
- Tabl. 44. Przeciętne godzinowe wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji PKD w 2021 r.
Average hourly gross wages and salaries by ownership sectors and NACE sections in 2021
- Tabl. 45. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według podregionów i powiatów w 2021 r.
Average monthly gross wages and salaries by subregions and powiats in 2021
- Tabl. 46. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów ekonomicznych oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Average monthly gross wages and salaries by economic sectors as well as subregions and powiats in 2021

- Tabl. 47. Emerytury i renty w 2021 r.
Retirement and other pensions in 2021
- Tabl. 48. Pracownicy zatrudnieni według poziomu wykształcenia, wieku, stażu pracy, wielkości zakładów i sekcji PKD 2007 za październik 2020 r.
Paid employment by educational level, age, work seniority, the size of firms and NACE sections for October 2020
- Tabl. 49. Przeciętne wynagrodzenia brutto za październik 2020 r.
Average gross wages and salaries for October 2020
- Tabl. 50. Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2020 r.
Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2020
- Tabl. 51. Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2020 r.
Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2020
- Tabl. 52. Przeciętne godzinowe wynagrodzenia brutto za październik 2020 r.
Average gross hourly wages and salaries for October 2020
- Tabl. 53. Struktura przeciętnych wynagrodzeń brutto za październik 2020 r.
Structure of average gross wages and salaries for October 2020
- Tabl. 54. Rozkład pracowników zatrudnionych według krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto dla gospodarki narodowej według grup zawodów wykonywanych za październik 2020 r.
Percentage of paid employment by multiplicity of average gross wages and salaries for the national economy by performed occupational groups for October 2020
- Tabl. 55. Najwyższe miesięczne wynagrodzenia brutto w grupach decylogowych pracowników zatrudnionych według wielkich grup zawodów oraz płci za październik 2020 r.
The highest monthly earnings in decile groups of employees by great occupational groups and sex for October 2020

VI. Warunki pracy

Working conditions

- Tabl. 56. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń oraz sekcji PKD w 2021 r.
Exposure to risk factors at work by groups and intensity of risks as well as NACE sections in 2021
- Tabl. 57. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem według grup i nasilenia zagrożeń oraz sekcji PKD w 2021 r.
Exposure to risk factors at work per 1000 paid employees in units covered by the survey by groups and intensity of risks as well as NACE sections in 2021
- Tabl. 58. Likwidacja, ograniczenie lub ujawnienie zagrożeń według rodzajów zagrożeń w 2021 r.
Liquidation, limitation or disclosure of risks by kind of risks in 2021
- Tabl. 59. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego według sekcji PKD w 2021 r.
Positions for which assessment of occupational risk was made and persons working in these positions by NACE sections in 2021
- Tabl. 60. Choroby zawodowe w 2021 r.
Occupational diseases in 2021

VII. Wypadki przy pracy**Accidents at work**

- Tabl. 61. Wypadki przy pracy i poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji PKD w 2021 r.
Accidents at work and persons injured in accidents at work by NACE sections in 2021
- Tabl. 62. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzajów wypadków, liczby dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami oraz sekcji PKD w 2021 r.
Persons injured in accidents at work by kind of accidents, number of days of inability to work caused by accidents and NACE sections in 2021
- Tabl. 63. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup wieku oraz sekcji PKD w 2021 r.
Persons injured in accidents at work by age groups and NACE sections in 2021
- Tabl. 64. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych sekcji PKD oraz grup wydarzeń powodujących uraz w 2021 r.
Persons injured in accidents at work by selected NACE sections and groups of contact-modes of injury in 2021
- Tabl. 65. Przyczyny wypadków przy pracy według wybranych sekcji PKD w 2021 r.
Causes of accidents at work by selected NACE sections in 2021
- Tabl. 66. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych sekcji PKD oraz grup umiejscowienia urazu w 2021 r.
Persons injured in accidents at work by selected NACE sections and part of body injured in 2021
- Tabl. 67. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych sekcji PKD oraz rodzajów urazu w 2021 r.
Persons injured in accidents at work by selected NACE sections and kind of injury in 2021
- Tabl. 68. Straty czasu pracy innych osób oraz szacunkowe straty materialne spowodowane wypadkami przy pracy według sekcji PKD w 2021 r.
Losses of work time of other persons and estimated material losses caused by accidents at work by NACE sections in 2021
- Tabl. 69. Liczba dni niezdolności do pracy osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy według sekcji PKD w 2021 r.
Number of days of inability to work of persons injured in accidents at work by NACE sections in 2021
- Tabl. 70. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzajów wypadków oraz podregionów i powiatów w 2021 r.
Persons injured in accidents at work by kind of accident as well as subregions and powiats in 2021

VIII. Wybrane informacje o rynku pracy według gmin**Selected information on the labour market by gminas**

- Tabl. 70. Pracujący według płci, wybranych sektorów ekonomicznych oraz podregionów, powiatów i gmin w 2021 r.
Employed persons by sex, selected economic sectors as well as subregions, powiats and gminas in 2021
- Tabl. 71. Bezrobotni zarejestrowani według płci oraz podregionów, powiatów i gmin w 2021 r.
Registered unemployed persons by sex as well as subregions, powiats and gminas in 2021

Spis wykresów

List of charts

	Str. Page
Wykres 1. Pracujący w gospodarce narodowej (2020, 2021)	24
Chart 1. Employed persons in the national economy (2020, 2021)	
Wykres 2. Struktura pracujących w gospodarce narodowej według grup sekcji PKD w 2021 r.	25
Chart 2. Structure of employed persons in the national economy by groups of NACE sections in 2021	
Wykres 3. Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2021 r.	26
Chart 3. Employed persons in the national economy by NACE sections in 2021	
Wykres 4. Wybrane kategorie pracujących w 2021 r.	27
Chart 4. Selected categories of employed persons in 2021	
Wykres 5. Struktura pracujących według sekcji PKD w 2021 r.	28
Chart 5. Structure of employed persons by NACE sections in 2021	
Wykres 6. Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym według powiatów w 2021 r.	28
Chart 6. Employed persons per 1000 working age population by powiats in 2021	
Wykres 7. Zatrudnieni w gospodarce narodowej według sekcji PKD (2020, 2021)	29
Chart 7. Paid employment in the national economy by NACE sections (2020, 2021)	
Wykres 8. Struktura przeciętnej liczby uczniów zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego według sekcji PKD w 2021 r.	30
Chart 8. Structure of average number of students employed for vocational preparation by NACE sections in 2021	
Wykres 9. Udział zatrudnionych na umowy okresowe w ogólnej liczbie zatrudnionych według wybranych sekcji PKD w 2021 r.	30
Chart 9. Share of persons employed on temporary contracts in the total number of persons employed by selected NACE sections in 2021	
Wykres 10. Struktura pracowników pełnozatrudnionych przyjętych do pracy w 2021 r.	31
Chart 10. Structure of full-time paid employees hired in 2021	
Wykres 11. Struktura pracowników pełnozatrudnionych zwolnionych z pracy w 2021 r.	32
Chart 11. Structure of full-time paid employees terminated in 2021	
Wykres 12. Współczynnik przyjęć i współczynnik zwolnień według sekcji PKD w 2021 r.	33
Chart 12. Hire rate and termination rate by NACE sections in 2021	
Wykres 13. Struktura umów zlecenia zawartych z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy według sekcji PKD w 2021 r.	34
Chart 13. Structure of contracts of mandate concluded with persons, who have not been employed on the basis of an employment contract by NACE sections in 2021	
Wykres 14. Struktura umów o dzieło zawartych z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy według sekcji PKD w 2021 r.	34
Chart 14. Structure of task-specific contracts concluded with persons, who have not been employed on the basis of an employment contract by NACE sections in 2021	
Wykres 15. Struktura osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą według sekcji PKD w 2021 r.	35
Chart 15. Structure of natural persons conducting economic activity by NACE sections in 2021	

	Str. Page
Wykres 16. Udział osób fizycznych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w liczbie pracujących w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2021 r.	36
Chart 16. Share of natural persons conducting non-agriculture economic activity in the number of persons employed in the national economy by NACE sections in 2021	
Wykres 17. Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według obywatelstwa w 2021 r.	38
Chart 17. Structure of work permits for foreigners by citizenship in 2021	
Wykres 18. Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według wielkich grup zawodów w 2021 r.	39
Chart 18. Structure of work permits for foreigners by major occupational groups in 2021	
Wykres 19. Bezrobotni zarejestrowani według płci i miesięcy (2019, 2020, 2021)	40
Chart 19. Registered unemployed persons by sex and months (2019, 2020, 2021)	
Wykres 20. Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych (2020, 2021)	41
Chart 20. Share of selected categories of the unemployed persons with a specific situation on the labour market in the total number of registered unemployed persons (2019, 2020)	
Wykres 21. Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani z urzędów pracy według miesięcy (2020, 2021)	43
Chart 21. Unemployed persons registered and removed from labour offices by months (2020, 2021)	
Wykres 22. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według grup wieku w 2021 r.	44
Chart 22. Structure of registered unemployed persons by age groups in 2021	
Wykres 23. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia w 2021 r.	44
Chart 23. Structure of registered unemployed persons by educational level in 2021	
Wykres 24. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wielkich grup zawodów w 2021 r.	45
Chart 24. Structure of registered unemployed persons by major occupational groups in 2021	
Wykres 25. Oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy (2020, 2021)	47
Chart 25. Job offers submitted to labour offices (2020, 2021)	
Wykres 26. Struktura wydatków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2021 r.	48
Chart 26. Structure of expenditure of the Labour Fund on active forms of counteracting unemployment in 2021	
Wykres 27. Struktura podmiotów zatrudniających przynajmniej 1 osobę i struktura miejsc pracy w tych podmiotach w 2021 r.	50
Chart 27. Structure of entities employing at least 1 person and of workplaces in these entities in 2021	
Wykres 28. Struktura wolnych miejsc pracy według sektorów własności i wielkości jednostek w 2021 r.	51
Chart 28. Structure of vacancies by ownership sectors and size of units in 2021	
Wykres 29. Struktura wolnych miejsc pracy według sekcji PKD w 2021 r.	52
Chart 29. Structure of vacancies by NACE sections in 2021	
Wykres 30. Struktura wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów w 2021 r.	52
Chart 30. Structure of vacancies by major occupational groups in 2021	
Wykres 31. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy według sekcji PKD w 2021 r.	54
Chart 31. Newly created and liquidated jobs by NACE sections in 2021	
Wykres 32. Struktura czasu pracy przypadającego na 1 zatrudnionego według kategorii w 2021 r.	55
Chart 32. Structure of work time per paid employee by categories in 2021	

	Str. Page
Wykres 33. Struktura czasu pracy przypadającego na 1 zatrudnionego według kategorii oraz sekcji PKD w 2021 r.	56
Chart 33. Structure of work time per paid employee by categories and NACE sections in 2021	
Wykres 34. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w sekcjach PKD w 2021 r.	57
Chart 34. Average monthly gross wages and salaries in national economy in NACE sections in 2021	
Wykres 35. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w administracji publicznej w 2021 r.	57
Chart 35. Average monthly gross wages and salaries in the public administration in 2021	
Wykres 36. Struktura wynagrodzeń brutto w 2021 r.	58
Chart 36. Structure of gross wages and salaries in 2021	
Wykres 37. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sektorów i form własności w 2021 r.	59
Chart 37. Average monthly gross wages and salaries by sectors and ownership forms in 2021	
Wykres 38. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach PKD od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem w 2021 r.	60
Chart 38. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in NACE sections from the total average monthly gross wages and salaries in 2021	
Wykres 39. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sektorów własności (2020, 2021)	60
Chart 39. Average hourly gross wages and salaries by ownership sectors (2020, 2021)	
Wykres 40. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sekcji PKD w 2021 r.	61
Chart 40. Average hourly gross wages and salaries by NACE sections in 2021	
Wykres 41. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w powiatach od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem w 2021 r.	62
Chart 41. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in powiats from the total average monthly gross wages and salaries in 2021	
Wykres 42. Struktura wydatków na świadczenia emerytalne i rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych i KRUS według rodzajów świadczeń w 2021 r.	63
Chart 42. Structure of expenditure on retirement and other pension benefits from non-agricultural social security system and the Agricultural Social Insurance Fund by kind of benefits in 2021	
Wykres 43. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto (2020, 2021)	64
Chart 43. Dynamics of average gross monthly retirement and other pension (2020, 2021)	
Wykres 44. Struktura zatrudnionych według płci w październiku 2020 r.	64
Chart 44. Structure of paid employment by sex in October 2020	
Wykres 45. Struktura zatrudnionych według wielkich grup zawodów w październiku 2020 r.	65
Chart 45. Structure of paid employment by major occupational groups in October 2020	
Wykres 46. Przeciętne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według sektorów własności i płci (w zł)	66
Chart 46. Average gross wages and salaries for October 2020 by ownership sectors and sex (in PLN)	
Wykres 47. Przeciętne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według sektorów własności i poziomu wykształcenia	67
Chart 47. Average gross wages and salaries for October 2020 by ownership sectors and educational level	

	Str. Page
Wykres 48. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według płci i poziomu wykształcenia	67
Chart 48. Average gross hourly wages and salaries for October 2020 by sex and educational level	
Wykres 49. Przeciętne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według płci i wieku	68
Chart 49. Average gross wages and salaries for October 2020 by sex and age groups	
Wykres 50. Przeciętne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według sektorów własności i stażu pracy	68
Chart 50. Average gross wages and salaries for October 2020 by ownership sectors and work seniority	
Wykres 51. Przeciętne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według sektorów własności i wielkości zakładów	69
Chart 51. Average gross wages and salaries for October 2020 by ownership sectors and size of workplaces	
Wykres 52. Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń brutto w sekcjach PKD od przeciętnego wynagrodzenia brutto ogółem za październik 2020 r. według sektorów własności	69
Chart 52. Relative deviation of average gross wages and salaries in NACE sections from the total average gross wages and salaries for October 2020 by ownership sectors	
Wykres 53. Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń brutto w wielkich grupach zawodów od przeciętnego wynagrodzenia brutto ogółem za październik 2020 r.	70
Chart 53. Relative deviation of average gross wages and salaries in major occupational groups from the total average gross wages and salaries for October 2020	
Wykres 54. Struktura przeciętnych wynagrodzeń brutto za październik 2020 r. według składników	71
Chart 54. Structure of average monthly gross wages and salaries for October 2020 by components	
Wykres 55. Struktura zatrudnionych według krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto za październik 2020 r.	72
Chart 55. Structure of paid employment by multiplicity of average gross wages and salaries for October 2020	
Wykres 56. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia według płci w 2021 r.	73
Chart 56. Structure of persons employed in hazardous conditions by sex in 2021	
Wykres 57. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia według sekcji PKD w 2021 r.	74
Chart 57. Structure of employees exposed to risk factors by NACE sections in 2021	
Wykres 58. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń i płci w 2021 r.	74
Chart 58. Exposure to risk factors at work by groups of risks and sex in 2021	
Wykres 59. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia według zagrożeń w 2021 r.	76
Chart 59. Structure of employees exposed to risk factors by risks in 2021	
Wykres 60. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego według sekcji PKD w 2021 r.	77
Chart 60. Employed at workstations assessed for occupational risk by sections in 2021	
Wykres 61. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe według sekcji PKD w 2021 r.	77
Chart 61. Employed at workstations for which elimination or reduction of occupational risk was made by NACE sections in 2021	
Wykres 62. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji PKD (2020, 2021)	79
Chart 62. Persons injured in accidents at work by NACE sections (2020, 2021)	

	Str. Page
Wykres 63. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według wielkości zakładów w 2021 r.	80
Chart 63. Structure of persons injured in accidents at work by size of companies in 2021	
Wykres 64. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według grup wieku w 2021 r.	80
Chart 64. Structure of persons injured in accidents at work by age groups in 2021	
Wykres 65. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według wielkich grup zawodów w 2021 r.	81
Chart 65. Structure of persons injured in accidents at work by major occupational groups in 2021	
Wykres 66. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według grup wydarzeń powodujących uraz w 2021 r.	82
Chart 66. Structure of persons injured in accidents at work by groups of contact-modes of injury in 2021	
Wykres 67. Struktura przyczyn wypadków przy pracy według grup przyczyn w 2021 r.	82
Chart 67. Structure of causes of accidents at work by groups of causes in 2021	
Wykres 68. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według umiejscowienia urazu w 2021 r.	83
Chart 68. Structure of persons injured in accidents at work by part of body injured in 2021	
Wykres 69. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego według sekcji PKD (2020, 2021)	83
Chart 69. Average number of days of inability to work per person injured by NACE sections (2020, 2021)	
Wykres 70. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych według wydarzeń powodujących uraz w 2021 r.	86
Chart 70. Structure of persons injured in accidents at work on private farms by events causing injury in 2021	
Wykres 71. Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności według województw w 2021 r.	87
Chart 71. Share of population at working age in the total number of population by voivodships in 2021	
Wykres 72. Współczynnik obciążenia demograficznego według województw w 2021 r.	87
Chart 72. Age dependency ratio by voivodships in 2021	
Wykres 73. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności według województw w 2021 r.	88
Chart 73. Entities of the national economy registered in the REGON register per 1000 population by voivodships in 2021	
Wykres 74. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2021 r.	88
Chart 74. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by voivodships in 2021	
Wykres 75. Dynamika osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w rejestrze REGON w Polsce i województwie małopolskim (2011–2021).....	88
Chart 75. Dynamics of natural persons conducting economic activity registered in the REGON in Poland and in Małopolskie Voivodship (2011–2021)	
Wykres 76. Pracujący w gospodarce narodowej według województw w 2021 r.	89
Chart 76. Employed persons in the national economy by voivodships in 2021	

	Str. Page
Wykres 77. Pracujący w gospodarce narodowej na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2021 r.	89
Chart 77. Employed persons in the national economy per 100 persons at working age by voivodships in 2021	
Wykres 78. Pracujący w gospodarce narodowej na 100 osób w wieku produkcyjnym w Polsce i w województwie małopolskim (2011–2021)	89
Chart 78. Employed persons in the national economy per 100 persons at working age in Poland and in Małopolskie Voivodship (2011–2021)	
Wykres 79. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według województw w 2021 r.	90
Chart 79. Share of registered unemployed persons in the number of population at working age by voivodships in 2021	
Wykres 80. Stopa bezrobocia według województw w 2021 r.	90
Chart 80. Unemployment rate by voivodships in 2021	
Wykres 81. Udział bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w Polsce i w województwie małopolskim (2011–2021)	90
Chart 81. Share of the unemployed aged less than 25 years in the total number of the unemployed registered in Poland and in Małopolskie Voivodeship (2011–2021)	
Wykres 82. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej według województw w 2021 r.	91
Chart 82. Average monthly gross wages and salaries in the national economy by voivodships in 2021	
Wykres 83. Przeciętna miesięczna emerytura brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych według województw w 2021 r.	91
Chart 83. Average monthly gross retirement pension from non-agricultural social security system by voivodships in 2021	
Wykres 84. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w Polsce i w województwie małopolskim (2011–2021)	91
Chart 84. Average monthly gross wages and salaries in the national economy in Poland and in Małopolskie Voivodship (2011–2021)	
Wykres 85. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych według województw w 2021 r. ...	92
Chart 85. Employees exposed to risk factors per 1000 paid employees by voivodships in 2021	
Wykres 86. Wskaźnik wypadkowości według województw w 2021 r.	92
Chart 86. Incidence rate by voivodships in 2021	
Wykres 87. Wskaźnik wypadkowości w Polsce i w województwie małopolskim (2011–2021)	92
Chart 87. Incidence rate in Poland and in Małopolskie Voivodship (2011–2021)	

Spis map

List of maps

	Str. Page
Mapa 1. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według powiatów w 2021 r.	37
Map 1. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by powiats in 2021	
Mapa 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2021 r.	42
Map 2. Registered unemployment rate by powiats in 2021	
Mapa 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów w 2021 r.	62
Map 3. Average monthly gross wages and salaries by powiats in 2021	
Mapa 4. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego według powiatów w 2021 r.	84
Map 4. Average number of days of inability to work per person injured by powiats in 2021	
Mapa 5. Wskaźnik wypadkowości według powiatów w 2021 r.	85
Map 5. Incidence rate by powiats in 2021	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Znak ^Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych na str. 96 categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes on page 102
„W tym” ”Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
tabl.	tablica table
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności 2007 Polish Classification of Activities 2007 (NACE rev. 2)
PSR	Powszechny Spis Rolny Agricultural Census
NSP	Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań National Census of Population and Housing

Synteza

W końcu 2021 r. województwo małopolskie liczyło 3430,4 tys. mieszkańców – co stanowiło 9,0% ogólnej liczby ludności kraju. Udział ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 60,0%. Większość tej zbiorowości (63,5%) tworzyły osoby w wieku mobilnym (18-44 lata), prawdopodobnie gotowe do zmiany stanowiska bądź miejsca pracy, czy też przekwalifikowania się. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 67 osób w wieku nieprodukcyjnym, podczas gdy średnio w kraju 69. Natomiast na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadało 107 w wieku poprodukcyjnym (w Polsce – 122), co z pewnością będzie miało negatywny wpływ na kształtowanie się w przyszłości podaży pracy.

W 2021 r. w województwie małopolskim w stosunku do 2020 r. odnotowano wzrost liczby pracujących o 2,0% (do 1337,6 tys. w końcu roku), przy średnim wzroście w kraju wynoszącym 1,4%. Udział pracujących w skali kraju wyniósł 9,1%. Na 1000 osób w wieku produkcyjnym pracowało 650, wobec średniej krajowej równej 655. W strukturze pracujących według statusu zatrudnienia 77,4% stanowili zatrudnieni na podstawie stosunku pracy.

Przeciętne zatrudnienie w końcu 2021 r. wyniosło 917,8 tys. etatów – było o 20,0 tys. (o 2,2%) wyższe niż przed rokiem i stanowiło 8,4% wielkości krajowej. W podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób liczba zatrudnionych wzrosła o 19,9 tys. (o 2,5%) – po spadku odnotowanym w ubiegłym roku o 8,8 tys. (o 1,1%). Wzrost dotyczył zatrudnionych na czas nieokreślony (o 1,7%) jak i zatrudnionych na umowy okresowe (o 5,9%). Zwiększyła się liczba przyjętych do pracy (o 17,5%), ale także osób zwolnionych (o 3,9%). Zmieniły się względne miary ruchu zatrudnionych – współczynnik przyjęć wzrósł o 3,3 p. proc., a współczynnik zwolnień o 0,7 p. proc.

W podmiotach zatrudniających pracowników w 2021 r. odnotowano dodatni bilans miejsc pracy nowo utworzonych i zlikwidowanych. Przeciętna liczba wolnych miejsc pracy była ponad 2-krotnie większa niż w 2020 r. Wzrost ten był na tyle duży, że z nadwyżką zrekompensował ubiegłoroczny spadek, który mogła spowodować pandemia COVID-19. Przeciętny roczny wskaźnik wolnych miejsc pracy wyniósł 1,46% wobec 0,71% w poprzednim roku (w kraju odpowiednio – 1,10% i 0,67%).

W powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego w końcu grudnia 2021 r. figurowało 69,9 tys. osób bezrobotnych (7,8% wielkości krajowej), czyli o 15,8% mniej niż rok wcześniej. W ciągu roku zarejestrowano 94,1 tys. bezrobotnych i jednocześnie wykreślono 107,2 tys. osób. Ponownie uzyskano ujemne saldo pomiędzy napływem i odpływem bezrobotnych zgodnie z tendencją utrzymującą się od 2014 r., odwróconą jedynie w poprzednim roku w wyniku pandemii. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie małopolskim w końcu grudnia 2021 r. wynosiła 5,0% i w stosunku do poziomu sprzed roku obniżyła się o 1,0 p. proc. Tak jak w poprzednich latach, określone w ten sposób natężenie bezrobocia było niższe od przeciętnego w kraju – o 0,8 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie małopolskim w 2021 r. wyniosło 5672,84 zł i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosło o 9,4%. Płaca ta kształtowała się niewiele poniżej średniej krajowej – na poziomie 99,8%. W stosunku do ogólnokrajowych niższe były także przeciętne miesięczne świadczenia emerytalno-rentowe wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (o 4,3%) oraz Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (o 2,5%). W 2021 r. w województwie relacja przeciętnej miesięcznej emerytury brutto wypłacanej przez ZUS do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto wyniosła 0,44 (w 2020 r. – 0,47), a w kraju – 0,46 (w 2020 r. – 0,49).

W 2021 r. ogólny wskaźnik wypadkowości opisujący bezpieczeństwo pracy zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,37 i wyniósł 3,86. Od przeciętnego w kraju był niższy o 0,89. Liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w badanych jednostkach zmniejszyła się o 8 i w końcu 2021 r. wyniosła 50 (o 16 osób mniej niż przeciętna w kraju).

W końcu grudnia 2021 r. w ogólnej liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 73,4% (analogiczny udział w kraju – 71,3%). W porównaniu z poprzednim rokiem ich liczba wzrosła o 4,4% przy średniorocznym krajowym wzroście na poziomie 3,6%. Najwięcej osób prowadziło działalność związaną z handlem (20,5%) i budownictwem (18,4%). Na 100 mieszkańców województwa w wieku produkcyjnym przypadało 16 podmiotów osób fizycznych, a średnio w kraju – 15 podmiotów.

Executive summary

At the end of 2021, Małopolskie Voivodship had 3 430.4 thousand inhabitants – which accounted for 9.0% of the total population of the country. The share of the working age population was 60.0%. The majority of this group (63.5%) were persons of mobile age (18–44), probably ready to change their position or place of work, or retrain. For every 100 persons of working age, there were 67 persons of non-working age, while the national average was 69. However, for every 100 persons of pre-working age, there were 107 persons of post-working age (in Poland – 122), which will certainly have a negative impact on the shape of labour supply in the future.

In 2021, in Małopolskie Voivodship, compared to 2020, the number of employed persons increased by 2.0% (to 1 337.6 thousand at the end of the year), with the average increase in the country amounting to 1.4%. The share of employed persons in the country amounted to 9.1%. There were 650 employed persons per 1 000 persons of working age, towards the national average of 655. In the structure of the employed by employment status, 77.4% were employed on the basis of an employment contract.

At the end of 2021, the number of paid employees amounted to 917.8 thousand – it was higher by 20.0 thousand (by 2.2%) than the year before and accounted for 8.4% of the national size. In economic entities employing more than 9 persons, the number of employees increased by 19.9 thousand (by 2.5%) – after a decrease recorded last year by 8.8 thousand (by 1.1%). The increase concerned employees employed for an indefinite period (by 1.7%) and employees employed under periodic contracts (by 5.9%). The number of persons hired increased (by 17.5%), but also persons terminated (by 3.9%). Relative measures of employee turnover have changed – the hire rate increased by 3.3 pp, and the termination rate by 0.7 pp.

In entities employing employees in 2021, a positive balance of newly created and liquidated jobs was recorded. The average number of vacancies was more than twice as high as in 2020. This increase was so large that it more than compensated for last year's decline, which could have been caused by the COVID-19 pandemic. The average annual job vacancy rate amounted to 1.46% against 0.71% in the previous year (nationally – 1.10% and 0.67%, respectively).

At the end of December 2021, 69.9 thousand unemployed persons were listed in powiat labour offices of Małopolskie Voivodship (7.8% of the national size), which is 15.8% less than the year before. During the year, there were 94.1 thousand registered and 107.2 thousand deleted unemployed persons. Again, a negative balance was obtained between the inflow and outflow of the unemployed, in line with the trend maintained since 2014, reversed only in the previous year as a result of the pandemic. The registered unemployment rate in Małopolskie Voivodship at the end of December 2021 was 5.0% and decreased by 1.0 pp compared to the previous year. As in previous years, the unemployment rate defined in this way was lower than the national average – by 0.8 pp.

The average monthly gross wages and salaries in Małopolskie Voivodship in 2021 amounted to PLN 5 672.84 and increased by 9.4% compared to the previous year. This salary was slightly below the national average – at the level of 99.8%. Compared to the national average, the average monthly retirement and disability benefits paid by the Social Insurance Institution (by 4.3%) and the Agricultural Social Insurance Fund (by 2.5%) were also lower. In 2021, the ratio of the average gross monthly pension paid by ZUS to the average gross monthly salary in the voivodship was 0.44 (in 2020 – 0.47), and in the country – 0.46 (in 2020 – 0.49).

In 2021, the total incidence rate describing work safety increased by 0.37 compared to the previous year and amounted to 3.86. It was lower than the national average by 0.89. The number of employees exposed to risk factors per 1 000 employees in the surveyed entities decreased by 8 and at the end of 2021 amounted to 50 (16 persons less than the national average).

At the end of December 2021, natural persons conducting economic activity accounted for 73.4% of the total number of entities registered in the REGON register (the analogous share in the country – 71.3%). Compared to the previous year, their number increased by 4.4% with the national average annual increase of 3.6%. The largest number of people conducted activities related to trade (20.5%) and construction (18.4%). There were 16 entities of natural persons per 100 inhabitants of the voivodship at working age, and the national average was 15 entities.

Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2020	2021
Ludność (stan w dniu 31 grudnia) w tys. Population (as of 31 December) in thousands	3336,7	3372,6	3432,7	3430,4
mężczyźni men	1619,4	1636,7	1665,5	1664,1
kobiety women	1717,3	1735,9	1767,2	1766,3
miasta urban areas	1640,3	1634,9	1649,7	1644,7
wieś rural areas	1696,4	1737,7	1782,9	1785,6
w tym w wieku produkcyjnym of which of working age	2122,6	2106,1	2069,5	2057,4
Ludność w wieku (stan w dniu 31 grudnia): Population at age (as of 31 December):				
nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym non-working per 100 persons of working age	57,2	60,1	65,9	66,7
poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym post-working per 100 persons of pre-working age	83,0	98,3	106,3	107,0
poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym post-working per 100 persons of working age	25,9	29,8	33,9	34,5
Saldo migracji stałej na 1000 ludności Net migration for permanent residence per 1000 population	1,32	0,93	1,16	1,40
wewnętrznej internal	1,10	1,12	0,99	1,20
zagranicznej international	0,22	.	0,17	0,21
Pracujący^a (stan w dniu 31 grudnia) w tys. Employed persons ^a (as of 31 December) in thousands	1225,2	1321,9	1311,1	1337,6
mężczyźni men	637,2	676,0	691,0	701,7
kobiety women	588,0	645,9	620,1	635,9
sektor publiczny public sector	260,2	247,0	256,1	257,2
sektor prywatny private sector	965,0	1074,9	1055,0	1080,4
w połączonych sekcjach PKD (2007): by combined NACE sections (2007):				
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	272,9	272,8	106,2	106,1
przemysł i budownictwo industry and construction	301,6	313,6	360,2	363,9
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja and catering ^Δ ; information and communication	290,3	326,2	373,7	382,2
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ financial and insurance activities, real estate activities	37,2	42,1	43,5	44,2
pozostałe usługi other services	360,5	409,4	427,6	441,2
Zatrudnieni^b (stan w dniu 31 grudnia) w tys. Employees/paid employment ^b (as of 31 December) in thousands	815,4	865,4	974,9	997,1
mężczyźni men	407,6	423,8	495,3	504,8
kobiety women	407,8	441,6	479,6	492,3
Przeciętne zatrudnienie^c Paid employment ^c	785,8	801,4	897,8	917,8

Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim (cd.)
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2020	2021
Ruch zatrudnionych^d w tys.: Labour turnover ^d in thousands:				
przyjęci do pracy hired	130,7	141,0	135,7	159,5
w tym podejmujący pracę po raz pierwszy of which starting work for the first time	17,9	19,3	15,9	18,6
zwolnieni z pracy terminated	117,4	132,8	136,2	141,5
Współczynnik ruchu zatrudnionych^d w %: Labour turnover rate ^d in %:				
przyjęć hire rate	20,9	21,9	18,0	21,3
zwolnień termination rate	18,7	20,6	18,1	18,8
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.: Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands:				
ogółem total	142,2	119,6	83,1	69,9
mężczyźni men	66,7	55,4	37,9	31,9
kobiety women	75,5	64,2	45,2	38,1
w tym w wieku: of which at age:				
poniżej 25 lat less than 25 years	39,3	21,5	12,3	9,1
55 lat i więcej 55 years and more	11,0	18,3	13,1	12,0
z liczby ogółem: of total number:				
z prawem do zasiłku entitled to a benefit	23,0	15,4	12,9	8,3
długotrwale bezrobotni long-term unemployed	60,9	65,9	37,2	38,9
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia) w % Share of registered unemployed persons in the number of working age population (as of 31 December) in %	6,7	5,7	4,0	3,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego^e (stan w dniu 31 grudnia) w % Registered unemployment rate ^e (as of 31 December) in %	10,4	8,3	6,0	5,0
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 grudnia) Number of unemployed persons per 1 job offer (as of 31 December)	72	40	23	13
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej: Average monthly gross wages and salaries in the national economy:				
w zł in PLN	2973,79	3667,02	5186,34	5672,84
w relacji do średniej krajowej (Polska=100) in relation to the national average (Poland=100)	92,2	93,8	99,2	99,8
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys. Average number of retirees and pensioners in thousands	756,1	718,8	746,8	744,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: Average monthly gross retirement and other pension in PLN:				
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych from non-agricultural social security system	1543,10	1938,81	2351,94	2509,36
rolników indywidualnych of farmers	924,05	1140,46	1341,18	1393,37

Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim (dok.)
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2020	2021
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia ^f (stan w dniu 31 grudnia): Employees exposed to risk factors ^f (as of 31 December):				
w tys. in thousands	34,6	32,3	28,9	28,0
zagrożenia związane: risks arising from:				
ze środowiskiem pracy work environment	19,3	16,8	19,3	18,7
z uciążliwością pracy strenuous work	10,0	9,6	4,5	4,3
z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	5,3	5,8	5,1	5,0
na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 paid employees in plants covered by the study	74,3	65,9	57,8	50,0
Choroby zawodowe Occupational diseases	312	225	97	452
Poszkodowani w wypadkach przy pracy Persons injured in accidents at work	5898	5679	4215	4724
mężczyźni men	3941	3476	2523	2779
kobiety women	1957	2203	1692	1945
w tym w wypadkach: of which in accidents:				
śmiertelnych fatal	27	9	15	16
ciężkich heavy	38	41	30	25
Wskaźnik wypadkowości Incidence rate	6,25	5,46	3,49	3,86
Liczba dni niezdolności do pracy osób poszkodowanych na 1 poszkodowanego ^g The number of days of inability to work of persons injured in accidents at work per 1 person injured ^g	43,6	42,5	45,1	43,8
Szacunkowe straty materialne spowodowane wypadkami w tys. zł Estimated material losses caused by accidents at work in thousand PLN	1311	865	1365	1440
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w końcu roku): Entities of the national economy registered in the REGON register (as of the end of year):				
ogółem w tys. total in thousands	331,4	363,9	426,3	445,1
w tym o liczbie pracujących poniżej 10 osób of which employing less than 10 persons	314,2	348,0	411,7	430,5
na 10 tys. ludności per 10 thousand population	993	1079	1242	1298
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności Newly registered entities of the national economy in the REGON register per 10 thousand population	109	98	90	105
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane z rejestru REGON na 10 tys. ludności Deleted entities of the national economy in the REGON register per 10 thousand population	58	77	41	49

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy. c Po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty. d Pracowników pełnozatrudnionych; bez zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. e Za lata 2020 i 2021 po rewizji – patrz uwagi metodologiczne. f Liczeni jeden raz, w grupie czynnika przeważającego. Dane za 2021 r. nieporównywalne z danymi za lata poprzednie – patrz uwagi metodologiczne. g Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy tych osób.

a By actual workplace and kind of activity. b Full- and part-time paid employees in the main workplace. c After converting part-time paid employees into full-time paid employees. d Full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. e For the years 2020 and 2021 after the revision – see methodological notes. f Employees listed only once by predominant factor. Data for 2021 incomparable with data for previous years – see methodological notes. g Excluding persons injured in fatal accidents and excluding the number of days of inability to work of these persons.

Uwaga: Od 2020 roku bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki NSP 2021. Na podstawie wyników tego spisu przeliczone zostały dane za lata 2020 i 2021. Zaprezentowane współczynniki za lata 2020 i 2021 uwzględniają te przeliczenia. Dane o pracujących i zatrudnionych w gospodarce narodowej uwzględniają pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – od 2020 r. z PSR 2020, a dla lat 2010 i 2015 z PSR 2010.

Note: From 2020, the starting base for the balance of the size and structure of the population are the results of the Census 2021. Based on the results of this census, data for the years 2020 and 2021 have been converted. The presented ratios for the years 2020 and 2021 take into account these conversions. Data on employed and employed persons in the national economy include persons working on private farms in agriculture – from 2020 from PSR 2020, and for 2010 and 2015 from PSR 2010.

Rozdział 1. Pracujący i zatrudnieni

Chapter 1. Employed persons and paid employment

Pracujący w gospodarce narodowej

Dane o **pracujących w gospodarce narodowej** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód, tj.: osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego, pracodawców i pracujących na własny rachunek, osób wykonujących pracę nakładczą, agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów), członków spółdzielni produkcji rolniczej, duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Dane nie obejmują pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W końcu 2021 r. w województwie pracowało (według faktycznego miejsca pracy) 1337,6 tys. osób, czyli o 26,5 tys. (o 2,0%) więcej w porównaniu ze stanem sprzed roku. W ogólnej liczbie pracujących 80,8% stanowili pracujący w sektorze prywatnym, wśród których udział mężczyzn wyniósł 57,3%. W sektorze publicznym przeważającą zbiorowość pracujących tworzyły kobiety – 68,1%. W odniesieniu do stanu w końcu 2020 r. liczba pracujących kobiet zwiększyła się o 15,8 tys. (o 2,5%), natomiast mężczyzn wzrosła o 10,7 tys. (1,5%). W podmiotach sektora prywatnego pracowało o 25,4 tys. osób więcej (o 2,4%), przy czym liczba kobiet zwiększyła się o 14,3 tys. (o 3,2%), a mężczyzn – o 11,1 tys. (o 1,8%). Liczba pracujących w sektorze publicznym wzrosła o 1,1 tys. (o 0,4%). Wzrost dotyczył tylko liczby kobiet – o 1,5 tys. (o 0,9%), ponieważ liczba mężczyzn zmniejszyła się o 0,4 tys. (o 0,5%).

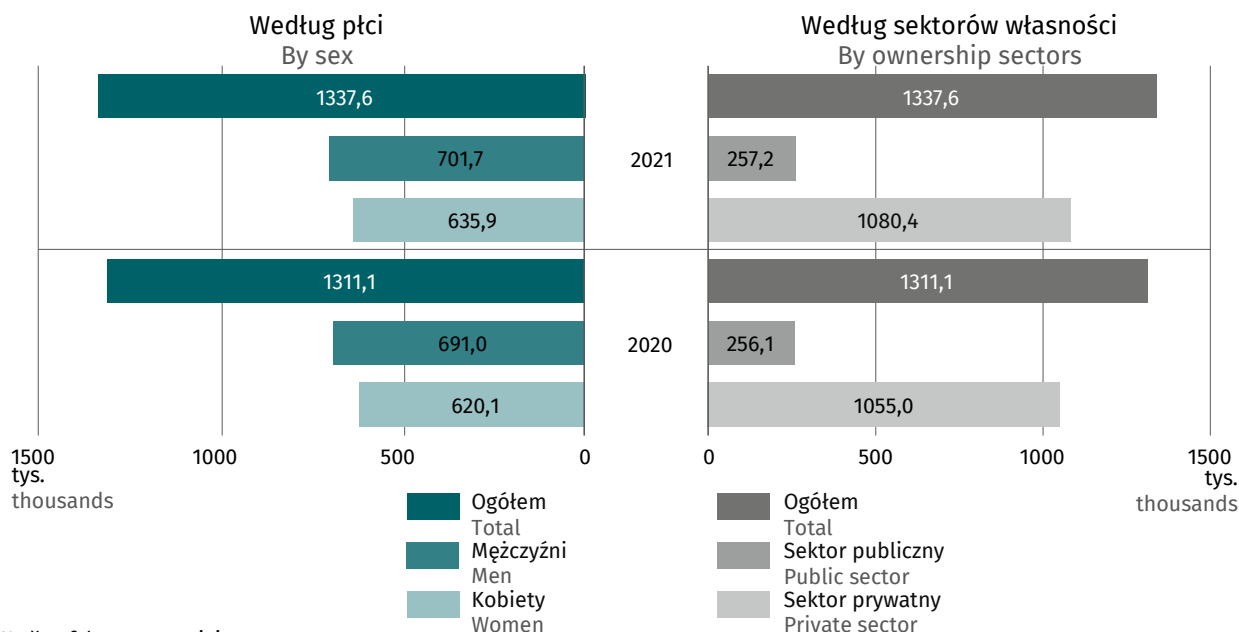
Liczba pracujących w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła 390. Na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypadało 650 pracujących – o 16 więcej niż przed rokiem. Na 1000 kobiet w wieku produkcyjnym pracowało 651 (wzrost o 19 kobiet), a na 1000 mężczyzn w tej grupie wieku – 649 (wzrost o 14 mężczyzn).

Wykres 1. Pracujący^a w gospodarce narodowej

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 1. Employed persons^a in the national economy

As of 31 December

^a Według faktycznego miejsca pracy.
a By actual workplace.

Do **sektora publicznego** zalicza się podmioty gospodarcze stanowiące własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

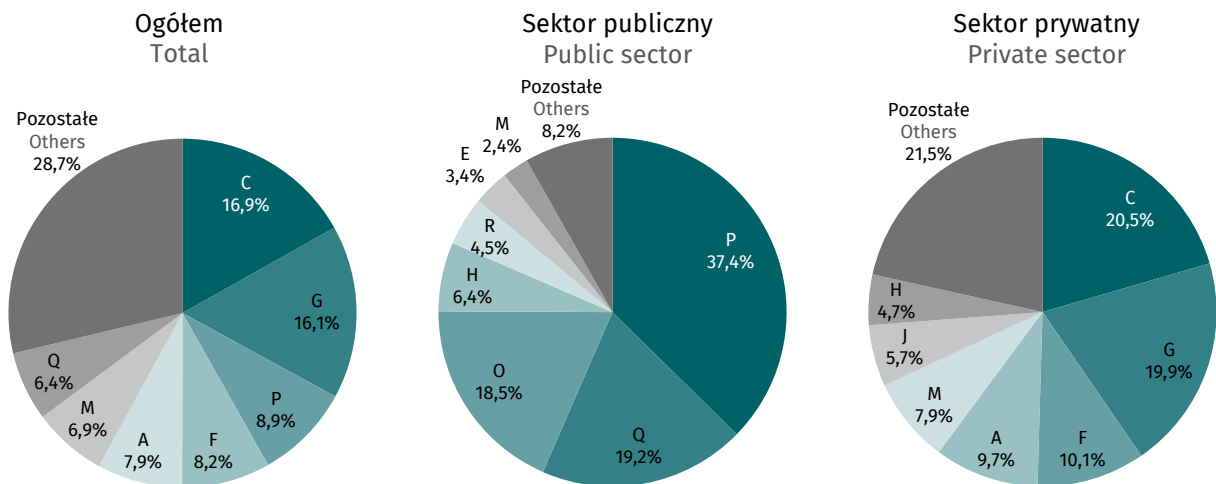
Do **sektora prywatnego** zalicza się podmioty gospodarcze stanowiące własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

W strukturze pracujących w gospodarce narodowej według statusu zatrudnienia (według siedziby jednostek prawnych i lokalnych stanowiących podmioty sprawozdawcze) udział zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wyniósł 77,4%, właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) – 22,3%, a osób o innym statusie zatrudnienia – 0,3%. Wśród kobiet udział zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wyniósł 81,4% i był wyższy niż w grupie mężczyzn o 7,6 p. proc. Z kolei wśród mężczyzn pracujący w charakterze właścicieli, współwłaścicieli i pomagających członków rodzin stanowili 25,6% – o 7,0 p. proc. więcej niż w przypadku kobiet.

Rozpatrując faktyczne miejsce pracy i rodzaj działalności podmiotu, w końcu 2021 r. wśród ogółu pracujących najwięcej osób wykazano w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” – 225,5 tys. osób. Druga w kolejności była sekcja „Handel; naprawa pojazdów samochodowych”, gdzie liczba pracujących wyniosła 215,1 tys. W sektorze prywatnym w wymienionych sekcjach pracowało łącznie 436,3 tys. osób – 40,4% pracowników tego sektora. Odmiennie kształtowała się struktura pracujących w sektorze publicznym – 56,5% pracujących w podmiotach tego sektora stanowili pracownicy sekcji „Edukacja” i „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” – odpowiednio 96,1 tys. oraz 49,3 tys. pracujących.

Wykres 2. Struktura pracujących^a w gospodarce narodowej według grup sekcji PKD w 2021 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 2. Structure of employed persons^a in the national economy by groups of NACE sections in 2021
As of 31 December

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.
a By actual workplace and kind of activity.

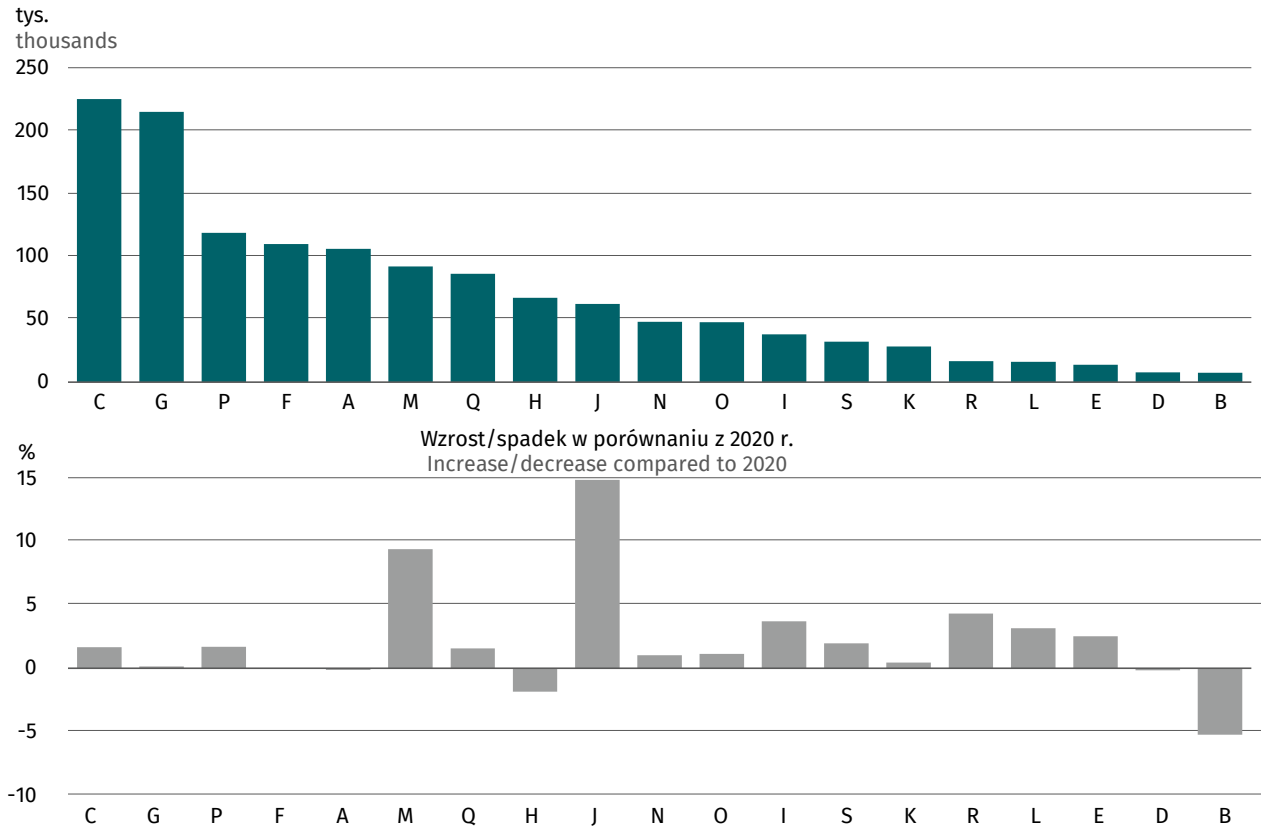
W porównaniu ze stanem w końcu 2020 r. wzrost liczby pracujących wystąpił w podmiotach większości sekcji PKD, a największy (zarówno bezwzględny jak i procentowy) w „Informacji i komunikacji” – o 8,0 tys. (o 14,9%). Spadek liczby pracujących odnotowano w przypadku 4 sekcji. Największa ilościowa zmiana miała miejsce w sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”, gdzie ubyło 1,2 tys. pracujących. Maksymalny procentowy spadek dotyczył natomiast sekcji „Górnictwo i wydobywanie” – o 5,2%.

Wykres 3. Pracujący^a w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 3. Employed persons^a in the national economy by NACE sections in 2021

As of 31 December

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

a By actual workplace and kind of activity.

W podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach budżetowych (16,8 tys. jednostek badanych na formularzu o symbolu Z-06) w końcu grudnia 2021 r. (w głównym miejscu pracy – grupowanie według siedziby podmiotu) pracowało 821,1 tys. osób. W stosunku do stanu sprzed roku liczebność tej grupy pracujących zwiększyła się o 19,7 tys. (o 2,5%) – po ubiegłorocznym spadku o 9,5 tys. (o 1,2%). Struktura pracujących według statusu zatrudnienia od lat nie ulega zmianie. Udział zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wyniósł 99,3%, a właścicieli, współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) – 0,7%. Większość osób (70,1%) pracowało w podmiotach zaliczanych do sektora prywatnego. Udział kobiet w ogólnej grupie pracujących wyniósł 50,4%, przy czym w sektorze publicznym – 68,6%, a w sektorze prywatnym – 42,6%.

W omawianej zbiorowości pracujących osoby świadczące pracę w porze nocnej stanowiły 8,9%. Największy udział, wynikający głównie ze specyfiki pracy, odnotowano wśród pracujących w podmiotach sekcji „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” – 20,8%. Znaczna część osób pracujących w nocy wystąpiła też w „Przetwórstwie przemysłowym” (18,6%) oraz „Transportie i gospodarce magazynowej” (16,7%).

Odsetek pracujących osób z niepełnosprawnościami wyniósł 2,9%. Największy udział osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności wystąpił wśród pracujących w jednostkach zaliczonych do sekcji: „Administrowanie i działalność wspierająca^A” (22,8%).

Udział osób pracujących, posiadających jednocześnie prawo do emerytury lub renty wyniósł 2,9%. Największym odsetkiem charakteryzowały się jednostki sekcji „Administrowanie i działalność wspierająca^a” (11,8%).

Wśród wszystkich pracujących 2,9% stanowili cudzoziemcy. Pod względem udziału obcokrajowców wyróżniły się podmioty działające w 2 sekcjach – „Transport i gospodarka magazynowa” (10,7%) oraz „Informacja i komunikacja” (10,5%).

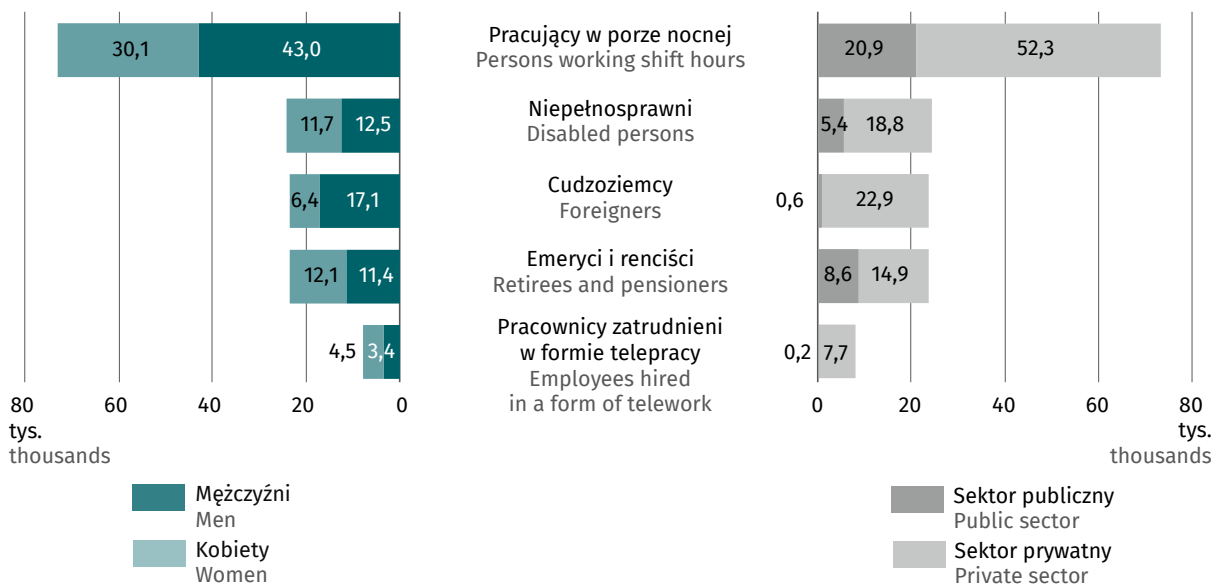
Liczba osób zatrudnionych w formie telepracy stanowiła 1,0% ogólnej liczby pracujących. Osoby wykonujące ten rodzaj pracy były zatrudnione przede wszystkim w podmiotach funkcjonujących w sekcjach „Informacja i komunikacja” oraz „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”.

W odniesieniu do stanu sprzed roku wzrosła liczba: osób wykonujących pracę w porze nocnej – o 4,0 tys. (o 5,8%), pracujących cudzoziemców – o 4,0 tys. (o 20,4%), pracujących emerytów i rencistów – o 0,7 tys. (o 2,9%), a także pracujących osób z niepełnosprawnościami – o 0,1 tys. (o 0,3%). Mniej było natomiast pracowników zatrudnionych w formie telepracy – o 0,4 tys. (o 4,5%).

Wykres 4. Wybrane kategorie pracujących^a w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 4. Selected categories of employed persons^a in 2021
As of 31 December

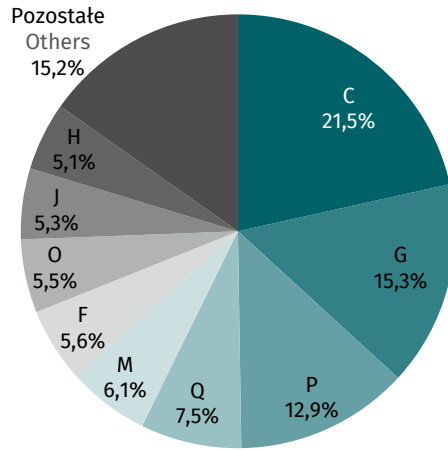
^a Według siedziby podmiotu; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a By seat of a unit; excluding economic entities employing up to 9 persons.

Po zastosowaniu grupowania według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach budżetowych), liczba pracujących wyniosła 870,0 tys. i w porównaniu ze stanem w końcu 2020 r. wzrosła o 20,1 tys. (o 2,4%) – po ubiegłorocznym spadku o 3,1 tys. (tj. o 0,4%). W podziale ze względu na rodzaj działalności podmiotów, wzrost liczby pracujących odnotowano w 15 sekcjach, a największy w „Informacji i komunikacji” (o 6,0 tys., tj. o 15,0%). Spadek wystąpił natomiast w 7 sekcjach – największy w „Budownictwie” (o 0,7 tys., tj. o 1,5%).

Wykres 5. Struktura pracujących^a według sekcji PKD w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 5. Structure of employed persons^a by NACE sections in 2021
As of 31 December

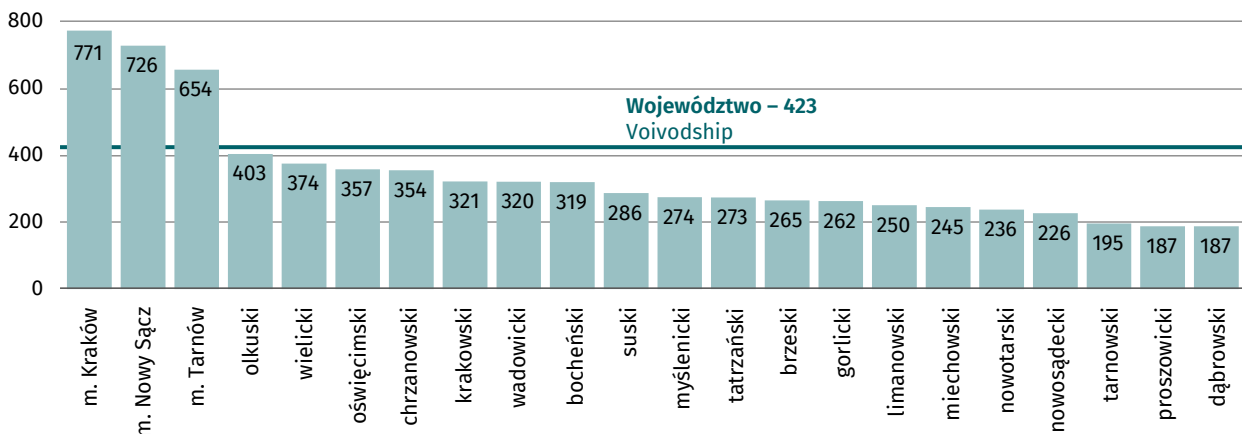
a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons.

Rozmieszczenie terytorialne pracujących (bez pracujących w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób) było podobne jak w latach poprzednich. Liczba pracujących w miastach wyniosła 684,4 tys. (78,7% ogólnej liczby pracujących), a w podmiotach położonych na obszarach wiejskich – 185,6 tys. Zdecydowanie najwięcej osób pracowało w Krakowie – 381,1 tys. (43,8%). W odniesieniu do stanu sprzed roku, wzrost liczby pracujących wystąpił w większości powiatów, a największy w Krakowie – o 15,9 tys. Relatywny (procentowy) wzrost kształtował się od 0,4% w mieście Tarnów do 4,7% w powiecie miechowskim. Spadek liczby pracujących odnotowano w 3 powiatach (chrzanowskim, krakowskim i olkuskim), przy czym największy zarówno bezwzględny jak i procentowy dotyczył powiatu chrzanowskiego – o 2,2 tys. (o 8,1%).

Wykres 6. Pracujący^a na 1000 ludności w wieku produkcyjnym według powiatów w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 6. Employed persons^a per 1000 working age population by powiats in 2021
As of 31 December

a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a By actual workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons.

Zatrudnieni w gospodarce narodowej

W końcu 2021 r. w województwie było zatrudnionych 997,1 tys. osób (według siedziby jednostek prawnych i lokalnych podmiotów sprawozdawczych). Podmioty sektora prywatnego zatrudniały 751,7 tys. osób (75,4%), a publicznego – 245,4 tys. (24,6%).

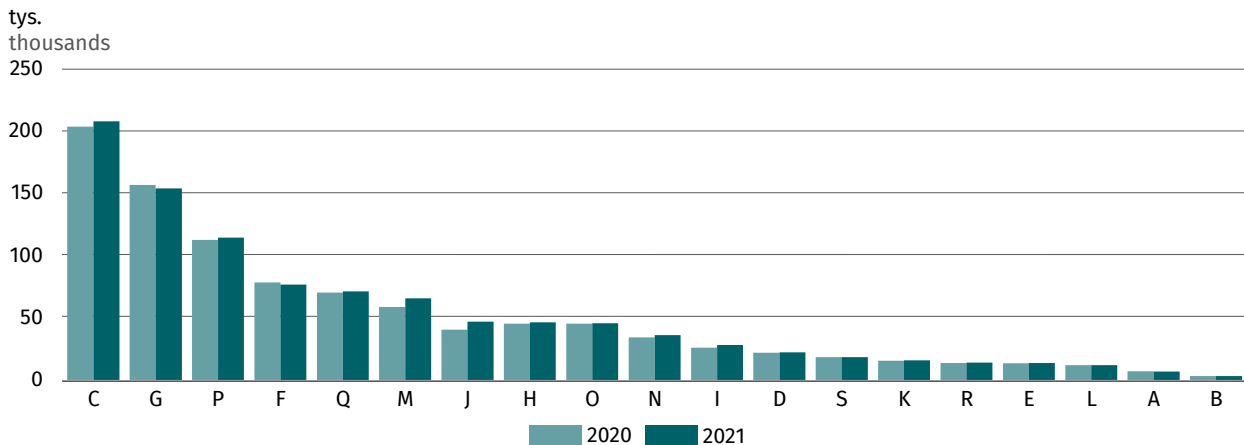
W porównaniu ze stanem sprzed roku zatrudnienie zwiększyło się o 22,2 tys. osób (o 2,3%), przy czym w sektorze publicznym o 2,3 tys. (o 0,9%), a w sektorze prywatnym – o 19,9 tys. osób (o 2,7%). Liczba zatrudnionych mężczyzn wzrosła o 9,5 tys. (o 1,9%), a kobiet – o 12,7 tys. (o 2,6%). Udział kobiet w ogólnej liczbie zatrudnionych wyniósł 49,4%, przy czym w podmiotach sektora publicznego był wyższy – 68,6%, a w sektorze prywatnym niższy – 43,1%.

Wykres 7. Zatrudnieni^a w gospodarce narodowej według sekcji PKD

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 7. Paid employment^a in the national economy by NACE sections

As of 31 December

a Według siedziby jednostek prawnych i lokalnych stanowiących podmioty sprawozdawcze.
a By seat of legal and local units constituting reporting agents.

Uwaga. Sekcje posortowano malejąco według liczby zatrudnionych w 2021 r.

Note. Sections were sorted in descending order by number of paid employment in 2021.

W 2021 r. przeciętne zatrudnienie (po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty, bez osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, osób wykonujących pracę nakładczą, agentów oraz bez osób zatrudnionych poza granicami kraju) wyniosło 917,8 tys. etatów i było większe o 20,0 tys. (o 2,2%) niż w poprzednim roku. W podmiotach zaliczonych do sekcji zgrupowanych pod nazwą „Przemysł” przeciętne zatrudnienie zwiększyło się o 6,4 tys. (o 2,8%), przy czym w samym „Przetwórstwie przemysłowym” – o 6,2 tys. (o 3,2%). Stosunkowo duży wzrost wystąpił także w „Działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej” – o 4,6 tys. (o 8,7%) oraz w „Informacji i komunikacji” – o 4,6 tys. (o 12,3%). Natomiast stosunkowo dużym spadkiem przeciętnego zatrudnienia charakteryzowały się jednostki sekcji „Budownictwo” – o 1,8 tys. (o 2,5%) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” – 0,7 tys. (o 0,5%).

W strukturze przeciętnego zatrudnienia według rodzaju działalności podmiotów, największy udział przypadł na zatrudnienie w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (21,7%). Znaczące udziały odnotowano także w przypadku sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (15,5%), „Edukacja” (11,8%), „Budownictwo” (7,5%) oraz „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (7,3%).

Przeciętna liczba uczniów zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego w zakładach pracy mających siedzibę na terenie województwa małopolskiego w 2021 r. wyniosła 8,4 tys. i w porównaniu z 2020 r. zwiększyła się o 0,1 tys. (tj. o 0,8%). Uczniowie zdobywali doświadczenie głównie w podmiotach zaliczanych do sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (3,1 tys.), „Budownictwo” (1,7 tys.) i „Przetwórstwo przemysłowe” (1,4 tys.).

Wskaźnik natężenia liczby uczniów na 1000 osób przeciętnego zatrudnienia wyniósł 9,1 (w 2020 r. – 9,3). Wyższe relacje wystąpiły w sekcjach: „Pozostała działalność usługowa” (44,1 – spadek o 0,9 w porównaniu z 2020 r.), „Zakwaterowanie i gastronomia^A” (34,2 – spadek o 0,2), „Budownictwo” (23,9 – wzrost o 0,9) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (22,2 – wzrost o 0,4).

Wykres 8. Struktura przeciętnej liczby uczniów zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego według sekcji PKD w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 8. Structure of average number of students employed for vocational preparation by NACE sections in 2021
As of 31 December

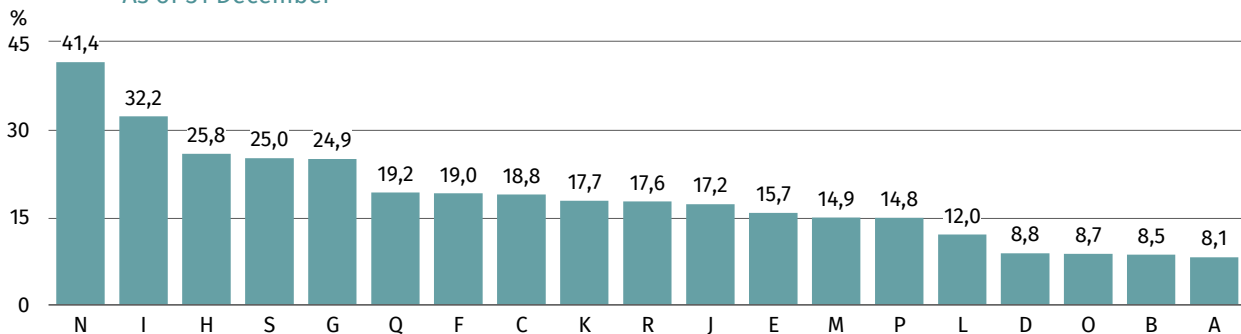
Informacje zawarte w dalszej części rozdziału nie uwzględniają zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

W końcu 2021 r. liczba zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wyniosła 815,0 tys. (według siedziby podmiotu; w głównym miejscu pracy), w tym 411,4 tys. (50,5%) kobiet. W porównaniu ze stanem sprzed roku liczba zatrudnionych wzrosła o 19,9 tys. (o 2,5%) – po spadku odnotowanym w ubiegłym roku o 8,8 tys. (o 1,1%). Wzrost ten wynikał z większej liczby osób pełnozatrudnionych, która wyniosła 760,4 tys. (wzrost o 26,4 tys., tj. o 3,6%) i stanowiła 93,3% ogólnej liczby zatrudnionych. Liczba osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy była mniejsza o 6,5 tys. (o 10,6%) i ukształtowała się na poziomie 54,6 tys.

Wykres 9. Udział zatrudnionych^a na umowy okresowe w ogólnej liczbie zatrudnionych według wybranych sekcji PKD w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 9. Share of persons employed^a on temporary contracts in the total number of persons employed by selected NACE sections in 2021
As of 31 December

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

W końcu 2021 r. odnotowano 156,0 tys. osób zatrudnionych na umowy okresowe, czyli o 8,6 tys. (o 5,9%) więcej niż w końcu roku poprzedniego. Stanowili oni 19,1% ogólnej liczby zatrudnionych. Pełnozatrudnionych na ustalony okres czasu było 139,8 tys. – o 11,3 tys. (o 8,8%) więcej niż przed rokiem. Liczba osób niepełnozatrudnionych wyniosła 16,2 tys. i była mniejsza o 2,7 tys. (o 14,3%).

Liczba zatrudnionych na czas nieokreślony wzrosła o 11,3 tys. (o 1,7%) i w końcu 2021 r. wyniosła 659,0 tys. W grupie pełnozatrudnionych liczebność zwiększyła się o 15,0 tys. (o 2,5%), natomiast w przypadku pracujących na niepełny etat zmniejszyła się o 3,8 tys. (o 8,9%).

Współczynnik przyjęć – stosunek liczby przyjętych, pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych (w badanym okresie) do liczby pełnozatrudnionych w ostatnim dniu poprzedniego okresu.

Współczynnik zwolnień – stosunek liczby pracowników zwolnionych, pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze (w danym okresie) do liczby pełnozatrudnionych w ostatnim dniu poprzedniego okresu.

Dane dotyczące przyjęć i zwolnień z pracy obejmują pracowników pełnozatrudnionych.

W 2021 r. przyjęto do pracy 159,5 tys. osób, tj. o 23,8 tys. (o 17,5%) więcej niż w poprzednim roku. Większość przyjęć zrealizowanych zostało w podmiotach sektora prywatnego – 138,1 tys. (86,6%). Współczynnik przyjęć wynoszący 21,3% był większy niż w 2020 r. (o 3,3 p. proc.). W sektorze publicznym osiągnął wartość 9,3% (wzrost o 0,4 p. proc.), a w sektorze prywatnym ukształtował się na poziomie 26,4% (o 4,5 p. proc. wyższym).

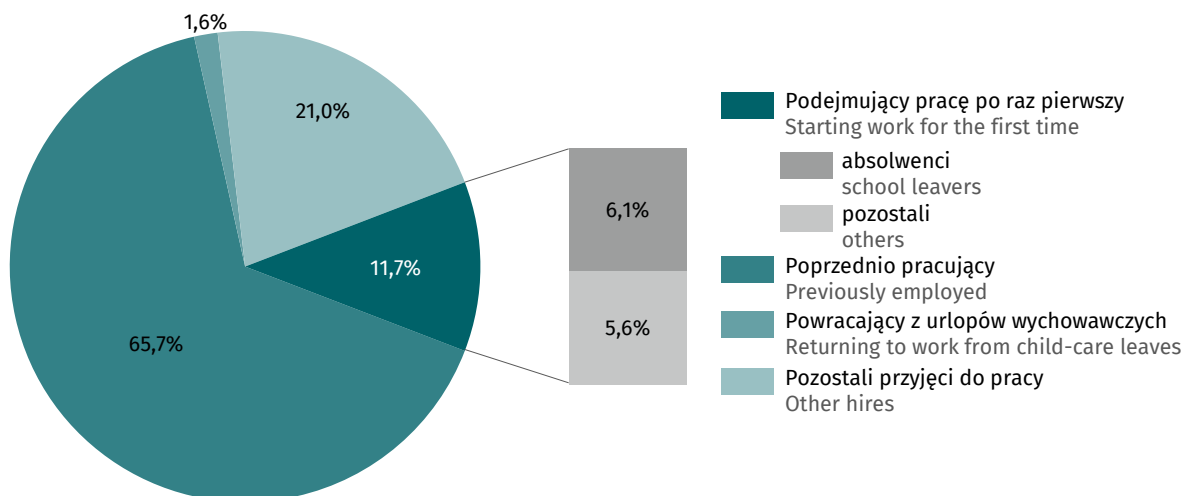
Liczba zwolnień wyniosła 141,5 tys. i w porównaniu z 2020 r. była większa o 5,3 tys. (3,9%). W sektorze prywatnym odnotowano 121,7 tys. zwolnień (86,0%). Współczynnik zwolnień był równy 18,8% (wzrost o 0,7 p. proc.), przy czym w sektorze publicznym – 8,5% (wzrost o 0,1 p. proc.), a w prywatnym – 23,2% (wzrost o 1,0 p. proc.).

Liczbą przyjęć do pracy była większa od liczby zwolnień o 18,0 tys. Więcej przyjęć niż zwolnień odnotowano w podmiotach większości sekcji PKD. Największa różnica wystąpiła w sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (5,2 tys.). W podmiotach 3 sekcji PKD więcej było zwolnień niż przyjęć do pracy. Największe ujemne saldo odnotowano w sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” (-1,3 tys.).

W 2021 r. status pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy na pracowników pełnoetatowych zmieniło 7,4 tys. osób, a liczba osób pełnozatrudnionych, którym w ciągu roku zmieniono etat na niepełny wyniosła 7,5 tys. (w 2020 r. odpowiednio 6,6 tys. i 16,4 tys.).

Wykres 10. Struktura pracowników pełnozatrudnionych przyjętych do pracy w 2021 r.

Chart 10. Structure of full-time paid employees hired in 2021

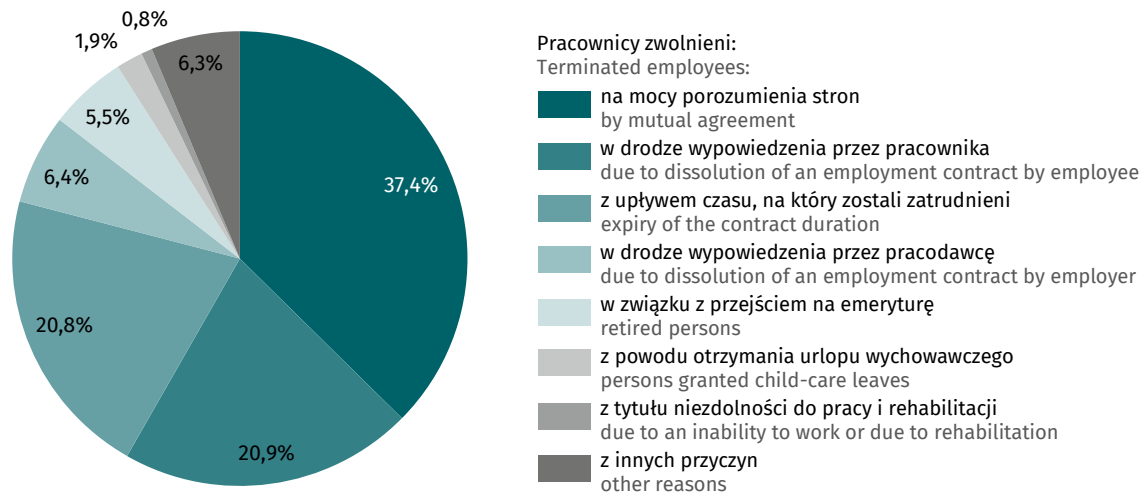
Po raz pierwszy w 2021 r. pracę podjęło 18,6 tys. osób, w tym 9,7 tys. (51,9%) posiadało status absolwentów różnych typów szkół. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci uczelni (5,5 tys., tj. 57,2% przyjętych do pracy absolwentów), a w dalszej kolejności: szkół policealnych i średnich zawodowych (2,0 tys., 20,2%), liceów ogólnokształcących (1,2 tys., 12,5%) oraz szkół branżowych I stopnia (1,0 tys., 10,0%).

Najwięcej przyjęć do pracy, tj. 104,8 tys., dotyczyło osób poprzednio pracujących, wśród których przerwę w zatrudnieniu nie dłuższą niż 1 miesiąc miało 21,7 tys. osób. Odrębną grupę, liczącą 2,6 tys., stanowiły osoby, które powróciły z urlopów wychowawczych.

Powiatowe urzędy pracy w 2021 r. skierowały do pracy 1,3 tys. osób (0,8% pracowników pełnozatrudnionych przyjętych do pracy nie wliczając osób powracających z urlopów wychowawczych) – o 0,2 tys. (o 21,6%) więcej niż w 2020 r.

Wykres 11. Struktura pracowników pełnozatrudnionych zwolnionych z pracy w 2021 r.

Chart 11. Structure of full-time paid employees terminated in 2021

W 2021 r. najwięcej osób odeszło z pracy na mocy porozumienia stron – 52,9 tys. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba tego typu zwolnień zwiększyła się o 4,8 tys. (o 10,0%).

Liczba umów o pracę rozwiązanych w drodze wypowiedzenia przez pracownika wynosząca 29,5 tys. była wyższa niż w drodze wypowiedzenia przez pracodawcę o 20,5 tys. W pierwszym przypadku liczba zwolnień była większa niż w poprzednim roku o 9,8 tys. (o 49,3%), a w drugim mniejsza – o 6,9 tys. (o 43,3%).

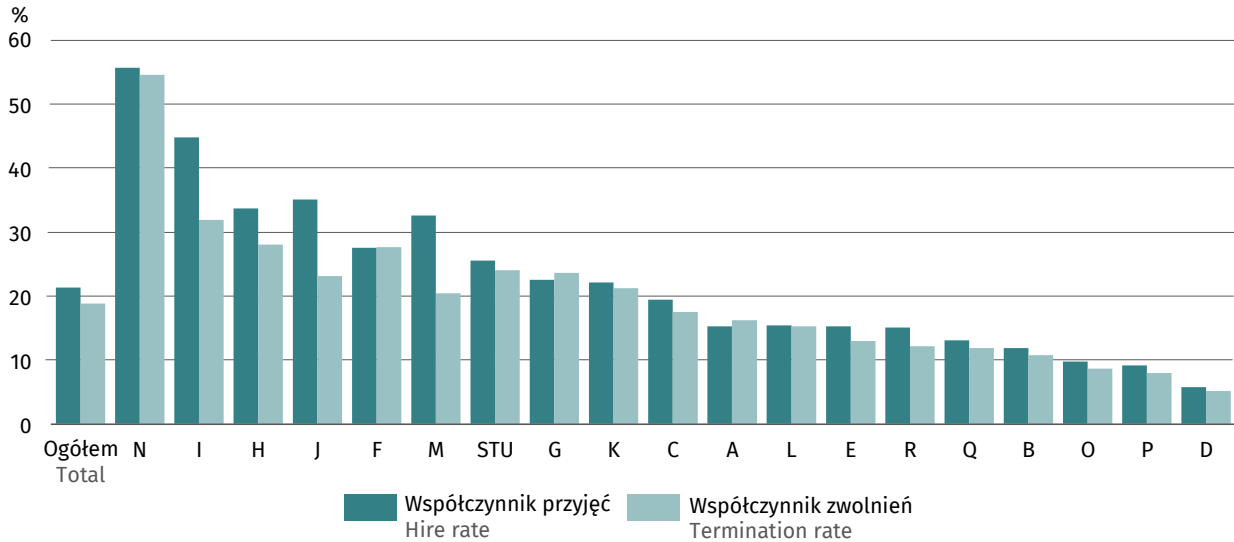
W wyniku upływu czasu, na który zostali zatrudnieni, utraciło pracę 29,4 tys. osób. Liczba zwolnień z powodu zakończenia okresu zatrudnienia była o 1,3 tys. (o 4,3%) mniejsza niż w 2020 r.

Zdecydowanie największą, odbiegającą od przeciętnej, rotacją zatrudnienia charakteryzowały się podmioty sekcji „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” (suma współczynników przyjęć i zwolnień wyniosła 110,3%). Duże zmiany kadrowe dotyczyły podmiotów sekcji: „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” (76,7%), „Transport i gospodarka magazynowa” (61,7%) oraz „Informacja i komunikacja” (58,2%). Najmniejszy ruch zatrudnionych wystąpił natomiast w sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” (łączny współczynnik przyjęć i zwolnień wyniósł 10,8%).

W większości sekcji PKD współczynnik przyjęć przewyższał współczynnik zwolnień, a najwyższe saldo (12,9 p. proc.) dotyczyło sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ”. W 3 sekcjach sytuacja była odwrotna, a największą przewagę współczynnika zwolnień nad współczynnikiem przyjęć odnotowano w sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (o 1,1 p. proc.).

Wykres 12. Współczynnik przyjęć i współczynnik zwolnień według sekcji PKD w 2021 r.

Chart 12. Hire rate and termination rate by NACE sections in 2021

Uwaga. Sekcje posortowano malejąco według współczynnika ruchu zatrudnionych (współczynnik przyjęć plus współczynnik zwolnień).
 Note. Sections were sorted in descending order by labour turnover rate (hire rate plus termination rate).

Świadczenie pracy w innej formie niż zatrudnienie

Oprócz zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, pracę świadczyły osoby, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne, regulowane przepisami Kodeksu cywilnego, głównie umowę zlecenia lub umowę o dzieło.

Przedmiotem **umowy zlecenia** jest wykonanie określonej czynności prawnej (odpłatnie lub nieodpłatnie). Stronami umowy zlecenia mogą być dowolne osoby fizyczne lub osoby prawne (pod warunkiem posiadania zdolności do czynności prawnych). Strony umowy zlecenia tradycyjnie nazywa się zleceniodawcą (zlecający wykonanie określonych czynności) i zleceniobiorcą (wykonującym zlecenie).

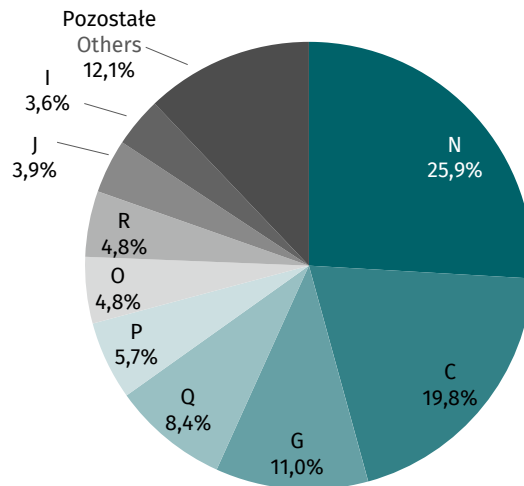
Umowę zlecenia określa się jako umowę starannego działania i przeciwstawia umowie o dzieło określonej umową rezultatu. Oznacza to, iż w umowie zlecenia ważna jest wykonywana praca (wykonywanie czynności) na rzecz zleceniodawcy, która niekoniecznie będzie prowadzić do określonego rezultatu – co jest przedmiotem umowy o dzieło. Wynagrodzenie z umowy zlecenia przysługuje za samo "staranne działanie", nie zaś za jego rezultat.

W 2021 r. liczba umów zlecenia z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy wyniosła 72,0 tys. W odniesieniu do 2020 r. zaobserwowano spadek liczby tego typu umów o 2,2 tys. (o 3,0%). W przypadku 58,4 tys. umów (81,1%), taka forma świadczenia pracy była jedynym źródłem dochodu osób pracujących na ich podstawie. Pozostałe 13,6 tys. umów (18,9%) zawarto z osobami, które jednocześnie posiadały prawa emerytalne bądź rentowe.

Prawie 82% umów zlecenia zawarto w jednostkach sektora prywatnego. Taka forma przyjmowania osób do pracy była stosowana często w podmiotach prowadzących działalność zaliczoną do sekcji „Administrowanie i działalność wspierająca” (18,7 tys.), ale też w „Przetwórstwie przemysłowym” (14,3 tys.).

Wykres 13. Struktura umów zlecenia zawartych z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy według sekcji PKD^a w 2021 r.

Chart 13. Structure of contracts of mandate concluded with persons, who have not been employed on the basis of an employment contract by NACE sections^a in 2021

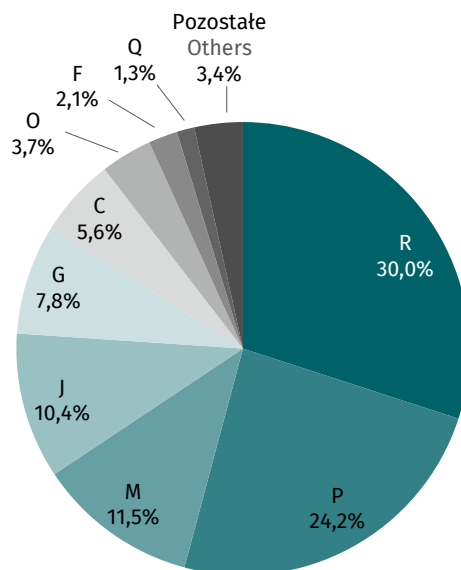

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

Umowa o dzieło jest umową nastawioną na końcowy rezultat. Stronami umowy o dzieło są zamawiający wykonanie określonego dzieła oraz przyjmujący zamówienie. Przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty stosownego wynagrodzenia.

Wykres 14. Struktura umów o dzieło zawartych z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy według sekcji PKD^a w 2021 r.

Chart 14. Structure of task-specific contracts concluded with persons, who have not been employed on the basis of an employment contract by NACE sections^a in 2021

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

W 2021 r. pracodawcy zawarli 5,9 tys. umów o dzieło z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie umowy o pracę – o 1,1 tys. (o 15,8%) mniej niż w 2020 r. Dla 5,2 tys. osób (87,9%) praca na podstawie takiej umowy stanowiła wyłączne źródło dochodu. Natomiast 0,7 tys. umów o dzieło (12,1%) zawarto z emerytami lub rencistami.

Więcej umów o dzieło (60,4%) zawarto w jednostkach sektora publicznego niż prywatnego. Biorąc pod uwagę rodzaj działalności podmiotów najwięcej takich umów wystąpiło w „Działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją” (1,8 tys.). Taka forma zatrudnienia popularna była także w „Edukacji” (1,4 tys. umów).

Specyficzną formą zatrudnienia jest kontrakt, w przypadku którego ustalenie stosunku prawnego leży w kwestii stron umowy – pracodawcy i pracownika. Na pracę na kontrakcie decydują się przeważnie osoby wyspecjalizowane, posiadające doświadczenie na rynku pracy. W końcu 2021 r. odnotowano 7,8 tys. pracowników zatrudnionych na kontraktach, których umowa nie miała charakteru umowy o pracę – o 0,4 tys. (tj. o 6,0%) więcej niż przed rokiem. Pracę w jednostkach sektora prywatnego wykonywało 51,0% osób zatrudnionych w ten sposób. Zdecydowaną większość pracujących na kontraktach stanowiły osoby świadczące pracę w podmiotach sekcji „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (5,5 tys. osób, tj. 70,7%).

Agencje pracy tymczasowej, według stanu końca 2021 r., udostępniły do pracy 4,7 tys. osób – o 0,2 tys. (tj. o 4,8%) mniej niż rok wcześniej. Taka forma zatrudnienia była stosowana głównie w sektorze prywatnym. Najwięcej pracowników (2,5 tys., tj. 53,8%) skierowano do podmiotów sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”.

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą – w rejestrze REGON jest to osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646 z późn. zm.) i inna osoba fizyczna prowadząca działalność na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku oraz osoba fizyczna prowadząca indywidualne gospodarstwo rolne. Wpisowi do rejestru REGON nie podlega osoba fizyczna w zakresie prowadzonej działalności oświatowej obejmującej prowadzenie przedszkola, szkoły, placówki lub innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.). Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą jest jednym z trzech typów jednostek prawnych wpisywanych do rejestru REGON.

Aktywność na rynku pracy, która polega na podejmowaniu działalności gospodarczej we własnym imieniu, na własny rachunek i na własne ryzyko, określana jest mianem samozatrudnienia. Działalność taka może być prowadzona jednoosobowo, bądź też przy wykorzystaniu pracy zatrudnionych osób. Skalę zjawiska przedstawiono prezentując informacje o podmiotach gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. Dane te nie ujmują osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwo rolne.

Wykres 15. Struktura osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą według sekcji PKD w 2021 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 15. Structure of natural persons conducting economic activity by NACE sections in 2021
As of 31 December

W końcu 2021 r. według rejestru REGON w województwie funkcjonowało 326,9 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (wzrost o 13,9 tys., tj. o 4,4% w stosunku do stanu sprzed roku), co stanowiło 9,5% takich podmiotów w kraju. Najwięcej miało lokalizację w Krakowie (30,6%). Następnym według tego kryterium był powiat krakowski – 9,1%.

Osoby fizyczne (podobnie jak w latach poprzednich, a także podobnie jak w skali kraju) to głównie podmioty prowadzące działalność sklasyfikowaną w sekcjach: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A”, „Budownictwo”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (łącznie 50,3%).

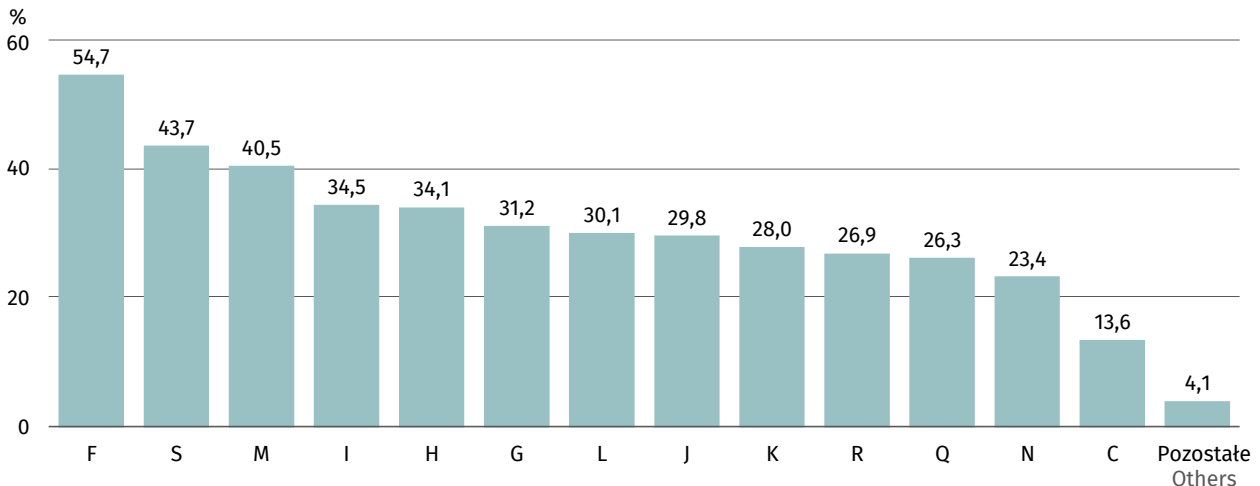
W 10 powiatach wśród osób fizycznych prowadzących działalność najwięcej podmiotów było w sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (udział od 21,4% w Nowym Sączu do 30,5% w powiecie olkuskim). Również w 10 powiatach największy udział miały osoby fizyczne działające w ramach sekcji „Budownictwo” (od 24,8% w powiecie suskim do 37,9% w limanowskim). Inaczej było w powiecie tatrzańskim, gdzie najwięcej osób (33,5%) prowadziło działalność w określonej jako „Zakwaterowanie i gastronomia^A”, a także w Krakowie gdzie największy udział (17,5%) przypadła na podmioty z sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”.

Przy założeniu, że każda zarejestrowana osoba fizyczna to samozatrudnienie 1 osoby, relacja samozatrudnienia do ogólnej liczby pracujących w gospodarce narodowej w 2021 r. wyniosła 24,4%.

Wykres 16. Udział osób fizycznych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w liczbie pracujących w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 16. Share of natural persons conducting non-agriculture economic activity in the number of persons employed in the national economy by NACE sections in 2021
As of 31 December

W 2021 r. do rejestru REGON wpisano 29,1 tys. nowych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, a wykreślono – 14,8 tys. (w 2020 r. odpowiednio 25,0 tys. oraz 12,1 tys.). Wśród nowo zarejestrowanych najwięcej było podmiotów prowadzących działalność gospodarczą sklasyfikowaną w sekcji „Budownictwo” (6,7 tys., tj. 22,9%), a wśród wykreślonych – „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (3,3 tys., tj. 22,5%). We wszystkich powiatach wystąpił dodatni bilans podmiotów nowych i wykreślonych.

Udział liczby osób fizycznych nowo zarejestrowanych w 2021 r. w ogólnej liczbie osób fizycznych zarejestrowanych w rejestrze REGON w końcu roku, wyniósł 8,9% (w poprzednim roku – 8,0%). Najwyższy udział odnotowano w powiecie nowosądeckim (11,3%), a najniższy w olkuskim – 6,8%.

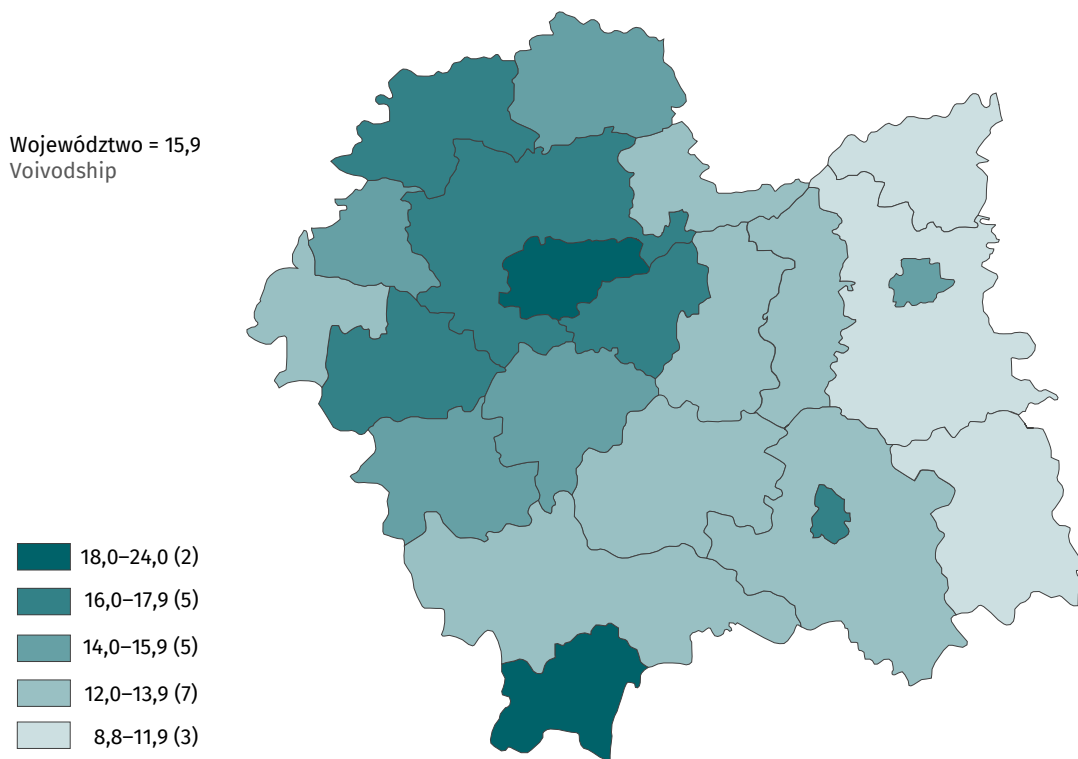
W końcu 2021 r. w rejestrze REGON figurowało 47,3 tys. (rok wcześniej 43,3 tys.) osób fizycznych z zawieszoną działalnością (14,5% ogólnej liczby zarejestrowanych osób fizycznych). Największa skala zjawiska miała miejsce w powiecie nowotarskim (17,2%), a najmniejsza w powiecie myślenickim (11,4%).

O poziomie aktywności mieszkańców w zakresie organizowania własnych miejsc pracy świadczyła liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym, która w końcu 2021 r. wyniosła 15,9. Wskaźnik powyżej średniej wojewódzkiej wystąpił w 7 powiatach, przy czym najwyższą wartość odnotowano w powiecie tatrzańskim (24,0).

Mapa 1. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według powiatów w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 1. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by powiats in 2021
As of 31 December

Zezwolenia na pracę dla cudzoziemców wykonujących pracę na terenie Polski

Każdy cudzoziemiec, który na mocy przepisów nie jest zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę w Polsce, chcący podjąć zatrudnienie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, musi posiadać odpowiednie zezwolenie. Stroną postępowania administracyjnego jest pracodawca, co oznacza, że o wydanie zezwolenia wnioskują pracodawca, który ma zamiar zatrudnić obcokrajowca, nie sam cudzoziemiec.

Wypełniony wniosek o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca wraz z wymaganymi dokumentami powinien być złożony co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem zatrudnienia bądź przedłużenia zatrudnienia cudzoziemca. Zezwolenie na pracę jest wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 3 lata i może być przedłużone. W przypadku gdy cudzoziemiec pełni funkcję w zarządzie osoby prawnej, która na dzień złożenia wniosku zatrudnia powyżej 25 osób, wojewoda może wydać zezwolenie na pracę na okres nie dłuższy niż 5 lat. Zezwolenia wydawane są dla konkretnego pracodawcy, konkretnego cudzoziemca oraz w konkretnym miejscu i na konkretnym stanowisku, na okres oznaczony datami.

Informacje o wydawanych zezwoleniach na pracę cudzoziemców w Polsce pozyskiwane są na sprawozdaniu MRiPS-04.

W 2021 r. w województwie wydano 43,0 tys. zezwoleń na pracę cudzoziemców – o 3,6 tys. (tj. o 9,2%) więcej niż w 2020 r. Zezwolenia te stanowiły 8,5% ogólnej liczby wydanych w kraju.

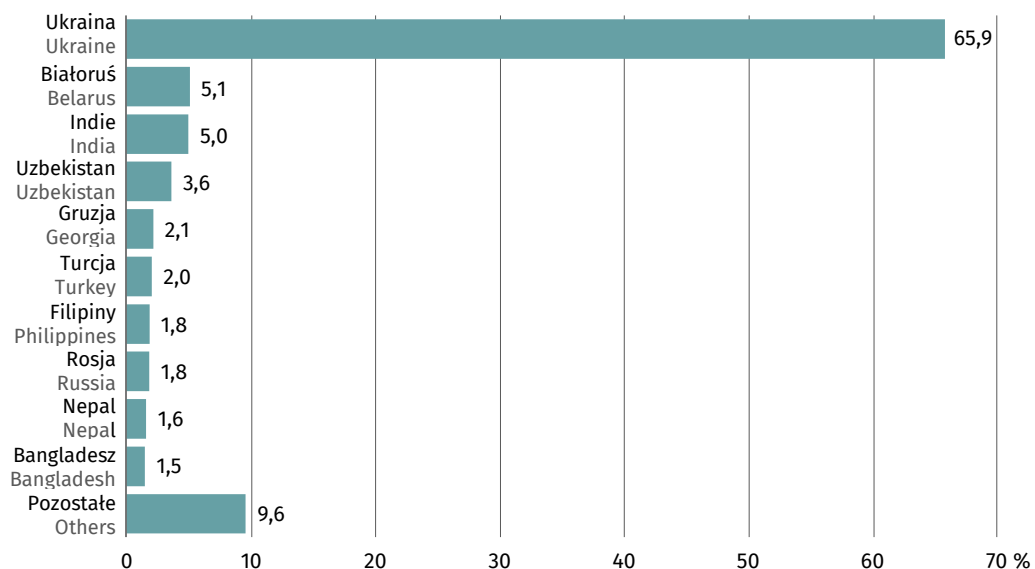
Dalsza część informacji dotyczy 32,4 tys. zezwoleń, na podstawie których praca wykonywana była na terenie województwa małopolskiego. Większość tych zezwoleń wydano mężczyznom – 26,1 tys. (80,8%). Wśród nich było 35,5% osób w wieku 25–34 lat i 30,3% w wieku 35–44 lat.

Umowy o pracę dotyczyło 15,6 tys. zezwoleń, umowy zlecenia – 14,0 tys., umowy o dzieło – 0,4 tys., a innych form zatrudnienia – 2,3 tys.

Najwięcej zezwoleń posiadało okres ważności powyżej 6, ale maksymalnie 12 miesięcy – 16,1 tys. (49,9% ogólnej liczby wydanych). Ważność powyżej 2 lat miało 13,2 tys. zezwoleń (40,9%), natomiast mniej niż 2 lata, ale więcej niż rok – 2,9 tys. (8,9%).

Wykres 17. Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według obywatelstwa w 2021 r.

Chart 17. Structure of work permits for foreigners by citizenship in 2021

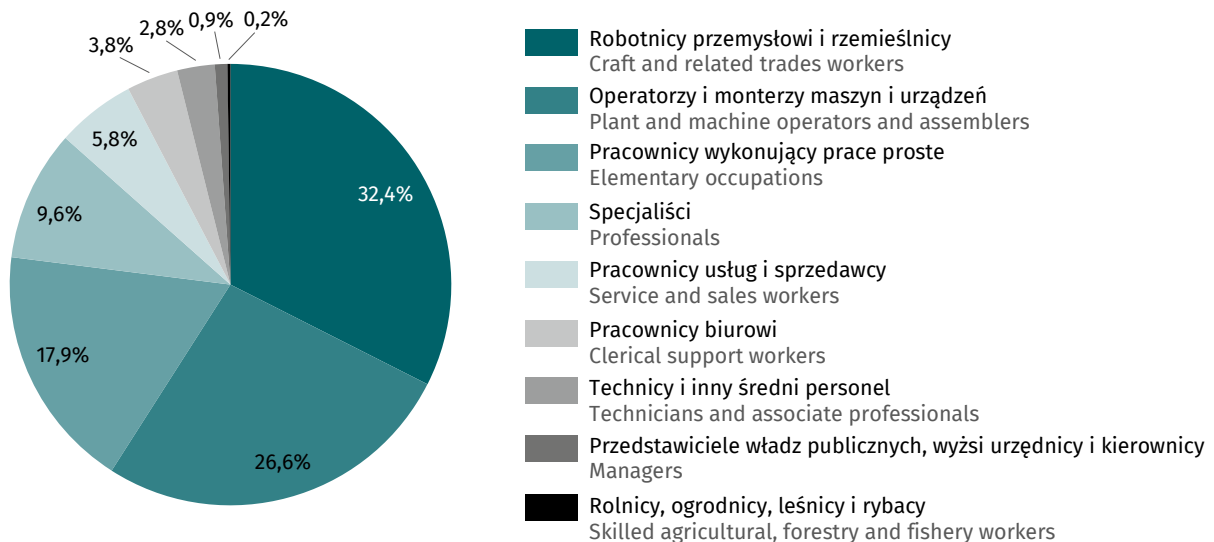
Łącznie wydano zezwolenia na pracę dla obywateli 95 państw. Najwięcej zezwoleń dotyczyło zatrudnienia obywateli Ukrainy – 21,3 tys. zezwoleń.

Pracodawcy, którzy uzyskali zezwolenia na pracę dla cudzoziemców prowadzili działalność gospodarczą głównie w następujących sekcjach: „Budownictwo” (9,1 tys., 28,1% wydanych zezwoleń), „Transport i gospodarka magazynowa” (8,5 tys., 26,2%), „Administrowanie i działalność wspierająca” (4,2 tys., 13,1%) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (3,8 tys. zezwoleń, 11,7%).

Zezwolenie na pracę najczęściej wydawano przedstawicielom następujących wielkich grupy zawodów: „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (10,5 tys.), „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” (8,6 tys.) oraz „Pracownicy wykonujący prace proste” (5,8 tys.). Łączna liczba zezwoleń dla osób zaliczonych do tych grup stanowiła 77,0% ogólnej liczby wydanych.

Wykres 18. Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według wielkich grup zawodów w 2021 r.

Chart 18. Structure of work permits for foreigners by major occupational groups in 2021

Rozdział 2. Bezrobotni zarejestrowani

Chapter 2. Registered unemployed persons

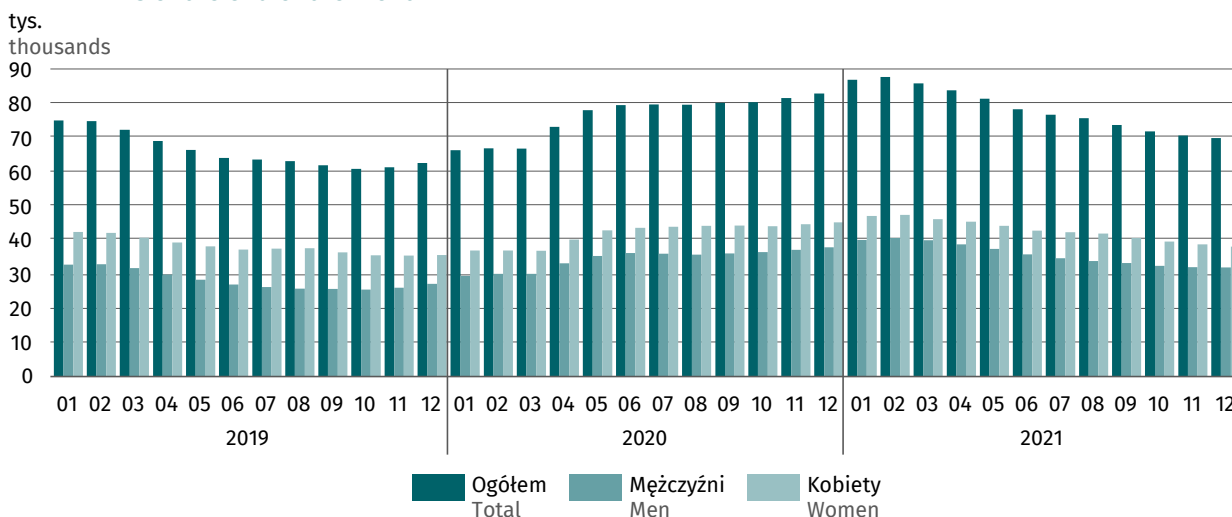
W końcu 2021 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 69,9 tys. osób bezrobotnych – o 13,1 tys. (tj. o 15,8%) mniej niż przed rokiem. Spadek dotyczył zarówno zbiorowości mężczyzn, jak i kobiet. Liczba mężczyzn posiadających status osoby bezrobotnej zmniejszyła się o 6,0 tys. (o 15,8%), a kobiet – o 7,1 tys. (o 15,8%). Nastąpił powrót załamanej w poprzednim roku, a utrzymującej się w latach wcześniejszych, spadkowej tendencji liczby bezrobotnych. Spadek nie zrekomensował jednak ubiegłorocznego wzrostu (spowodowanego przede wszystkim pandemią COVID-19) i liczba bezrobotnych nadal była większa niż w 2019 r. – o 11,7%, przy czym w przypadku mężczyzn – o 17,7%, a kobiet – o 7,1%.

W rejestrach urzędów pracy, według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r., poza osobami bezrobotnymi odnotowano także 2,8 tys. osób poszukujących zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – o 0,2 tys. (o 6,1%) więcej niż rok wcześniej.

Wykres 19. Bezrobotni zarejestrowani według płci i miesięcy

Stan w końcu miesiąca

Chart 19. Registered unemployed persons by sex and months
As of the end of the month

Zbiorowość bezrobotnych kobiet, stanowiąca 54,4% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych, liczyła 38,1 tys. osób i była o 6,2 tys. większa niż zbiorowość mężczyzn. Wśród nich było 10,4 tys. kobiet (27,3%), które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.

Ponad połowa bezrobotnych (51,7%) zamieszkiwała na wsi. Ich liczba wyniosła 36,1 tys. – w tym 1,7 tys. (4,8%) posiadało gospodarstwo rolne.

Przeważająca część bezrobotnych (86,8%) to osoby, które poprzednio pracowały zawodowo. W tej grupie, liczącej 60,7 tys. osób, znajdowało się 3,0 tys. bezrobotnych (5,0%), którzy zostali zwolnieni z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu (poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu) nie miało 19,2 tys. bezrobotnych (27,5% zarejestrowanych). Doświadczeniem zawodowym uzyskanym w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej (przez okres co najmniej 6 miesięcy) nie mogło wykazać się 13,3 tys. bezrobotnych (19,0% zarejestrowanych).

Status osoby bezrobotnej posiadało także 3,0 tys. absolwentów, czyli osób, które ukończyły naukę w okresie krótszym niż 12 miesięcy. Stanowili oni 4,3% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych.

Większość bezrobotnych nie otrzymywała zasiłku. Prawo do uzyskiwania tego świadczenia posiadało 11,8% bezrobotnych figurujących w ewidencjach urzędów pracy (8,3 tys. osób). W przypadku osób poprzednio pracujących udział ten wyniósł 13,5%, przy czym dla osób, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy ukształtował się na poziomie 38,4%.

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- osoby do 30 roku życia,
- długotrwale bezrobotni – osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- osoby niepełnosprawne.

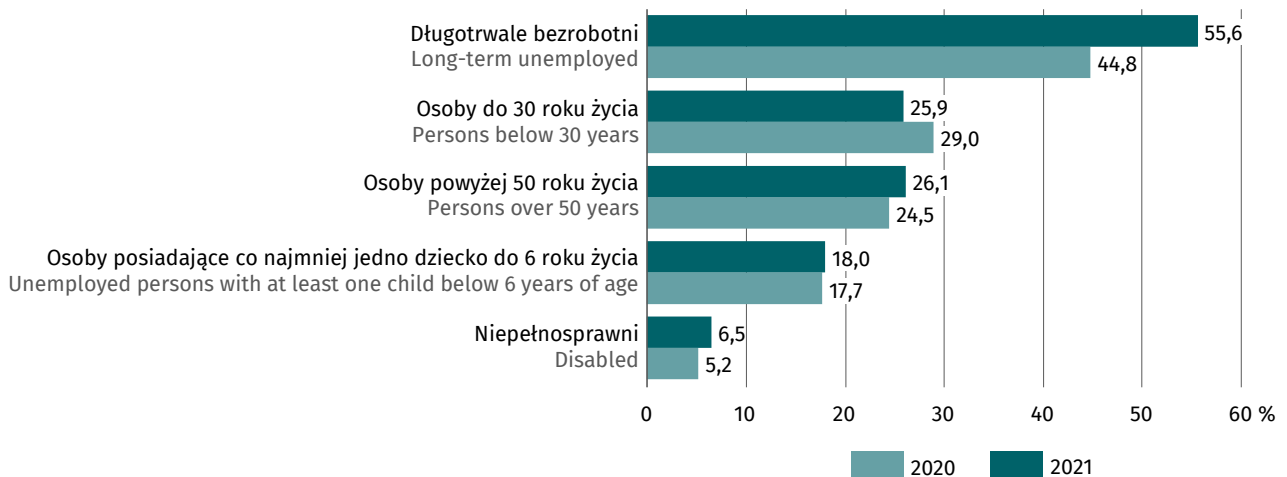
Źródło: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. 2019 poz. 1482).

Wśród bezrobotnych figurujących w ewidencji urzędów pracy, 59,8 tys. osób (85,5% ogólnej liczby zarejestrowanych) spełniało kryteria, na podstawie których zostały zaliczone do osób znajdujących się w szczególnie trudnych warunkach na rynku pracy (jednej osoby bezrobotnej może dotyczyć kilka kryteriów). Z tego tytułu przysługiwało im pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych służących aktywizacji zawodowej.

Wykres 20. Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 20. Share of selected categories of the unemployed persons with a specific situation on the labour market in the total number of registered unemployed persons
As of 31 December

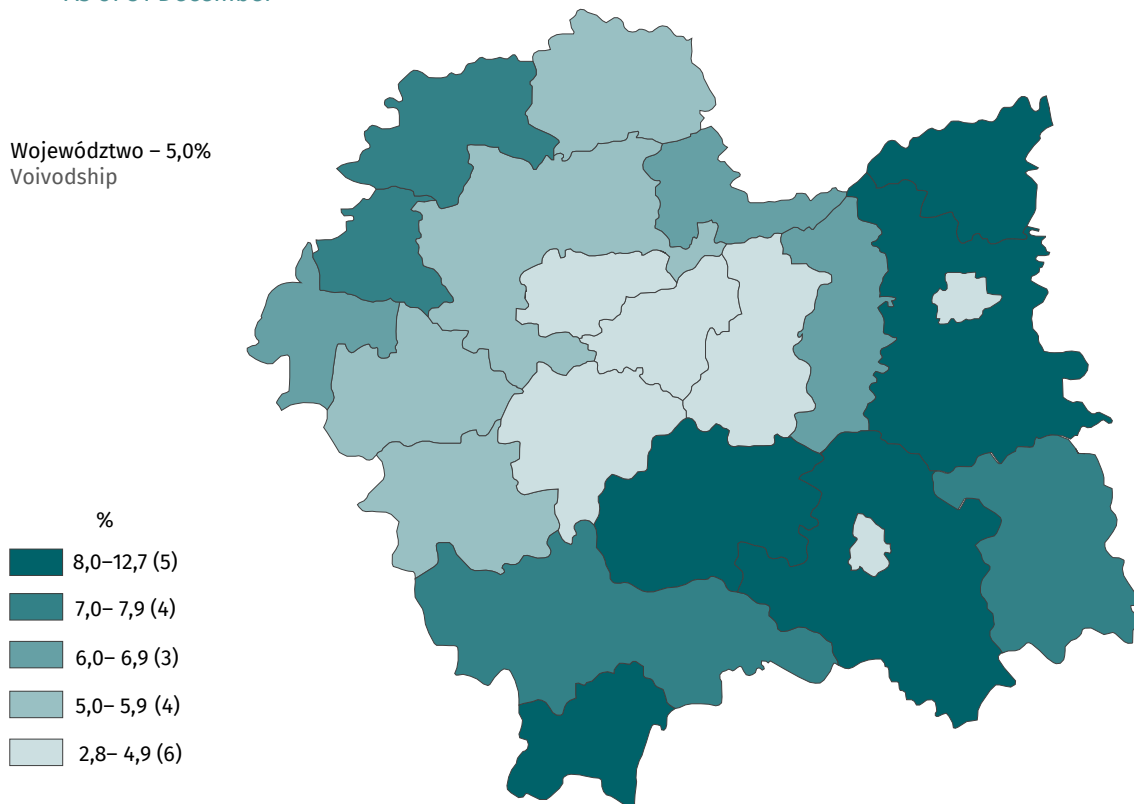
Największą grupę bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, liczącą 38,9 tys. osób, tworzyli długotrwale bezrobotni. Znaczną część stanowiły osoby wyróżnione na podstawie kryterium wieku. Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyniosła 18,1 tys., natomiast tych, którzy ukończyli 50 lat – 18,3 tys.

W końcu grudnia 2021 r. we wszystkich powiatach liczba bezrobotnych była mniejsza niż rok wcześniej. Największy liczebny spadek wystąpił w powiecie wadowickim, gdzie w rejestrach urzędów pracy odnotowano o 1,3 tys. osób mniej. Największy względny spadek zaobserwowano natomiast w powiecie myślenickim – o 32,7%. W 8 powiatach spadek liczby bezrobotnych był na tyle duży, że z nadwyżką zniwelował ubiegłoroczny wzrost i w efekcie liczba bezrobotnych była w tych powiatach mniejsza niż w końcu 2019 r. W pozostałych utrzymała się jeszcze na poziomie wyższym niż w 2019 r., a największa różnica dotyczyła Krakowa – 4,7 tys. (47,2%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego obliczana jest jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo (tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego). Stopę bezrobocia podano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie wyników spisów. Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczenia stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania. Dla bezrobotnych miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących – lokalizacja miejsca pracy.

Mapa 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego^a według powiatów w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Map 2. Registered unemployment rate^a by powiats in 2021
As of 31 December

a Stopa bezrobocia po rewizji – uwzględnia pracujących w gospodarstwach indywidualnych wyszacowanych na podstawie wyników PSR 2020 oraz pracujących poza rolnictwem uzyskanych ze sprawozdawczości przedsiębiorstw i jednostek sfery budżetowej. Dane te nie są w pełni porównywalne z okresami wcześniejszymi.

a Revised unemployment rate – includes persons working in private farms estimated on the basis of the results of PSR 2020 and persons working outside agriculture obtained from the reporting of enterprises and units of the budgetary sphere. These data are not fully comparable with the previous periods.

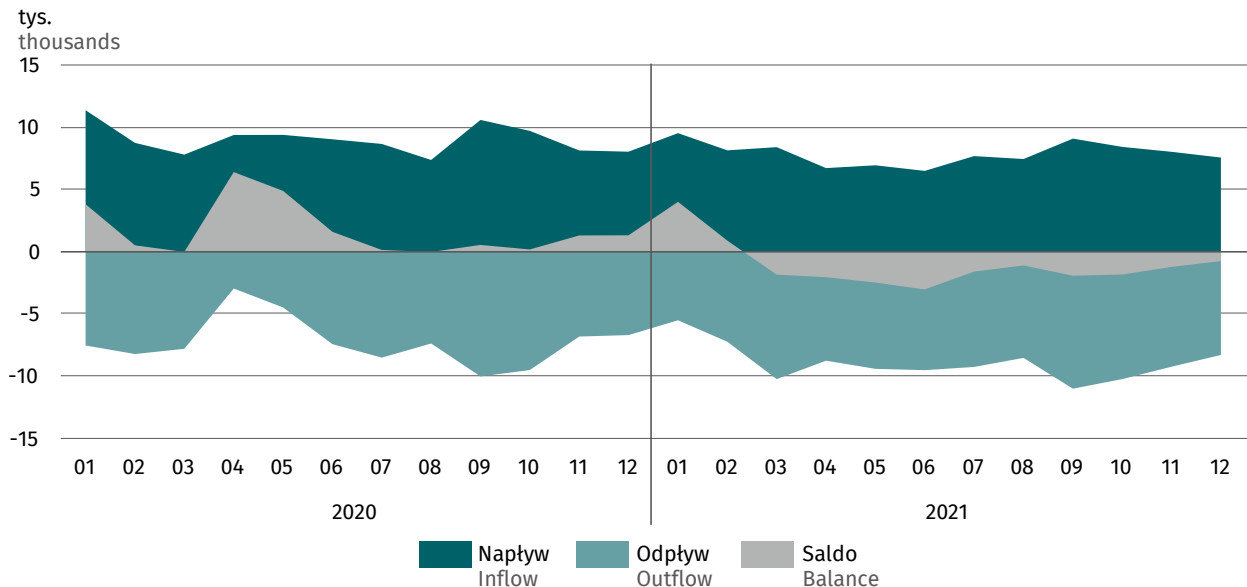
Stopa bezrobocia w województwie małopolskim w końcu grudnia 2021 r. wyniosła 5,0% i była o 1,0 p. proc. niższa niż rok wcześniej. Od lat obserwuje się duże terytorialne zróżnicowanie poziomu bezrobocia. Rozpiętość pomiędzy najniższą stopą bezrobocia odnotowaną w Krakowie (2,8%) a najwyższą, charakteryzującą powiat dąbrowski, wyniosła 9,9 p. proc. W Krakowie stopa bezrobocia była o 2,2 p. proc. niższa od średniej dla całego województwa, a w powiecie dąbrowskim o 7,7 p. proc. wyższa.

W 2021 r. w całym województwie w ewidencjach urzędów pracy zarejestrowano 94,1 tys. bezrobotnych (o 13,7 tys. osób, tj. o 12,7% mniej niż w 2020 r.) i jednocześnie wykreślono 107,2 tys. osób (o 19,8 tys., tj. o 22,7% więcej niż w 2020 r.). Ponownie uzyskano ujemne saldo pomiędzy napływem i odpływem bezrobotnych zgodnie z tendencją utrzymującą się od 2014 r. odwróconą jedynie w poprzednim roku. Wśród wszystkich bezrobotnych ujętych w ewidencji w ciągu roku, osoby zarejestrowane po raz pierwszy stanowiły 25,1% (23,6 tys. osób). Udział osób poprzednio pracujących wyniósł 74,9% (70,5 tys.), a absolwentów – 12,4% (11,7 tys.).

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było podjęcie pracy. Z tego powodu w urzędach pracy wyrejestrowano 64,2 tys. osób (59,9% wszystkich wykreślonych z ewidencji). Niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy było przyczyną wykreślenia 10,0 tys. osób (9,3% wyrejestrowanych), rozpoczęcie stażu – 8,8 tys. (8,2%), rozpoczęcie szkolenia – 2,6 tys. (2,4%), nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 1,1 tys. (1,1%), nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 0,6 tys. (0,6%). Ponadto ze statusu bezrobotnego dobrowolnie zrezygnowało 7,8 tys. osób (7,3%), a 2,1 tys. (1,9%) utraciło go w wyniku odmowy, bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

Wykres 21. Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani z urzędów pracy według miesięcy W miesiącu sprawozdawczym

Chart 21. Unemployed persons registered and removed from labour offices by months
In reporting month

W końcu 2021 r. największą grupę, wyodrębnioną ze względu na wiek, liczącą 18,5 tys. osób, tworzyli bezrobotni w wieku 25–34 lata. Na 100 mieszkańców województwa zaliczonych do tej grupy wieku przypadało 4 bezrobotnych, przy czym na 100 kobiet status osoby bezrobotnej posiadało 5, a na 100 mężczyzn – 3.

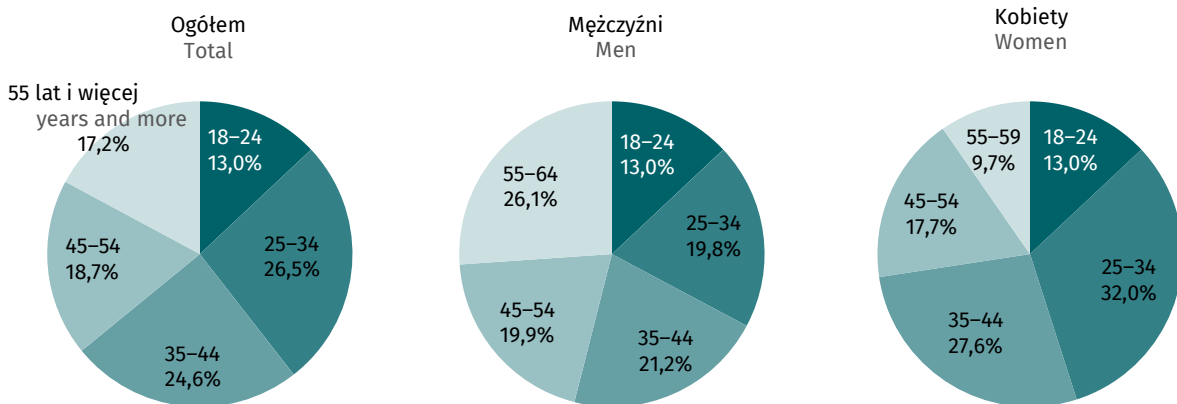
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w końcu 2021 r. wyniósł 3,4%. Wskaźnik ten obliczony dla kobiet ukształtował się na poziomie 3,9%, a dla mężczyzn – 2,9%.

Wykres 22. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według grup wieku w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 22. Structure of registered unemployed persons by age groups in 2021

As of 31 December

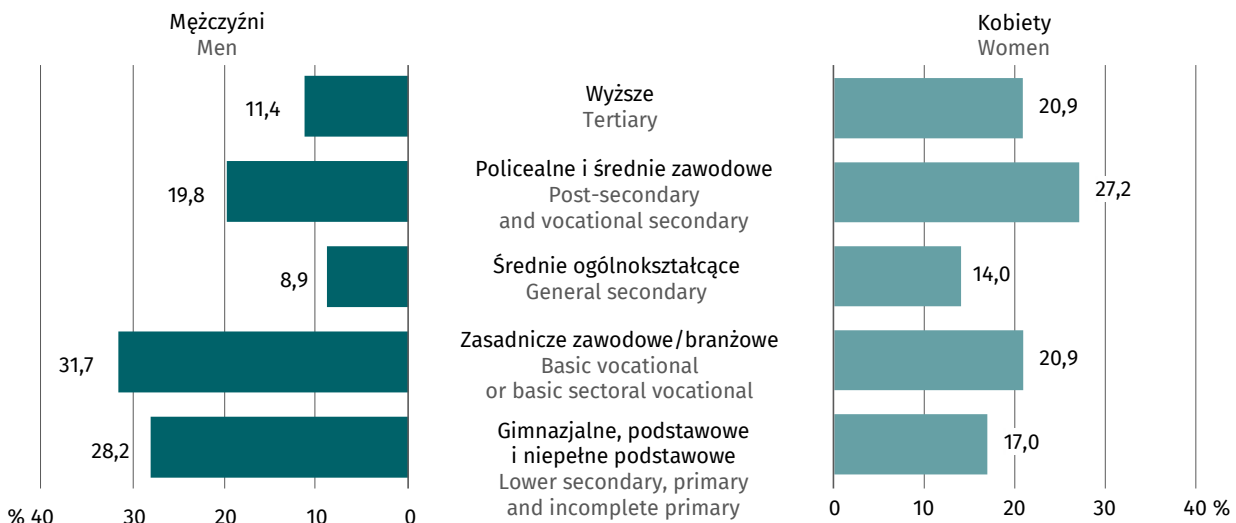
Wśród bezrobotnych zarejestrowanych (według stanu w końcu 2021 r.) najwięcej było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym – 18,1 tys., tj. 25,8% ogólnej liczby bezrobotnych. Kobiety przeważały wśród bezrobotnych z wykształceniem: wyższym (68,8% bezrobotnych o takim poziomie wykształcenia), średnim ogólnokształcącym (65,3%) oraz policealnym i średnim zawodowym (62,0%). Mężczyźni natomiast, stanowili ponad połowę bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (58,2%) oraz zasadniczym zawodowym/branżowym (55,9%).

Wykres 23. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 23. Structure of registered unemployed persons by educational level in 2021

As of 31 December

Według stanu w końcu 2021 r., dłużej niż 12 miesięcy pozostawało bez pracy 33,5 tys. bezrobotnych (w tym 19,5 tys. kobiet). Stanowili oni 48,0% bezrobotnych zarejestrowanych, przy czym dla kobiet udział ten wyniósł 51,3%, a dla mężczyzn – 44,0%.

Staż pracy nie przekraczający 5 lat (w końcu 2021 r.) posiadało 31,1 tys. osób bezrobotnych (44,5% ogólnej liczby zarejestrowanych), przy czym 43,6% przepracowało co najwyżej 1 rok. Grupę liczącą 21,4 tys. osób tworzyli bezrobotni (30,6% zarejestrowanych), którzy byli wcześniej zatrudnieni w okresie dłuższym niż 5, ale nie przekraczającym 20 lat. Staż powyżej 20 lat wypracowało 8,2 tys. bezrobotnych (11,7%). Żadnego stażu pracy nie miało 9,2 tys. bezrobotnych (13,2%).

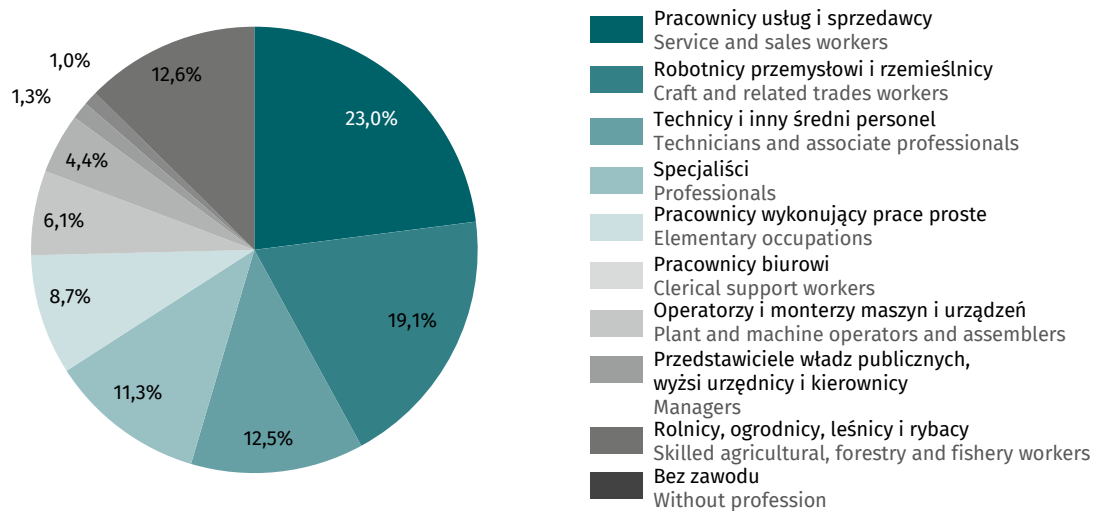
Z analizy struktury bezrobotnych według zawodów wynika, że w końcu 2021 r. najwięcej osób (16,1 tys.) należało do wielkiej grupy zawodów „Pracownicy usług i sprzedawcy”. Głównymi reprezentantami tej grupy (na poziomie elementarnym) byli „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”, których udział wyniósł 46,3%. Liczną grupą byli też „Kucharze” – 13,8% i „Fryzjerzy” – 9,5%. Drugą pod względem liczby bezrobotnych była wielka grupa zawodów „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (13,3 tys. bezrobotnych), w której: 9,6% stanowili – „Ślusarze i pokrewni”, 9,5% – „Mechanicy pojazdów samochodowych”, a 9,1% – „Piekarze, cukiernicy i pokrewni”.

W rejestrach urzędów pracy figurowało także 8,8 tys. bezrobotnych bez zawodu, czyli osób, które nie posiadały świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego i udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Wykres 24. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wielkich grup zawodów^a w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 24. Structure of registered unemployed persons by major occupational groups^a in 2021
As of 31 December

a Nie uwzględniono grupy „Siły zbrojne”.

a "Armed forces occupations" group was not included.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie na zlecenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej realizuje we wszystkich powiatach badanie pod nazwą „Barometr zawodów”¹. Jest to jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach, której celem jest wskazanie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych. Podstawą do opracowania raportów są opinie ekspertów. Lista zawodów do przeanalizowania została przygotowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności. Nazwy i grupowania zostały dobrane tak, aby pasowały do nazewnictwa stosowanego przez pracodawców oraz poszukujących pracy. W wynikach badania dla województwa ogółem, uwzględniane są tylko te zawody, które zostały ocenione w przynajmniej połowie powiatów.

Opracowana w 2021 r. prognoza na 2022 r. dla województwa małopolskiego (na podstawie 21 paneli eksperckich) przewidywała wzrost liczby zawodów deficytowych (do 34 z 28 w poprzedniej edycji), czyli takich, w których nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy. Wskazano najczęstsze powody deficytów:

- brak u kandydatów do pracy wymaganych umiejętności,
- brak lub dezaktualizacja kwalifikacji i uprawnień,
- niewystarczające doświadczenie zawodowe,
- wymagane odpowiednie predyspozycje fizyczne i zdrowotne,
- brak chęci do pracy w wyuczonym zawodzie,
- brak znajomości nowych technologii, cyfryzacja miejsc pracy,
- wyjazdy do pracy za granicą lub częste delegacje,
- nieatrakcyjne warunki zatrudnienia, w tym wynagrodzenie nieadekwatne do rodzaju pracy,
- nieatrakcyjne formy zatrudnienia i płacy w wybranym zawodzie,
- praca poza miejscem zamieszkania wymuszająca rozłąkę z rodziną lub wymagająca czasochłonnych i kosztownych dojazdów,
- brak dogodnego dojazdu komunikacją publiczną do miejsca wykonywania pracy, zwłaszcza w przypadku pracy zmianowej lub weekendowej.

Lista zawodów na 2022 r. zawierała 168 pozycji, z których za deficytowe uznano 20,7%, za zrównoważone – 78,7% a nadwyżkowe – 0,6%.

W branży budowlanej jako deficytowe uznano około 65% zawodów – wskazano na 4 zawody, które poprzednio zaliczały się do grupy zrównoważonych: brukarze, inżynierowie budownictwa, kierownicy budowy, robotnicy budowlani. W edukacji do zawodów deficytowych (nauczyciele praktycznej nauki zawodu i nauczyciele praktycznej nauki zawodu) dołączyli nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych. W gastronomii oraz w handlu przybyły po 2 zawody deficytowe – kucharze i szefowie kuchni oraz sprzedawcy i kasjerzy.

W prognozie zwrócono uwagę na zawody medyczne. Pielęgniarki i położne uznano jako zawody deficytowe we wszystkich powiatach województwa. W przypadku lekarzy deficyt przewidywano w 19 powiatach, a ratowników medycznych – w 13. W 17 powiatach prognozowano również zapotrzebowanie na psychologów i psychoterapeutów oraz opiekunów osób starszych lub osób niepełnosprawnych, a w 15 – na fizjoterapeutów i masażyстів.

W wojewódzkiej prognozie na 2022 r. znalazł się tylko 1 zawód określony jako nadwyżkowy (w poprzednim roku 2), w przypadku którego znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie oraz dużą liczbę kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców. Nadwyżki dotyczą głównie zawodów, na które jest niewielkie zapotrzebowanie, oraz w których występuje niedopasowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Ekonomisci – to zawód uznawany za trwale nadwyżkowy, ponieważ znajduje się w nadwyżce od początku realizowania badania w województwie małopolskim. Problem ze znalezieniem pracy w tym zawodzie może pojawić się w 14 powiatach. Poza tym w 9 powiatach mogą nie znaleźć zatrudnienia pracownicy administracyjni i biurowi.

¹ Barometr zawodów 2022. Raport podsumowujący badanie w województwie małopolskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Kraków 2021.

¹ Occupation barometer 2022. Report summarizing the survey in Małopolskie Voivodship, Voivodship Labour Office in Kraków, Kraków 2021.

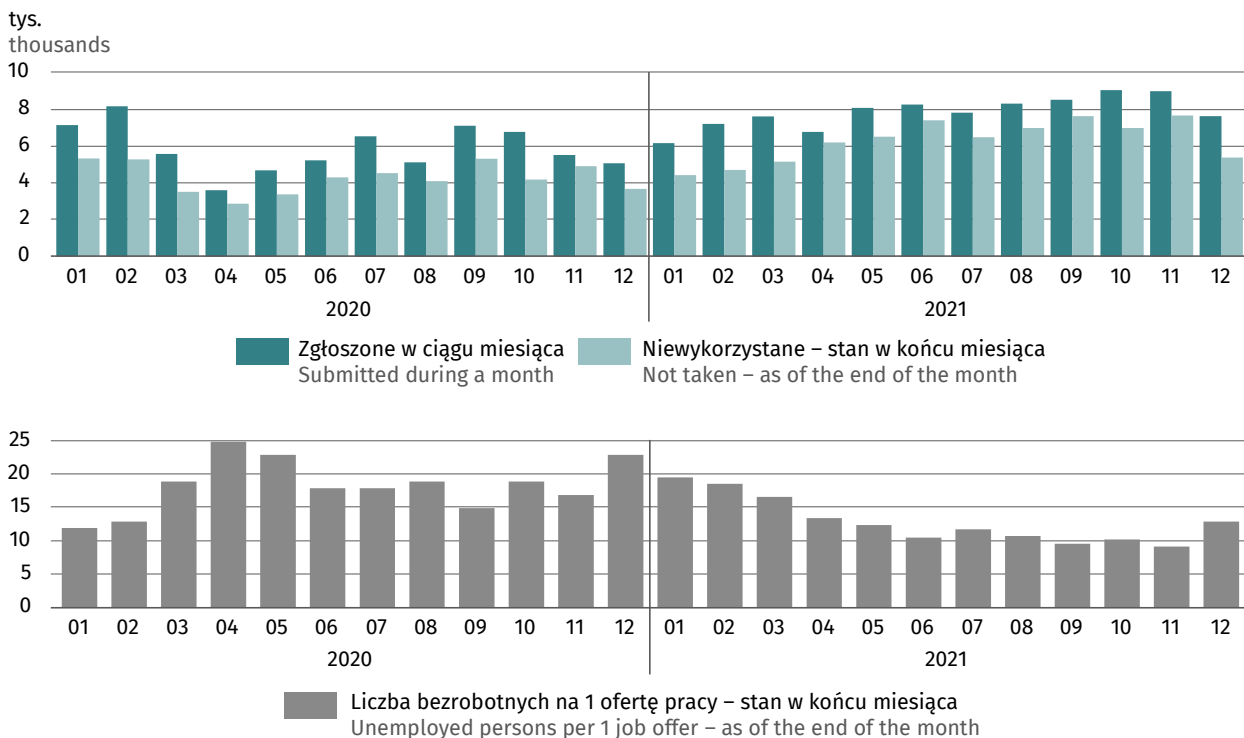
W 2021 r. do urzędów pracy zgłoszono 94,6 tys. ofert pracy (o 23,9 tys., tj. o 33,9% więcej niż w 2020 r.), z których 7,3 tys. (7,7%) pochodziło z sektora publicznego. Zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej dotyczyło 83,5 tys. ofert (88,3%). Miejsc aktywizacji zawodowej odnotowano 11,1 tys., z tego 9,9 tys. (89,5%) stanowiły staże, a 1,2 tys. – prace społecznie użyteczne. Do osób niepełnosprawnych skierowanych było 2,3 tys. ofert (2,4%).

Pracy subsydiowanej (w przypadku której pracodawca uzyskuje od państwa pomoc finansową polegającą na redukcji kosztów zatrudnienia) dotyczyło 17,8 tys. ofert, wśród których było 11,1 tys. miejsc aktywizacji zawodowej i były to głównie staże – 9,9 tys.

W końcu grudnia 2021 r. w dyspozycji urzędów pracy pozostawało 5,4 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 1,9 tys. niewykorzystanych dłużej niż 30 dni. Na 1 niewykorzystaną ofertę pracy przypadało 13 osób bezrobotnych (w końcu poprzedniego roku – 23).

Wykres 25. Oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy

Chart 25. Job offers submitted to labour offices

Aktywne formy pomocy bezrobotnym – działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności:

- **szkolenia** – pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia,
- **staż u pracodawcy** – nabywanie umiejętności praktycznych, potrzebnych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą,
- **prace interwencyjne** – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych,
- **roboty publiczne** – prace organizowane dla bezrobotnych przez powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy, organizacje pozarządowe lub instytucje użyteczności publicznej na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

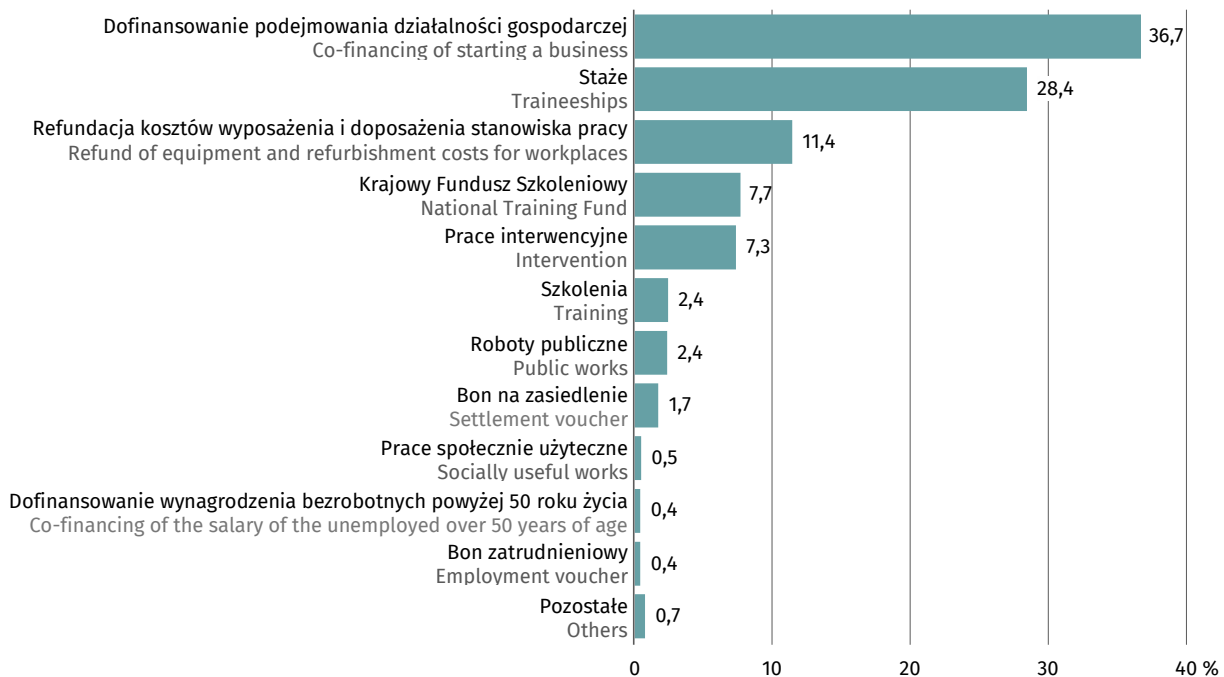
W ramach działań zmierzających do redukcji wielkości bezrobocia w 322 instytucjach szkoleniowych prowadzących szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy w 2021 r. szkolenia ukończyło 2,5 tys. osób. Jeszcze w trakcie szkolenia lub w okresie 3 miesięcy od jego ukończenia 1,9 tys. z nich podjęto pracę. W większości kształcenie to obejmowało obszary zawodowe takie jak: zarządzanie i administrowanie (1,1 tys. uczestników, tj. 42,3% ogólnej liczby osób, które ukończyły szkolenia), usługi transportowe obejmujące m. in. kursy prawa jazdy (0,4 tys., 14,9%), usługi określone jako pozostałe (0,3 tys., 11,5%), rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna (0,1 tys., 5,2%), usługi fryzjerskie, kosmetyczne (0,1 tys., 4,2%) oraz technika i handel artykułami technicznymi (0,1 tys., 4,0%).

W 2021 r. ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego sfinansowano między innymi kształcenie ustawiczne, w którym uczestniczyło 6,7 tys. osób chcących podnieść swoje kwalifikacje zawodowe. Tematyka kształcenia dotyczyła przede wszystkim: opieki zdrowotnej (1,1 tys. uczestników, tj. 16,1%), usług fryzjerskich i kosmetycznych (0,8 tys., 11,5%), informatyki i wykorzystania komputerów (0,7 tys., 11,0%) oraz techniki i handlu artykułami technicznymi (0,7 tys., 11,0%).

W celu przygotowania zawodowego w 2021 r. staż u pracodawcy ukończyło 7,5 tys. bezrobotnych, z których 6,3 tys. podjęło pracę w trakcie trwania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po jego ukończeniu. Staże realizowane były głównie w obszarach zawodowych określonych jako: prace sekretarskie i biurowe (1,6 tys., tj. 20,9% bezrobotnych, którzy ukończyli staż), sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami (0,6 tys., tj. 8,5%), pozostałe usługi (0,4 tys., tj. 5,3%), usługi fryzjerskie i kosmetyczne (0,3 tys., tj. 3,7%), architektura i budownictwo (0,3 tys., tj. 3,6%) oraz usługi gastronomiczne (0,3 tys., tj. 3,5%).

Wykres 26. Struktura wydatków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2021 r.

Chart 26. Structure of expenditure of the Labour Fund on active forms of counteracting unemployment in 2021

Z Funduszu Pracy na łagodzenie skutków bezrobocia w 2021 r. wydatkowano łącznie 932,2 mln zł – o ponad 50% mniej niż w 2020 r. Na zasiłki dla bezrobotnych przeznaczono 180,9 mln zł (19,4%) – w tym przypadku o ponad 16% więcej niż rok temu. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu zmniejszyły się o prawie 85% i pochłonęły 259,8 mln zł (27,9%), a przeznaczone były przede wszystkim na: dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej (95,3 mln zł), stypendia za okres staży (73,9 mln zł), refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (29,7 mln zł), Krajowy Fundusz Szkoleniowy (19,9 mln zł), prace interwencyjne (19,1 mln zł), szkolenia (6,2 mln zł), roboty publiczne (6,1 mln zł), bony na zasiedlenie (4,4 mln zł), prace społecznie użyteczne (1,2 mln zł), dofinansowanie wynagrodzeń w związku z zatrudnieniem bezrobotnych powyżej 50 roku życia (1,1 mln zł) oraz bony zatrudnieniowe (1,0 mln zł). Suma wydatków na różne programy na rzecz promocji zatrudnienia wyniosła 239,9 mln zł (25,7%), z których 127,3 mln zł skierowano do osób bezrobotnych w wieku do 30 lat, a 18,7 mln zł – do osób powyżej 50 roku życia. Długotrwale bezrobotni uzyskali 44,0 mln zł.

Samorząd województwa na podstawie Krajowego Planu Działania na Rzecz Zatrudnienia corocznie przygotowuje plan regionalny. Wyznaczone w nim kierunki i priorytety są brane pod uwagę m. in. przy dokonywaniu podziału środków Funduszu Pracy na realizowane przez powiaty działania na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zasobów ludzkich. W 2021 r. w ramach zadań Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia² zrealizowano usługi o łącznej wartości 1321,7 mln zł dla 194,5 tys. osób i 31,8 tys. pracodawców, przy czym na walkę ze skutkami kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 przeznaczono 818,1 mln zł.

Zadania wykonywane były w ramach następujących priorytetów:

1. Lepsze dostosowanie edukacji do potrzeb rynku pracy i wymagań nowoczesnej gospodarki (7 zadań),
2. Wsparcie na rzecz uzyskania dobrej jakości zatrudnienia (14 zadań),
3. Działania wspierające aktywizację społeczno-zawodową adresowane do pracodawców (1 zadanie),
4. Programy przekwalifikowania pracowników zagrożonych utratą pracy lub pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie (1 zadanie),
5. Doskonalenie i dostosowywanie działań służb zatrudnienia do aktualnej sytuacji na rynku pracy (1 zadanie),
6. Wsparcie na rynku pracy w związku z pandemią COVID-19 (4 zadania).

Na realizację 28 zadań, wykazanych w planie na 2021 r., wydatkowano 1325,0 mln zł i były to przede wszystkim środki z Funduszu Pracy – 964,4 mln zł. Wydatki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) wyniosły 320,0 mln zł.

W ramach realizowanych zadań objęto wsparciem: 63,6 tys. osób bezrobotnych (w tym 14,0 tys. długotrwale bezrobotnych), 5,1 tys. osób biernych zawodowo oraz 33,3 tys. pracujących (w tym 5,3 tys. prowadzących działalność na własny rachunek). Wśród objętych wsparciem znajdowało się: 25,6 tys. osób w wieku poniżej 30 lat i 2,4 tys. osób w wieku powyżej 54 lat, 1,6 tys. osób z niepełnosprawnościami, 2,3 tys. osób obcego pochodzenia. Pomoc uzyskało też 1,5 tys. pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracownika.

Bezwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało 3,8 tys. osób. Z rehabilitacji umożliwiającej podjęcie pracy lub kontynuowanie zatrudnienia skorzystało 23,7 tys. osób. Usługi rozwojowe stanowiły wsparcie dla 72,5 tys. osób dorosłych – dla 55,1 tys. było to doradztwo zawodowe, a dla 16,7 tys. szkolenie lub inna forma kształcenia. Z pośrednictwa pracy skorzystało 135,7 tys. osób. Udzielono także 4,6 tys. pożyczek i innych zwrotnych form wsparcia. Poza tym 28,3 tys. pracodawców oraz 14,3 tys. pracowników uzyskało wsparcie w ramach działań w związku z pandemią COVID-19.

W efekcie liczba osób, które dzięki wsparciu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie wyniosła 88,2 tys. (w tym 4,0 tys. to osoby prowadzące działalność na własny rachunek), a liczba osób dorosłych, które uzyskały wiedzę, kompetencje/kwalifikacje i umiejętności dzięki skorzystaniu z usług rozwojowych – 18,9 tys. Ponadto dzięki interwencji EFS na badania profilaktyczne zgłosiło się 20,7 tys. osób. Liczba utrzymanych miejsc pracy w ramach wsparcia w związku z pandemią COVID-19 wyniosła 138,4 tys.

² Rozliczenie Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2021 [w:] Regionalny Plan Działań Na Rzecz Zatrudnienia na rok 2022, Kraków, kwiecień 2022.

² Accounting for the Regional Action Plan for Employment for 2021 [in:] Regional Action Plan for Employment for 2022, Kraków, April 2022.

Rozdział 3. Popyt na pracę

Chapter 3. Demand for labour

Popyt na pracę jest to liczba miejsc pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych.

Przez popyt na pracę rozumie się:

- obsadzone (zagospodarowane) miejsca pracy, określane liczbą pracujących,
- wolne (niezagospodarowane/nieobsadzone) miejsca pracy.

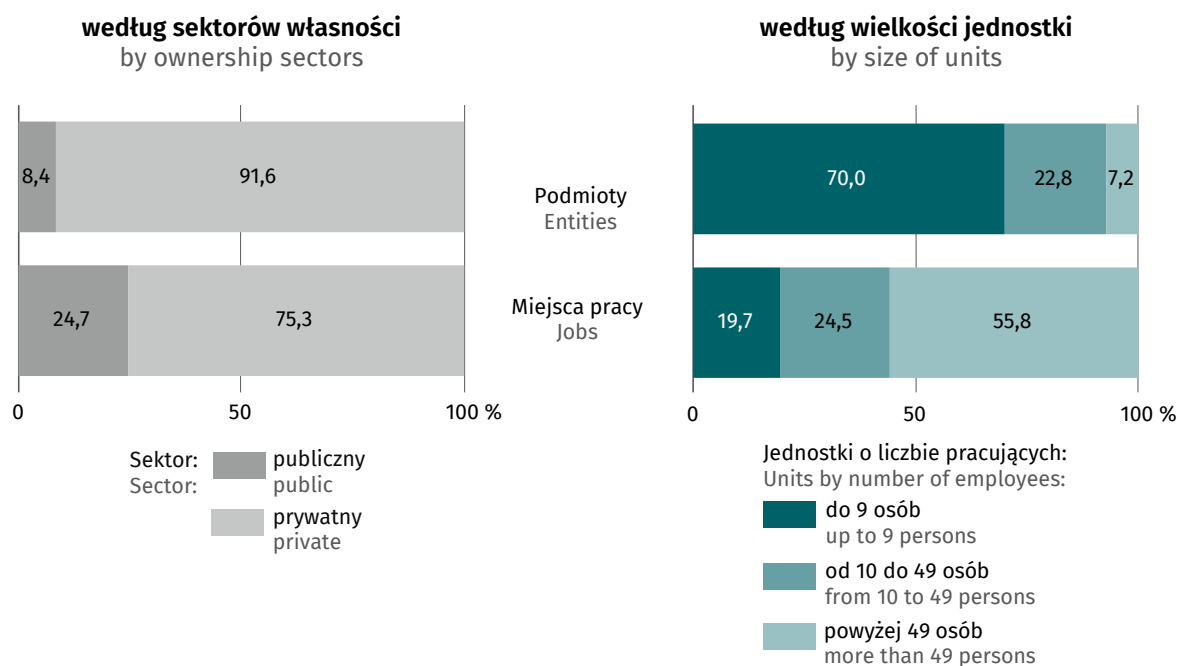
Przedstawione w tym rozdziale wartości przeciętne w roku zostały obliczone jako średnia arytmetyczna stanów w końcu kwartałów.

Badanie popytu na pracę ma charakter reprezentacyjny i obejmuje jednostki zatrudniające 1 i więcej osób. Uogólnione wyniki badania popytu na pracę w województwie małopolskim w 2021 r. były reprezentatywne dla przeciętnej liczby podmiotów wynoszącej 59,9 tys. (o 1,5% większej niż w 2020 r.). Znajdowało się w nich 1098,9 tys. miejsc pracy (przeciętnie w roku), na które składały się miejsca zagospodarowane określane liczbą pracujących – 1082,8 tys. (98,5%) oraz miejsca wolne – 16,0 tys.

Wykres 27. Struktura podmiotów zatrudniających przynajmniej 1 osobę i struktura miejsc pracy w tych podmiotach w 2021 r.

Przeciętnie w roku

Chart 27. Structure of entities employing at least 1 person and of workplaces in these entities in 2021
Annual average

Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie 3 warunki:

1. miejsca pracy w dniu sprawozdawczym nie były faktycznie obsadzone,
2. pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
3. w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

W wyniku ruchu zatrudnionych oraz na skutek tworzenia nowych stanowisk pracy w 2021 r. przeciętnie 3,0 tys. przedsiębiorstw (o 47,8% więcej niż w poprzednim roku) deklarowało posiadanie wolnych miejsc pracy (5,0% badanych podmiotów). Były to głównie podmioty sektora prywatnego – 88,9%. W strukturze liczonej ze względu na wielkość jednostki 57,6% stanowiły podmioty zatrudniające do 9 pracowników, 26,0% – podmioty o liczbie pracujących od 10 do 49 osób, a 16,4% – w których pracowało co najmniej 50 osób.

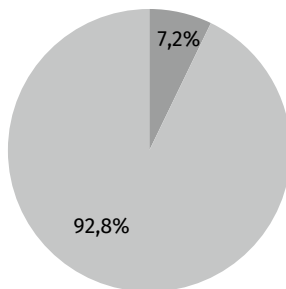
Przeciętna liczba oferowanych miejsc pracy w 2021 r. wyniosła 16,0 tys. i była ponad dwukrotnie większa niż w 2020 r., w którym w odniesieniu do 2019 r. odnotowano spadek na poziomie 50,0%. Na 1 jednostkę zgłaszającą wolne miejsca pracy przypadało 5,3 nieobsadzonych miejsc, przy czym w sektorze publicznym – 3,4, a w prywatnym – 5,6. W podmiotach zatrudniających powyżej 49 osób skupionych było 8,9 tys. wolnych miejsc pracy (18,1 miejsca na 1 zakład dysponujący wolnymi miejscami), w jednostkach, w których liczba pracujących nie przekraczała 9 osób – 5,0 tys. (2,9 na 1 podmiot), natomiast tam gdzie pracowało od 10 do 49 osób – 2,1 tys. (2,6).

Wykres 28. Struktura wolnych miejsc pracy według sektorów własności i wielkości jednostek w 2021 r.

Przeciętnie w roku

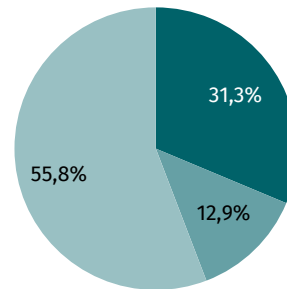
Chart 28. Structure of vacancies by ownership sectors and size of units in 2021
Annual average

według sektorów własności
by ownership sectors

Sektor:
Sector:
■ publiczny
public
■ prywatny
private

według wielkości jednostki
by size of units

Jednostki o liczbie pracujących:
Units by number of employees:
■ do 9 osób
up to 9 persons
■ od 10 do 49 osób
from 10 to 49 persons
■ powyżej 49 osób
more than 49 persons

Najwięcej wolnych miejsc pracy (przeciętnie w 2021 r.) znajdowało się w przedsiębiorstwach działających w ramach sekcji „Budownictwo” – 3,9 tys. Pod względem znaczącej liczby wolnych miejsc pracy wyróżniały się także podmioty zaliczone do sekcji: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 2,7 tys., „Informacja i komunikacja” – 2,5 tys. oraz „Przetwórstwo przemysłowe” – 2,2 tys. W jednostkach zaliczanych do tych 4 sekcji odnotowano łącznie 70,6% ogólnej liczby gotowych do obsadzenia wolnych miejsc pracy.

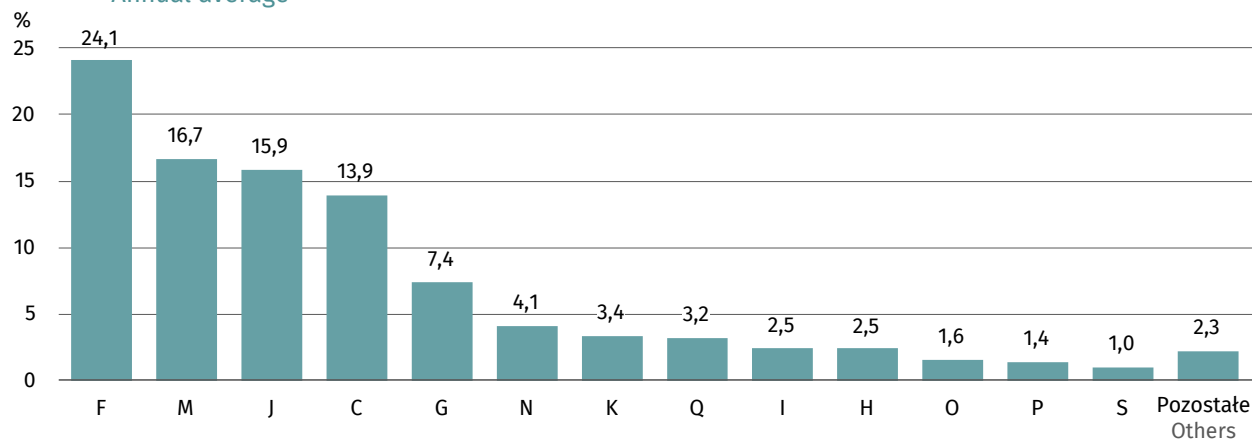
W sektorze publicznym największe zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło w jednostkach sekcji „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, w których przeciętnie w 2021 r. odnotowano 0,4 tys. wakatów (tj. 30,6% wolnych miejsc pracy w tym sektorze). W prywatnych przedsiębiorstwach najczęściej wolnych miejsc pracy znajdowało się w podmiotach zaklasyfikowanych do sekcji „Budownictwo” – 3,9 tys. (tj. 26,0% ich ogólnej liczby w sektorze prywatnym).

Wykres 29. Struktura wolnych miejsc pracy według sekcji PKD w 2021 r.

Przeciętnie w roku

Chart 29. Structure of vacancies by NACE sections in 2021

Annual average

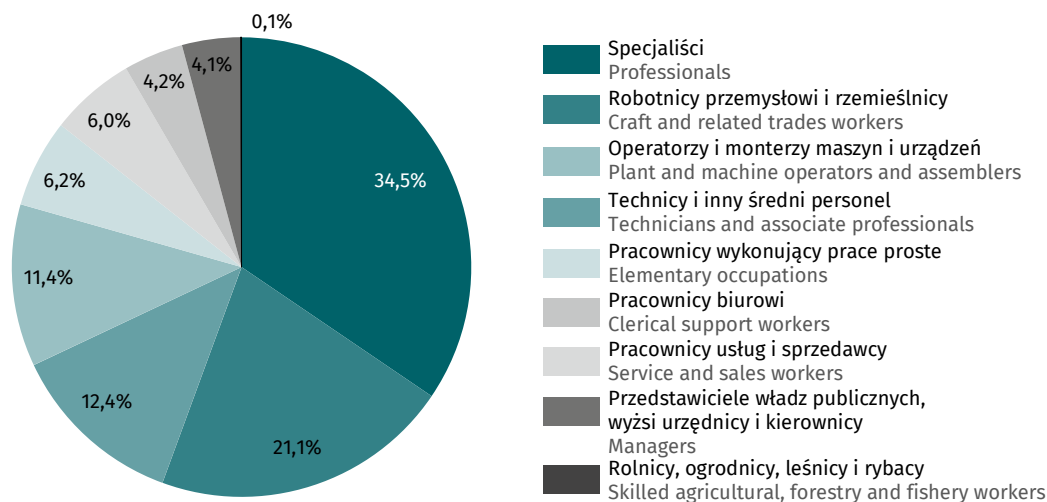
W 2021 r. największe zapotrzebowanie na pracowników było w przypadku osób o zawodach zaklasyfikowanych do wielkiej grupy „Specjaliści” – przeznaczonych było dla nich 5,5 tys. wolnych miejsc pracy. Liczne oferty pracy dotyczyły też zawodów z wielkich grup: „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (3,4 tys. wakatów), „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” (2,0 tys.) oraz „Technicy i inny średni personel” (1,8 tys.).

Wykres 30. Struktura wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów w 2021 r.

Przeciętnie w roku

Chart 30. Structure of vacancies by major occupational groups in 2021

Annual average

Wolne miejsca pracy zgłoszone do urzędów pracy – to wolne miejsca pracy, które zostały zgłoszone przez pracodawcę do urzędu pracy w celu znalezienia odpowiedniego pracownika i w dniu sprawozdawczym pozostają faktycznie nieobsadzone.

W 2021 r. do urzędów pracy zostało zgłoszonych 1,3 tys. wolnych miejsc pracy (przeciętnie w roku) – 7,8% ich ogólnej liczby (o 0,1 tys., tj. o 10,5% więcej niż w roku poprzednim). Większość (1,1 tys., tj. 85,1%) zgłoszeń pochodziło z sektora prywatnego. W strukturze zgłoszonych wakatów według wielkości podmiotów największy udział (40,8%) przypadła na oferty przedstawione przez jednostki, w których pracuje co najmniej 50 osób. W ujęciu kwartalnym najwięcej ofert odnotowano w końcu III kwartału – 1,7 tys. Według stanu w końcu roku pozostało nieobsadzonych 1,3 tys. zgłoszonych miejsc.

Za pośrednictwem urzędów pracy poszukiwano pracowników przede wszystkim do jednostek działających w zakresie sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe” (przeciętnie w roku 0,3 tys. ofert, tj. 20,9% ogólnej liczby zgłoszonych wakatów), Budownictwo” (0,2 tys., tj. 17,4%), „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (0,1 tys., tj. 11,3%) oraz „Zakwaterowanie i gastronomia^A” (0,1 tys., tj. 11,1%). W końcu roku najwięcej miejsc, które pozostały nieobsadzone, dotyczyło pracy w „Przetwórstwie przemysłowym” (0,4 tys. wakatów).

Do urzędów pracy występowano z zapotrzebowaniem na pracowników głównie z następujących wielkich grup zawodów: „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (przeciętnie 0,4 tys. ofert, tj. 31,0% zgłoszonych), „Specjaliści” (0,3 tys., tj. 23,0%) oraz „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” (0,2 tys., tj. 12,2%). W końcu roku najwięcej wolnych miejsc pracy, jakie pozostały do obsadzenia, przeznaczonych było dla „Robotników przemysłowych i rzemieślników” (0,5 tys.).

Wskaźnik wolnych miejsc pracy jest to udział wolnych miejsc pracy w łącznej liczbie zagospodarowanych i niezagospodarowanych (wolnych) miejsc pracy.

Przeciętny roczny wskaźnik wolnych miejsc pracy w 2021 r. wyniósł 1,46% (w 2020 r. – 0,71%), czyli na 100 miejsc pracy prawie 1,5 pozostawało nieobsadzonych. W sektorze publicznym wskaźnik ten był równy 0,42%, a w prywatnym – 1,80%. Odsetek niewykorzystania miejsc pracy wyższy niż ogółem w województwie wystąpił w jednostkach, w których liczba pracujących nie przekraczała 9 osób – 2,32%.

Ze względu na rodzaj działalności podmiotów najwyższy przeciętny wskaźnik odnotowano w sekcji „Informacja i komunikacja” – 5,66%. Dużym udziałem wolnych miejsc pracy w ich ogólnej liczbie (zagospodarowanych i nieobsadzonych) charakteryzowały się także sekcje: „Budownictwo” – 4,21%, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 3,84% oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” – 2,43%.

Biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodów można zauważyć, że najwyższy wskaźnik wolnych miejsc pracy dotyczył „Robotników przemysłowych i rzemieślników” – 2,04%. Pod tym względem wyróżnić można także „Specjalistów” – 1,99% oraz „Techników i inny średni personel” – 1,86%.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Zlikwidowane miejsca pracy to miejsca pracy utracone w wyniku zmian organizacyjnych lub zmiany profilu działalności.

W 2021 r. utworzono 61,8 tys. nowych miejsc pracy (o 12,3 tys., tj. o 24,9% więcej niż przed rokiem), a zlikwidowano – 27,5 tys. (o 5,0 tys., tj. o 15,3% mniej niż w 2020 r.). Saldo miejsc pracy nowych i zlikwidowanych było dodatnie i wyniosło 34,3 tys. (w 2020 r. – 17,0 tys.). Dodatnie saldo wystąpiło zarówno w jednostkach sektora publicznego, jak i prywatnego. W większości sekcji, określających rodzaj działalności jednostek, liczba nowo utworzonych miejsc pracy była wyższa niż zlikwidowanych. Największe dodatnie saldo wystąpiło w sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 6,9 tys. Więcej stanowisk zlikwidowano niż utworzono w grupie podmiotów skupionych w ramach 2 sekcji – „Górnictwo i wydobywanie” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^A”.

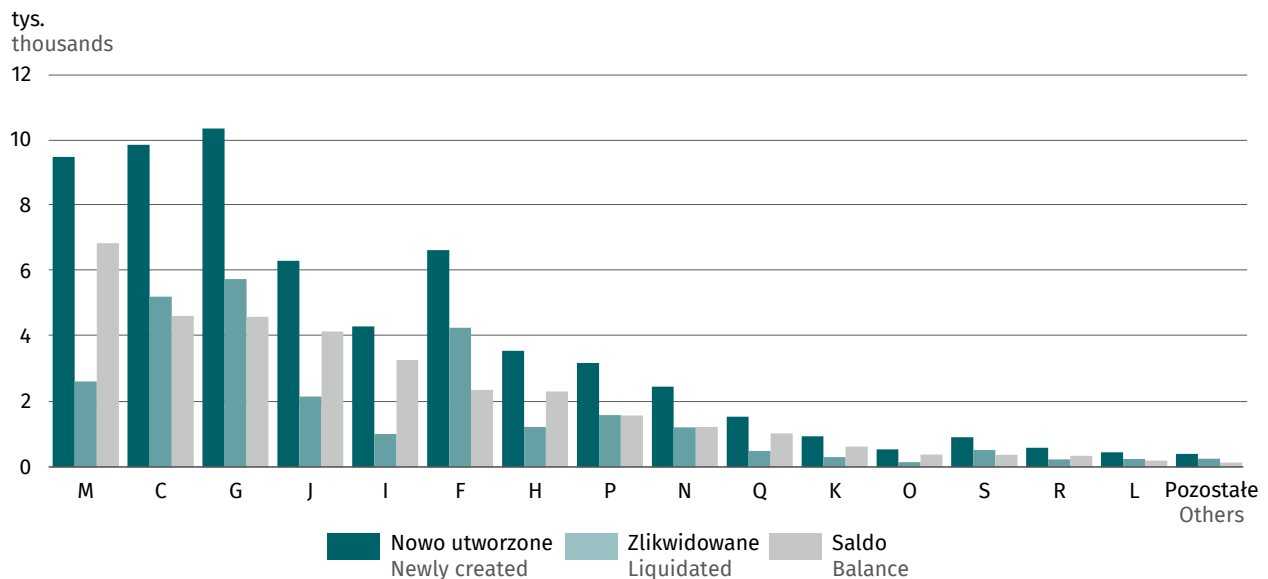
Najwięcej miejsc pracy powstało w podmiotach zaliczonych do sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” – 10,4 tys., tj. 16,8% ogólnej liczby miejsc pracy nowo utworzonych. W strukturze nowo utworzonych miejsc pracy znaczący udział miały także jednostki działające w sekcjach „Przetwórstwo przemysłowe” – 16,0% (9,9 tys.) oraz „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 15,4% (9,5 tys.).

Likwidacja miejsc pracy miała miejsce głównie w obrębie sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” – 5,8 tys. (21,0% wszystkich miejsc zlikwidowanych), „Przetwórstwo przemysłowe” – 5,2 tys. (19,0%) oraz „Budownictwo” – 4,3 tys., (15,6%).

Średnio na 1 zlikwidowane stanowisko pracy powstało 2,2 nowych miejsc pracy. W ramach sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia^A” relacja ta wyniosła 4,2. W podmiotach działających w sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” na 1 zlikwidowane miejsce przypadło 3,6 nowo utworzonych, a w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 3,5.

Wykres 31. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy według sekcji PKD w 2021 r.

Chart 31. Newly created and liquidated jobs by NACE sections in 2021

Uwaga. Sekcje posortowano malejąco według salda liczby miejsc pracy nowo utworzonych i zlikwidowanych.

Note. Sections were sorted in descending order by the balance of the number of newly created and liquidated jobs.

Badanie popytu na pracę dostarcza także informacji na temat zatrudniania osób z niepełnosprawnościami. W 2021 r. przeciętnie 32,8 tys. stanowisk pracy obsadzonych było przez osoby niepełnosprawne, co stanowiło 3,0% zagospodarowanych miejsc pracy. Prawie 4 tys. (12,1%) pracowało na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. Przeciętnie w roku zwiększeniem zatrudnienia osób niepełnosprawnych zainteresowanych było 2,4 tys. zakładów pracy – 4,0% ogólnej liczby jednostek objętych badaniem. Największy udział podmiotów planujących zwiększyć obsadę stanowisk osobami z niepełnosprawnościami wystąpił w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 24,3% jednostek tej sekcji biorących udział w badaniu.

Rozdział 4. Czas pracy

Chapter 4. Work time

Czas pracy jest to czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy. Czas pracy obejmuje także okresy przerw, w których pracownik pozostawał w dyspozycji zakładu pracy jeśli przerwy te nastąpiły z mocy prawa lub za zgodą zakładu pracy, a także nieobecności nieusprawiedliwione.

Nominalny czas pracy – to czas, który powinien być przepracowany w danym okresie rozliczeniowym w normalnym czasie pracy zgodnie z normami czasu pracy obowiązującymi danego pracownika na podstawie przepisów prawa. Nominalny czas pracy to kalendarzowy czas pracy pomniejszony o czas przypadający na dni ustawowo wolne od pracy.

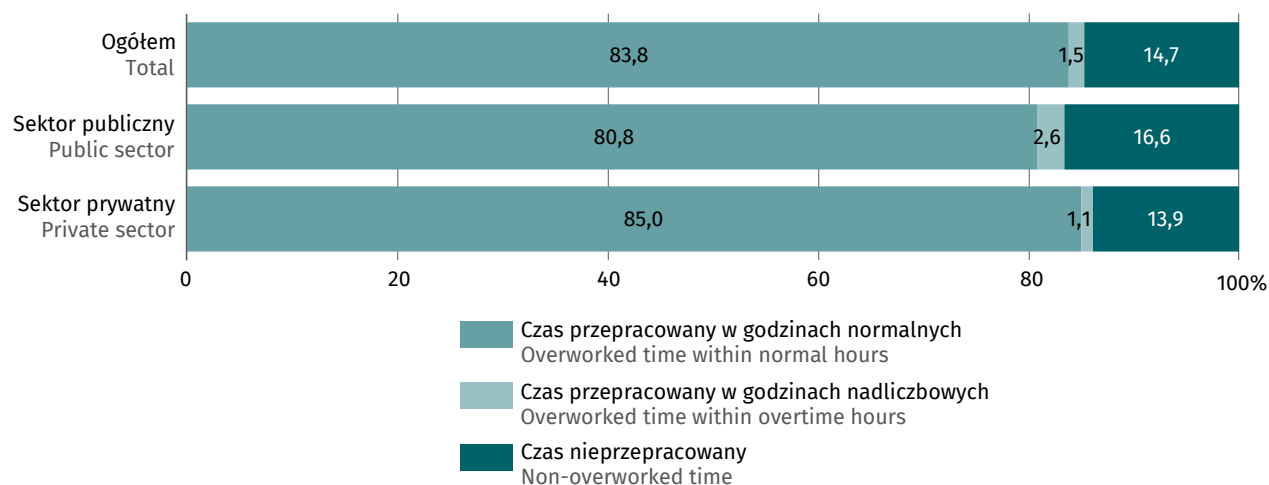
W 2021 r. w podmiotach gospodarczych zatrudniających powyżej 9 osób i jednostkach sfery budżetowej nominalny czas pracy wyniósł 1481,3 mln godzin i był o 37,7 mln godzin (o 2,6%) dłuższy niż w 2020 r. Nominalny czas pracy w sektorze publicznym wydłużył się o 1,0% – do poziomu 418,1 mln godzin, a w prywatnym – o 3,2% i wyniósł 1063,2 mln godzin.

W 2021 r. nominalny czas pracy przypadający na 1 zatrudnionego ukształtował się, podobnie jak w poprzednim roku, na poziomie 1950 godzin. W sektorze publicznym wyniósł 1787 godzin, a w sektorze prywatnym – 2022 godziny (w 2020 r. odpowiednio – 1789 i 2024).

Przeciętny tygodniowy wymiar czasu pracy przypadający na 1 zatrudnionego w gospodarce narodowej w 2021 r. wyniósł 37,5 godziny (w sektorze publicznym – 34,4 godziny, w prywatnym – 38,9 godziny). Najdłuższy tygodniowy wymiar czasu pracy wystąpił w sekcjach: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A”, „Transport i gospodarka magazynowa” i „Pozostała działalność usługowa” (po 39,4 godziny), a najkrótszy – w sekcji „Edukacja” (28,8 godziny na 1 zatrudnionego) i wynikał z ustawowo krótszego nominalnego czasu pracy w tej sekcji.

Wykres 32. Struktura czasu pracy przypadającego na 1 zatrudnionego według kategorii w 2021 r.

Chart 32. Structure of work time per paid employee by categories in 2021

Czas przepracowany w godzinach normalnych obejmuje czas przepracowany w dniu roboczym, w wymiarze czasu pracy obowiązującym daną grupę pracowników. Do normalnego czasu pracy zalicza się również godziny przepracowane przy wykonywaniu prac zastępczych, w przypadku wystąpienia przestoju na stanowisku pracy.

Praca w godzinach nadliczbowych – to praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego pracownika systemu i rozkładu czasu pracy, za które pracownik nie otrzymuje dnia wolnego od pracy, natomiast otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie. Praca wykonywana w dni wyznaczone jako dodatkowe wolne od pracy jest pracą w godzinach nadliczbowych, chyba, że w zamian udzielono dnia wolnego w innym terminie.

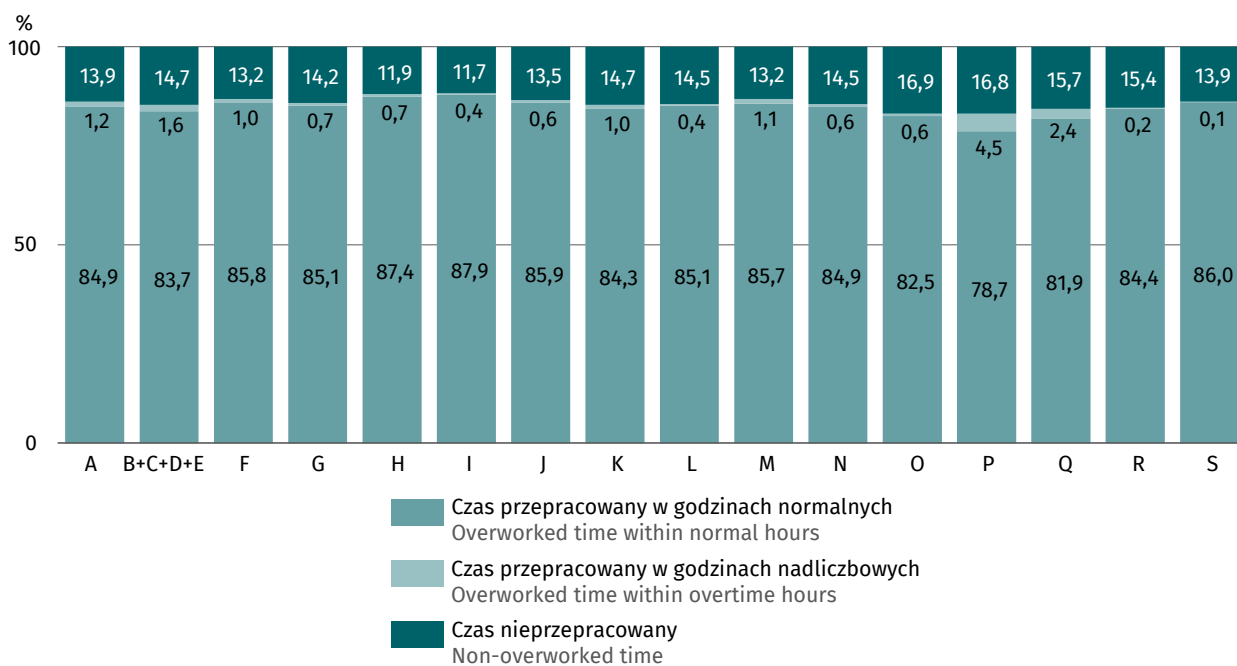
W 2021 r. czas przepracowany był o 3,1% dłuższy niż w 2020 r. Z 1283,9 mln godzin przepracowanych w 2021 r. czas przepracowany w godzinach normalnych stanowił 98,2%, a w godzinach nadliczbowych – 1,8% (w 2020 r. – odpowiednio – 98,3% i 1,7%). W strukturze czasu nominalnego przypadającego na 1 zatrudnionego w podmiotach gospodarki narodowej w 2021 r. czas przepracowany w godzinach normalnych stanowił 85,1% (w 2020 r. – 84,8%). Czas przepracowany w godzinach nadliczbowych w 2021 r. wyniósł 23,1 mln godzin i był o 7,8% dłuższy niż rok wcześniej. W przeliczeniu na 1 zatrudnionego przypadło 30 godzin nadliczbowych, w sektorze publicznym – 48, a w sektorze prywatnym – 23 godziny (w 2020 r. – odpowiednio 29, 41 i 23 godziny). Z punktu widzenia rodzaju działalności podmiotów objętych badaniem, najwięcej godzin nadliczbowych (w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w danej sekcji) przepracowali zatrudnieni w podmiotach należących do sekcji „Edukacja” (70 godzin), natomiast najmniej – w sekcji „Pozostała działalność usługowa” (3 godziny).

Czas nieprzepracowany obejmuje taką część nominalnego czasu pracy, w ciągu którego pracownik był nieobecny w pracy lub nie przystąpił do niej.

W 2021 r. czas nieprzepracowany wyniósł 220,5 mln godzin (o 0,2% więcej niż w 2020 r.) i w 86,1% był opłacony przez zakład pracy. W przeliczeniu na 1 zatrudnionego ukształtował się na poziomie 290 godzin, w sektorze publicznym – 305, a w prywatnym – 284 (w 2020 r. – odpowiednio 297, 318, 288 godzin). Najwięcej czasu nieprzepracowanego (w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w danej sekcji PKD) przypadło na zatrudnionych w podmiotach należących do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” (346 godzin), natomiast najmniej – w sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia^A” (239 godzin).

Wykres 33. Struktura czasu pracy przypadającego na 1 zatrudnionego według kategorii oraz sekcji PKD w 2021 r.

Chart 33. Structure of work time per paid employee by categories and NACE sections in 2021

Rozdział 5. Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

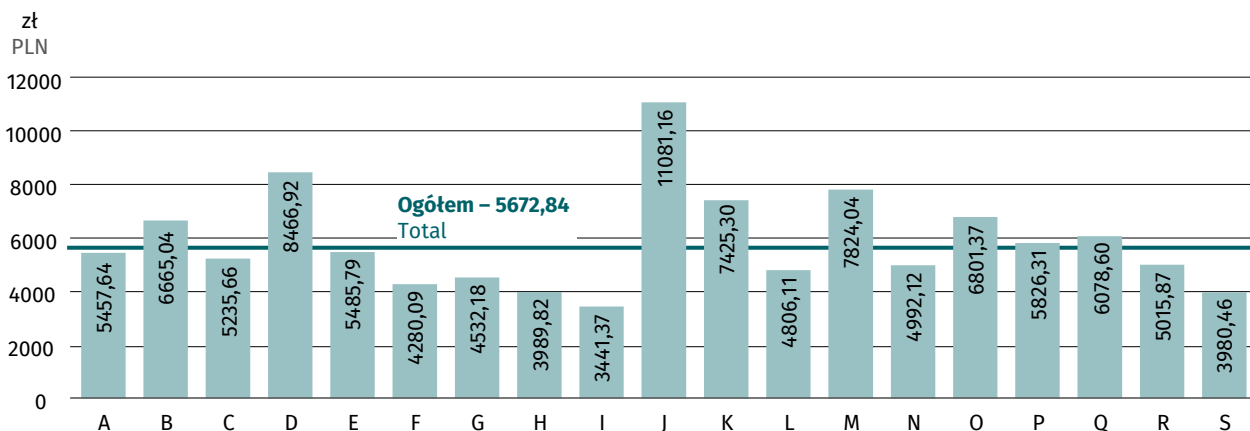
Chapter 5. Wages and salaries as well as social benefits

Przeciętne wynagrodzenie brutto – to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłacanych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w województwie małopolskim w 2021 r. wyniosło 5672,84 zł i było niższe od uzyskanego w kraju o 10,13 zł (o 0,2%). W porównaniu z 2020 r. wzrosło o 486,50 zł (o 9,4%). W sektorze publicznym wyniosło 6406,16 zł (o 12,9% więcej niż przeciętnie w województwie), a w sektorze prywatnym – 5419,92 zł (o 4,5% mniej).

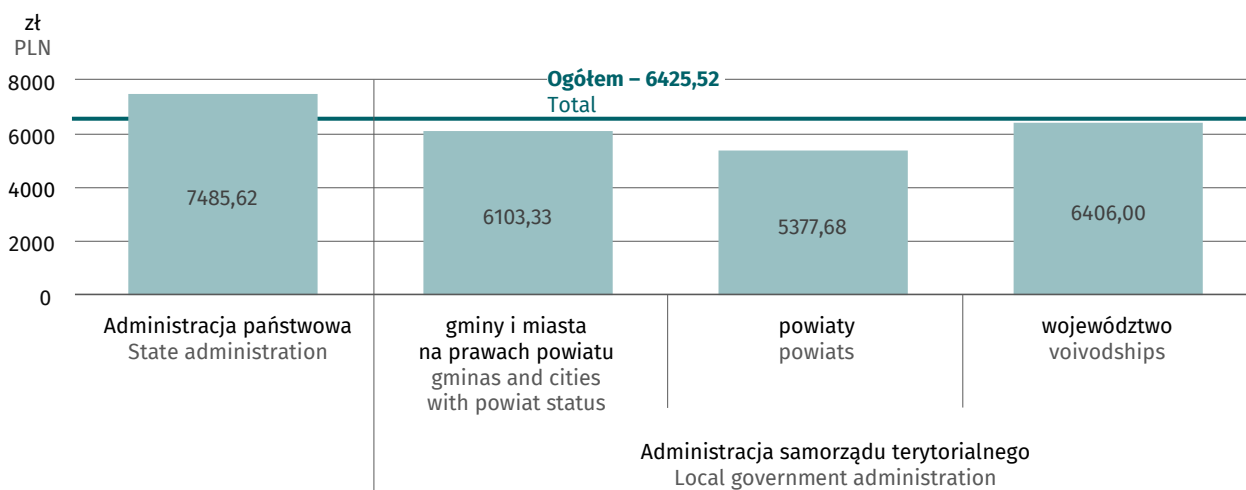
Wykres 34. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2021 r.

Chart 34. Average monthly gross wages and salaries in national economy by NACE sections in 2021

Wykres 35. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w administracji publicznej w 2021 r.

Chart 35. Average monthly gross wages and salaries in the public administration in 2021

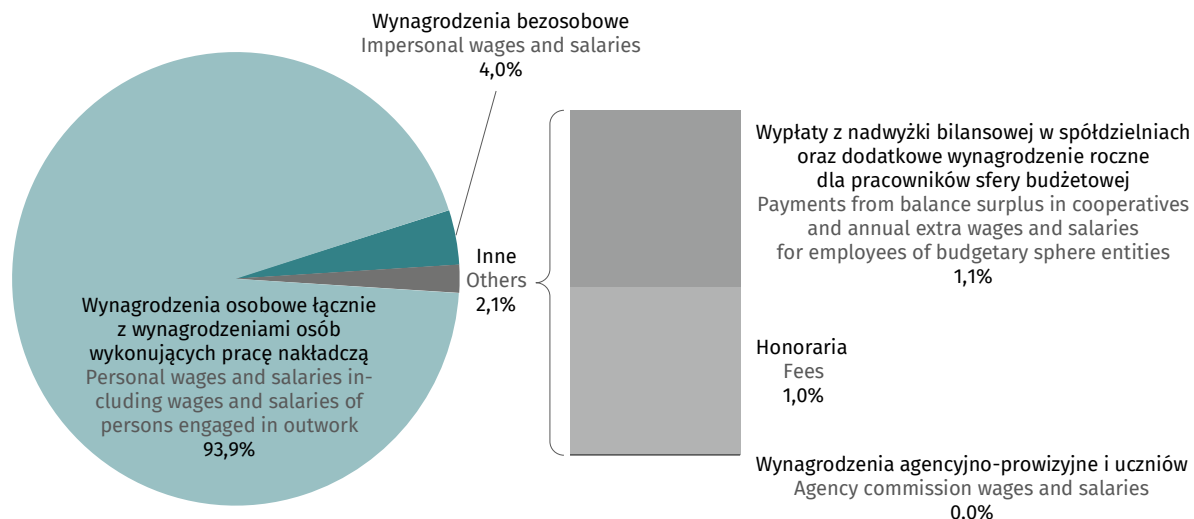
Składnikami wynagrodzeń są:

- wynagrodzenia osobowe,
- wynagrodzenia bezosobowe,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria,
- wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne.

Wynagrodzenia brutto w województwie w 2021 r. (w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących) wyniosły 57946,2 mln zł i były o 12,2% wyższe niż w 2020 r. W sektorze publicznym wzrost wynagrodzeń wyniósł 10,0% (najwyższy w przypadku własności państwowych osób prawnych – 54,7%), a w sektorze prywatnym – 13,3% (najwyższy w przypadku własności mieszanej z przewagą zagranicznej – 26,1%). Więcej wzrosły wynagrodzenia w jednostkach będących na rozrachunku gospodarczym niż w jednostkach finansowanych przez budżet (odpowiednio o 13,3% i o 7,1%).

Wykres 36. Struktura wynagrodzeń brutto w 2021 r.

Chart 36. Structure of gross wages and salaries in 2021

W porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła kwota prawie wszystkich składników wynagrodzeń. Wypłaty z zysku do podziału i nadwyżki bilansowej w spółdzielniach wzrosły o 37,4%, honoraria – o 24,2%, wynagrodzenia bezosobowe – o 16,5%, wynagrodzenia osobowe – o 12,0%, a dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej – o 9,0%. Spadek odnotowano tylko w wynagrodzeniach agencyjno-prowizyjnych – o 56,6%.

Wynagrodzenia osobowe obejmują m. in. wynagrodzenia zasadnicze, dodatki, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy, wypłacane ze środków pracodawców świadczenia deputatowe i odszkodowawcze.

W 2021 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób i w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących) w województwie małopolskim wyniosło 6046,95 zł i stanowiło 100,8% przeciętnego wynagrodzenia uzyskanego w kraju (w 2020 r. – 100,2%). W porównaniu z 2020 r. wynagrodzenie to wzrosło o 9,2%, tj. o 510,88 zł, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,6% (w 2020 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrosło o 8,6%, tj. o 437,81 zł, przy spadku przeciętnego zatrudnienia o 2,1%).

W sektorze publicznym wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wyniósł 8,6%, a w sektorze prywatnym – 9,6%. Wzrost wynagrodzeń w porównaniu z 2020 r. wystąpił we wszystkich sekcjach PKD, a największy w sekcji „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (o 16,8%). Duży wzrost odnotowano także w sekcjach: „Pozostała działalność usługowa” (o 11,8%), „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (10,8%) oraz „Administrowanie i działalność wspierająca” (o 10,1%).

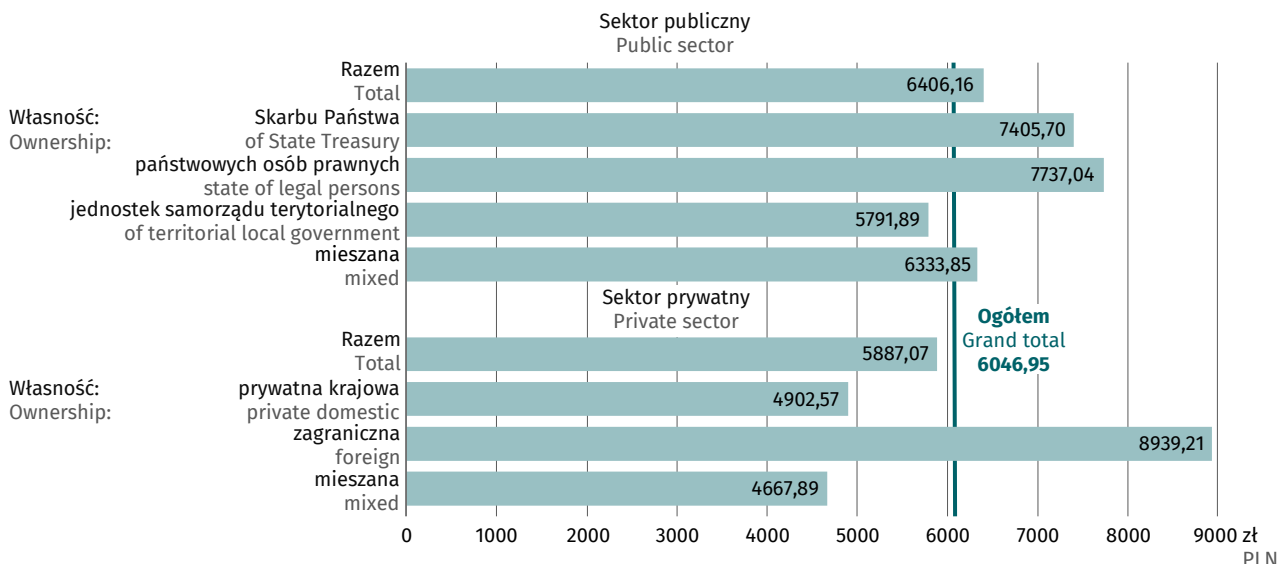
Wynagrodzenie realne określa sumę dóbr i usług konsumpcyjnych, które można zakupić przy danej wysokości wynagrodzenia nominalnego. Najczęstszą formą informacji statystycznej o wynagrodzeniach realnych jest wskaźnik dynamiki wynagrodzeń realnych.

Wskaźnik dynamiki wynagrodzeń realnych jest to iloraz wskaźnika dynamiki wynagrodzeń nominalnych oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracowników.

W 2021 r. wskaźnik dynamiki wynagrodzeń realnych wyniósł 103,1, co oznacza, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto, w porównaniu z 2020 r. wzrosło o 3,1% (ok. 1/3 wzrostu wynagrodzenia nominalnego).

Wykres 37. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sektorów i form własności w 2021 r.

Chart 37. Average monthly gross wages and salaries by sectors and ownership forms in 2021

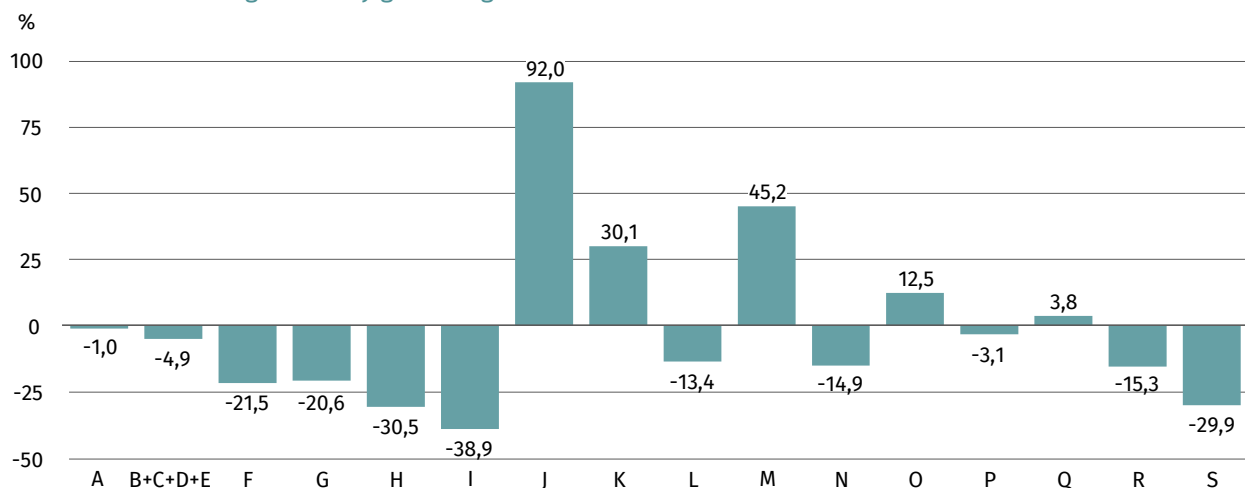

Duże zróżnicowanie przeciętnej płacy wystąpiło w poszczególnych sekcjach gospodarki narodowej. Rozpiętość w odchyleniu przeciętnego wynagrodzenia od średniej wojewódzkiej wyniosła 130,9 p. proc. (w 2020 r. – 131,7 p. proc.). Najwyższe przeciętne wynagrodzenie wystąpiło, podobnie jak w 2020 r., w sekcji „Informacja i komunikacja” (192,0% średniej wojewódzkiej, w porównaniu z poprzednim rokiem spadek wskaźnika o 0,6 p. proc.). Najniżej opłacana była praca w podmiotach sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia” (61,1% przeciętnej w województwie; wzrost o 0,2 p. proc.), a następnie – „Transport i gospodarka magazynowa” (69,5%; spadek o 0,3 p. proc.).

Wyższe przeciętne wynagrodzenie odnotowano w jednostkach samofinansujących (6073,90 zł) niż w jednostkach sfery budżetowej (5914,47 zł). Spośród jednostek sfery budżetowej najwyższe wynagrodzenia uzyskano w sekcji „Pozostała działalność usługowa” (8059,67 zł). Wśród jednostek samofinansujących wystąpiło znacznie większe zróżnicowanie przeciętnej płacy niż w sferze budżetowej. Najwyższymi wynagrodzeniami w tej grupie jednostek charakteryzowały się przedsiębiorstwa należące do sekcji „Informacja i komunikacja” (11609,66 zł). Najniższe wynagrodzenia odnotowano w sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia” (3620,53 zł).

Wykres 38. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach PKD od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem w 2021 r.

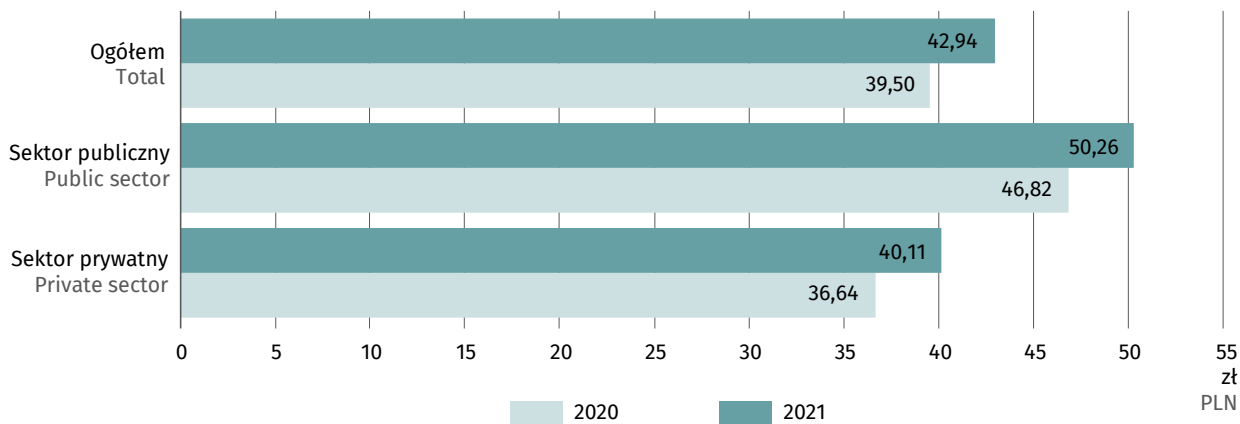
Chart 38. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in NACE sections from the total average monthly gross wages and salaries in 2021

Przeciętne wynagrodzenie w przeliczeniu na 1 godzinę przepracowaną jest to iloraz sumy wynagrodzeń oraz liczby godzin przepracowanych w danym okresie.

Wykres 39. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sektorów własności

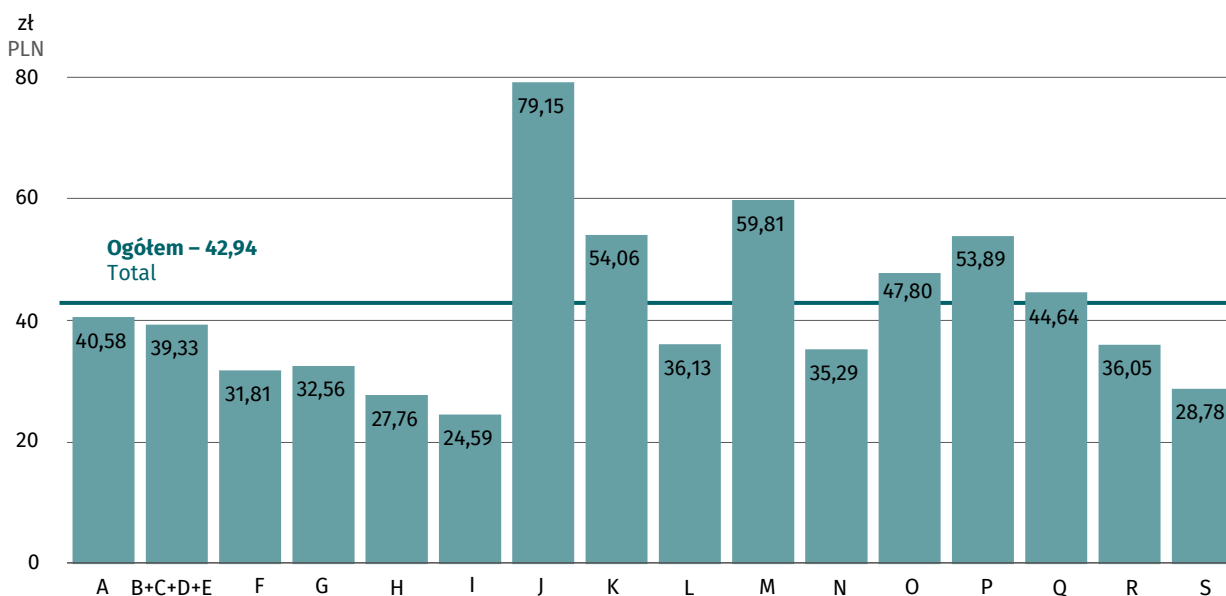
Chart 39. Average hourly gross wages and salaries by ownership sectors

W 2021 r. za 1 godzinę przepracowaną płacono średnio 42,94 zł, tj. o 3,44 zł więcej niż w 2020 r. W sektorze publicznym stawka godzinowa wyniosła 50,26 zł (wzrost o 3,44 zł), a w sektorze prywatnym – 40,11 zł (wzrost o 3,47 zł).

Wykres 40. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sekcji PKD w 2021 r.

Chart 40. Average hourly gross wages and salaries by NACE sections in 2021

W grudniu 2021 r. wynagrodzenie nieprzekraczające minimalnego (niższe bądź równe 2800,00 zł³) otrzymało 55,0 tys. pracowników. Pracowali oni głównie w sekcjach: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (15,3 tys. osób), „Przetwórstwo przemysłowe” (14,4 tys.), „Budownictwo” (6,9 tys.) oraz „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” (5,0 tys.). Pracujący w tych sekcjach stanowili łącznie 75,6% osób pobierających w grudniu 2021 r. wynagrodzenie nie przekraczające minimalnego. Osoby zarabiające 2800,00 zł i mniej pracowały głównie w sektorze prywatnym (98,0%).

W 2021 r. w województwie było zatrudnionych (w przeliczeniu na pełne etaty) przeciętnie 3,3 tys. uczniów (87,5% w sektorze prywatnym), a ich wynagrodzenia brutto wyniosły ogółem 12,8 mln zł. Uczniowie zatrudnieni byli przede wszystkim w podmiotach zaliczonych do sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (1,2 tys. uczniów; kwota wynagrodzeń 4,5 mln zł), „Przetwórstwo przemysłowe” (0,9 tys. uczniów; 3,5 mln zł) oraz „Budownictwo” (0,5 tys. uczniów; 1,8 mln zł).

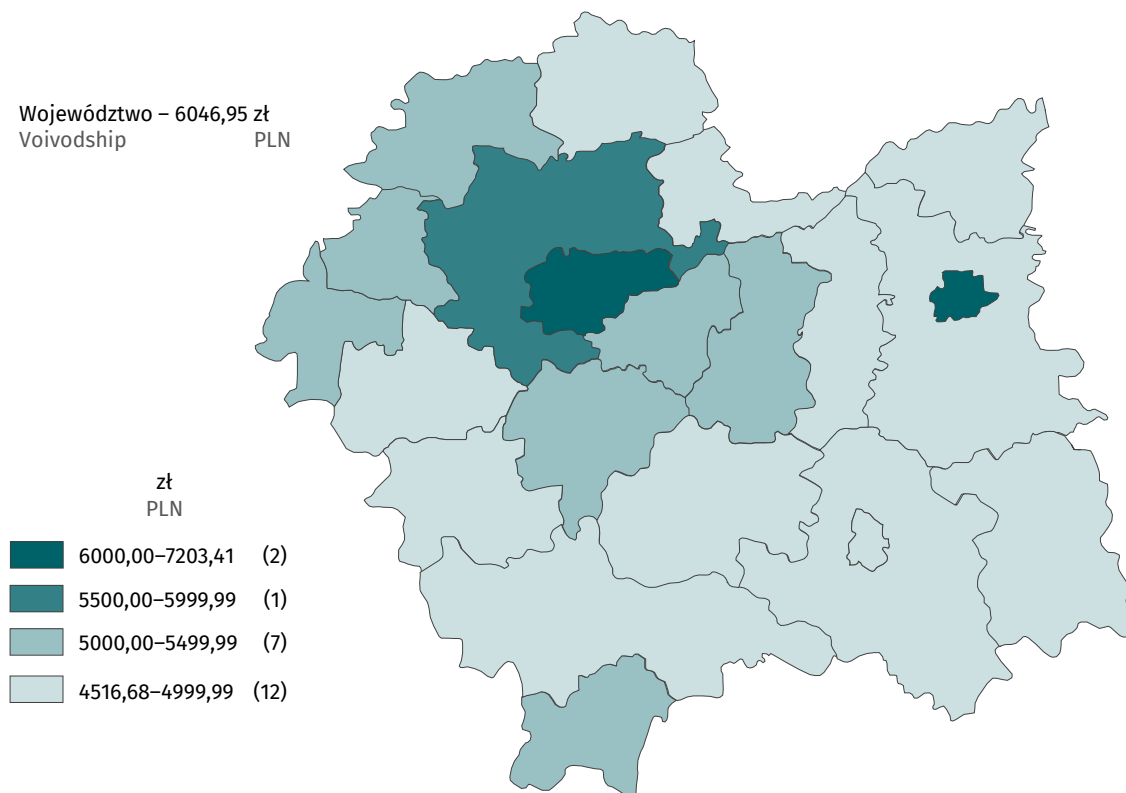
Osoby zatrudnione poza granicami kraju (w 2021 r. przeciętnie 2,4 tys. osób pracujących na pełne etaty) otrzymały wynagrodzenia wynoszące łącznie 285,2 mln zł. Były to głównie wynagrodzenia osób zatrudnionych w sekcjach: „Budownictwo” (1,0 tys. zatrudnionych, wynagrodzenia brutto 109,0 mln zł), „Przetwórstwo przemysłowe” (0,8 tys. i 84,2 mln zł) oraz „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” (0,5 tys. i 73,4 mln zł).

Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia odnotowano w Krakowie (7203,41 zł – 119,1% średniego wynagrodzenia w województwie). W pozostałych powiatach województwa przeciętne wynagrodzenie ukształtowało się poniżej średniej wojewódzkiej. Najniższe wystąpiło w powiecie tarnowskim – 4516,68 zł (74,7%).

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. (Dz. U. 2020 poz. 1596).

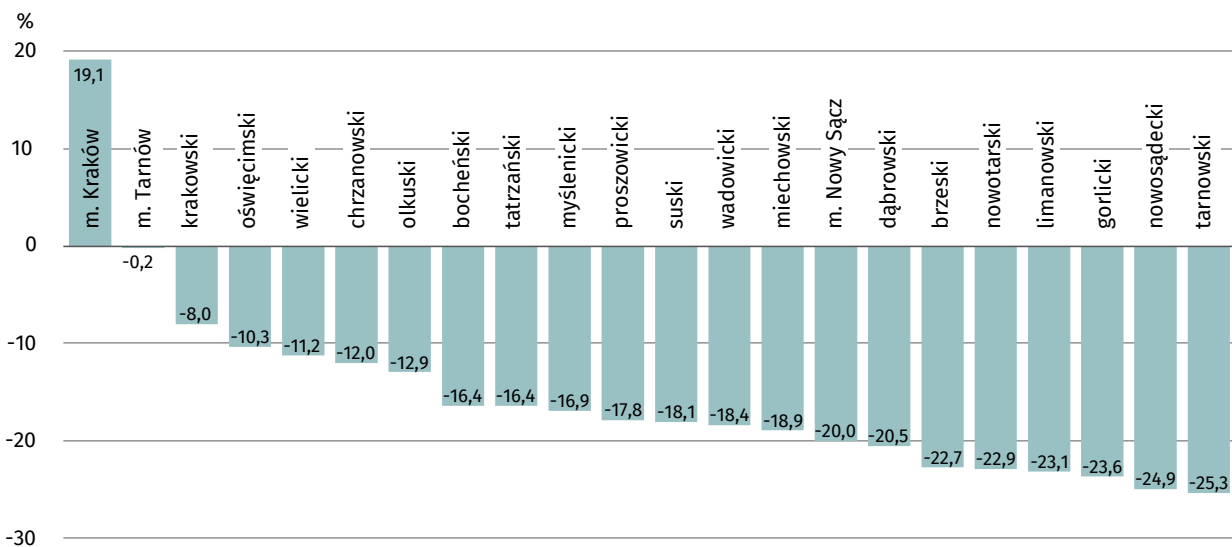
³ Regulation of the Council of Ministers of 15 September 2020 on the amount of the minimum wage for work and the amount of the minimum hourly rate in 2021 (Journal of Laws 2020 item 1596).

Mapa 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów w 2021 r.
 Map 3. Average monthly gross wages and salaries by powiats in 2021

Wykres 41. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w powiatach od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem w 2021 r.

Chart 41. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in powiats from the total average monthly gross wages and salaries in 2021

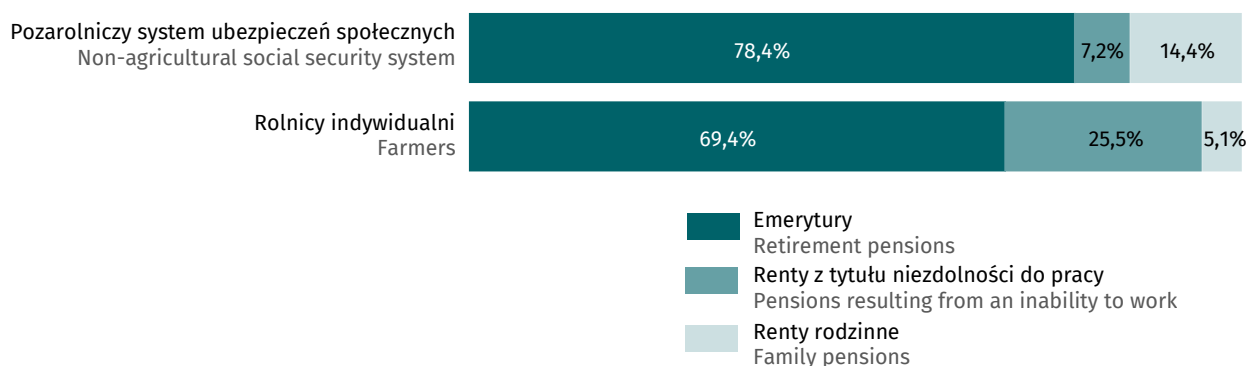
W 2021 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów w województwie wyniosła 744,4 tys. osób – w porównaniu z 2020 r. nastąpił spadek ich liczby o 0,3%. Liczba świadczeniobiorców uzyskujących świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych była o 0,5 tys. osób wyższa niż w 2020 r., a z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – niższa o 2,8 tys. osób.

W grupie uprawnionych do świadczeń emerytalno-rentowych w 2021 r. emeryci stanowili 75,1% (w 2020 r. – 74,6%). Ich liczba, w porównaniu z 2020 r., wzrosła o 0,3%, przy czym w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych nastąpił wzrost osób pobierających świadczenie emerytalne o 0,9%, a w ramach KRUS – spadek o 4,3%.

W stosunku do 2020 r. nastąpił spadek liczby rencistów (o 4,2%). Dotyczył on zarówno liczby osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy w pozarolniczym systemie ubezpieczeń społecznych (spadek o 5,6%) jak i w KRUS (spadek o 0,8%).

Wykres 42. Struktura wydatków na świadczenia emerytalne i rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych i KRUS według rodzajów świadczeń w 2021 r.

Chart 42. Structure of expenditure on retirement and other pension benefits from non-agricultural social security system and the Agricultural Social Insurance Fund by kind of benefits in 2021

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.
Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta jest to stosunek kwoty świadczeń wypłaconych w danym okresie (tj. emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy, rent rodzinnych) przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców w tym okresie.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2021 r. wyniosła 2509,36 zł i była o 6,7% wyższa niż w 2020 r. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 2021 r. wyniosła 1393,37 zł i w skali roku zwiększyła się o 3,9%.

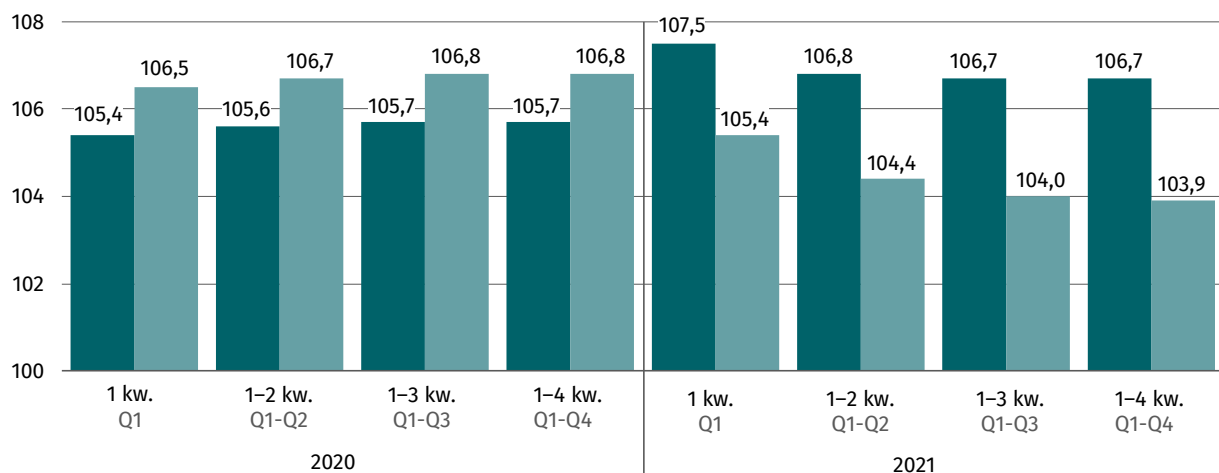

Wykres 43. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

Analogiczny okres poprzedniego roku=100

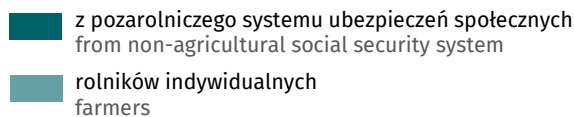
Chart 43. Dynamics of average gross monthly retirement and other pension

Analogous period of the previous year=100

Emerytury i renty:

Retirement and other pensions:

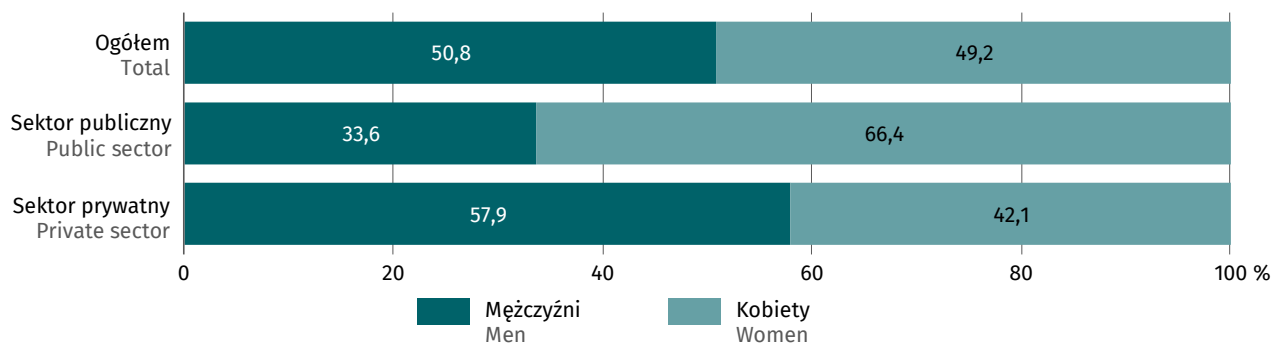
Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.
Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

Statystyka publiczna co dwa lata na formularzu Z-12 realizuje badanie struktury wynagrodzeń według zawodów (według stanu w dniu 31 października). Ostatnie dostępne dane dotyczą wynagrodzeń za październik 2020 r.

W 2021 r. w jednostkach gospodarki narodowej badaniem Z-12 objęto 728,1 tys. zatrudnionych (tj. pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych), którzy przepracowali w badanych jednostkach cały miesiąc październik 2020 r. Pracownicy sektora publicznego stanowili 29,1% ogółu zatrudnionych.

Wykres 44. Struktura zatrudnionych według płci w październiku 2020 r.

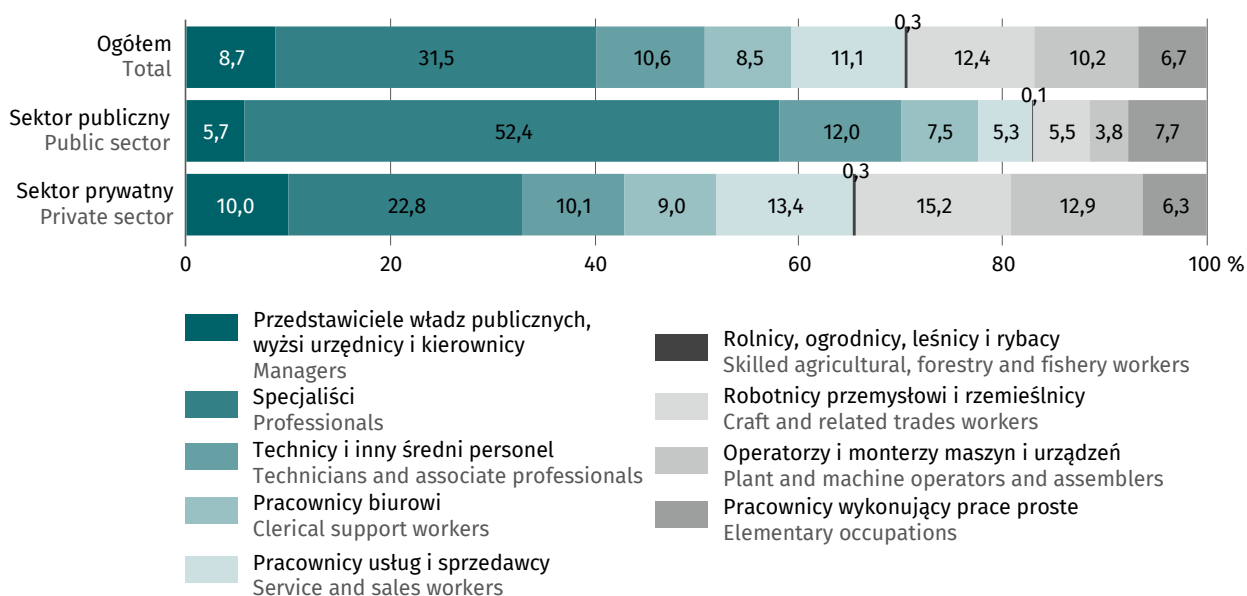
Chart 44. Structure of paid employment by sex in October 2020

Wśród ogółu zatrudnionych było 370,2 tys. mężczyzn. W sektorze prywatnym byli oni zatrudniani częściej niż kobiety, natomiast w sektorze publicznym przeważał udział zatrudnionych kobiet.

Wykres 45. Struktura zatrudnionych według wielkich grup zawodów w październiku 2020 r.

Chart 45. Structure of paid employment by major occupational groups in October 2020

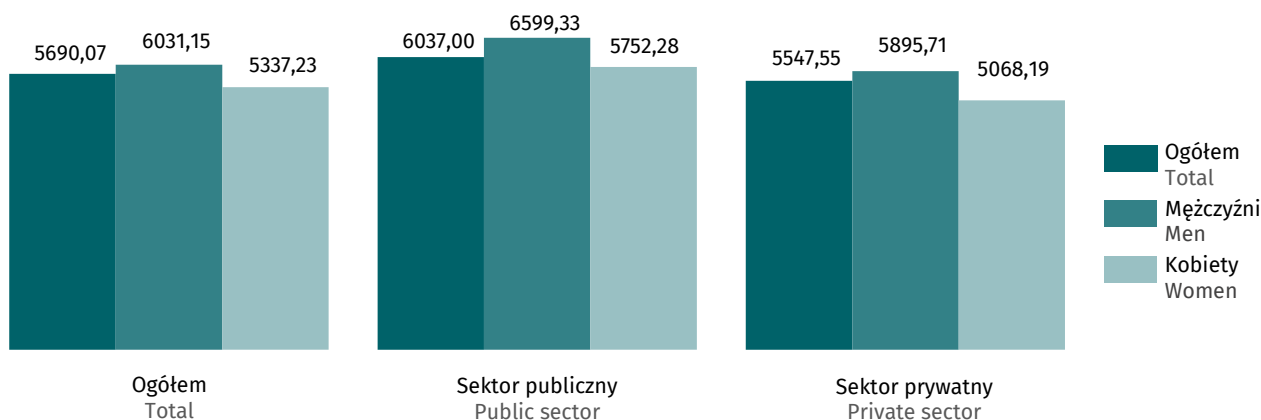

Wśród ogółu zatrudnionych, grupowanych według 9 wielkich grup zawodów, największą grupę stanowili „Specjaliści” – 31,5% (23,6% mężczyzn i 39,6% kobiet). „Specjaliści” dominowali zwłaszcza wśród kobiet w sektorze publicznym (57,1%), ze względu na prowadzoną działalność związaną z: edukacją, ochroną zdrowia oraz administracją. Dużą zbiorowość tworzyli też „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 12,4% (21,8% mężczyzn i 2,7% kobiet) oraz „Pracownicy usług i sprzedawcy” – 11,1% (7,2% mężczyzn i 15,1% kobiet). W tej ostatniej grupie zatrudnione były głównie kobiety w sektorze prywatnym (21,4% ogólnej liczby kobiet w tym sektorze).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie ogółem brutto w październiku 2020 r. wyniosło 5690,07 zł. W sektorze publicznym było wyższe o 346,93 zł (o 6,1%) niż ogółem w województwie, oraz o 489,45 zł (o 8,8%) wyższe niż w sektorze prywatnym. Natomiast w sektorze prywatnym – było niższe od średniego w województwie o 142,52 zł (o 2,5%). Mężczyźni otrzymali wynagrodzenie wyższe o 341,08 zł (o 6,0%) niż ogółem w województwie i o 693,92 zł (o 13,0%) wyższe niż w przypadku kobiet. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie kobiet było niższe o 352,84 zł (o 6,2%) niż średnie w województwie.

Informacje dotyczące wysokości miesięcznych wynagrodzeń ogółem brutto za październik 2020 r. obejmują: wynagrodzenia osobowe za październik 2020 r. (w tym m. in. wynagrodzenie zasadnicze, za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatki funkcyjne czy za staż pracy, wynagrodzenia wypłacone za okresy dłuższe niż miesiąc w wysokości przypadającej na 1 miesiąc – np. 1/3 część premii za IV kwartał, 1/6 – premii za II półrocze), 1/12 część za 2020 r.: honorariów wypłaconych pracownikom własnym na podstawie umowy o pracę, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej, kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe opłaconych od wynagrodzeń przez ubezpieczonego.

Wykres 46. Przeciętne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według sektorów własności i płci (w zł)
 Chart 46. Average gross wages and salaries for October 2020 by ownership sectors and sex (in PLN)

Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto w województwie za październik 2020 r. ukształtowało się na poziomie 33,19 zł. W sektorze publicznym wyniosło 38,43 zł, a w sektorze prywatnym – 31,29 zł. Mężczyźni osiągnęli przeciętne godzinowe wynagrodzenie o 3,4% wyższe od średniego w województwie (o 1,12 zł), a kobiety – niższe o 3,7% (o 1,22 zł). Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto mężczyzn było o 7,3% (o 2,34 zł) wyższe od przeciętnego godzinowego wynagrodzenia brutto kobiet.

Pod względem poziomu wykształcenia najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r., odnotowano w grupie osób z wykształceniem wyższym ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym (7569,32 zł) – o 33,0% wyższe od przeciętnego w województwie. Pracownicy z wykształceniem wyższym byli lepiej opłacani w sektorze prywatnym niż osoby z takim wykształceniem pracujące w sektorze publicznym (wynagrodzenie wyższe o 1780,22 zł, tj. o 26,9%). Przeciętna kwota wynagrodzenia miesięcznego osób o najwyższym poziomie wykształcenia stanowiła w sektorze prywatnym 151,4% przeciętnego wynagrodzenia uzyskanego w ramach tego sektora, a w publicznym – 109,6%. Mężczyźni z takim wykształceniem otrzymywali wynagrodzenie o 3175,93 zł (o 52,7%) wyższe od przeciętnego wynagrodzenia ustalonego dla całej zbiorowości mężczyzn. Kobiety o najwyższym poziomie wykształcenia osiągnęły przeciętną płacę o 1308,62 zł (o 24,5%) wyższą od średniej płacy dla kobiet ogółem.

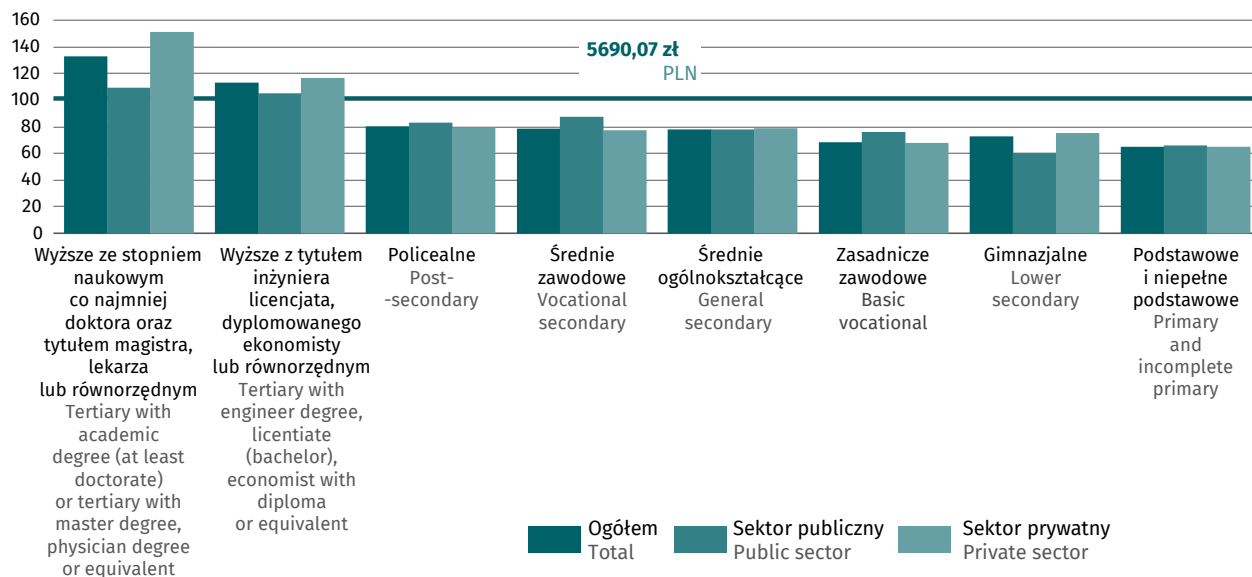
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. wyższe od przeciętnego w województwie uzyskali również pracownicy z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym (6455,20 zł) – o 765,13 zł (o 13,4%). W sektorze prywatnym byli wynagradzani o 123,81 zł (o 1,9%) lepiej niż w sektorze publicznym. W sektorze prywatnym była to płaca o 16,9% wyższa od przeciętnej ustalonej dla ogółu zatrudnionych w tym sektorze, a w sektorze publicznym – o 5,4%. Osoby legitymujące się wykształceniem innym niż wyższe zarabiały poniżej średniej wojewódzkiej. Najmniej zarabiającą grupą byli pracownicy z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym (3701,42 zł). Ich przeciętne wynagrodzenie było o 34,9% niższe od przeciętnej płacy w województwie.

Najwyższe przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto otrzymywali pracownicy z wykształceniem wyższym ze stopniem naukowym, co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym – 47,02 zł. Najlepiej zarabiali w tej grupie mężczyźni pracujący w sektorze prywatnym 57,58 zł, a najmniej kobiety pracujące w tym sektorze – 40,32 zł. Również pracownicy z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym uzyskali przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto za październik wyższe od przeciętnego w województwie (o 11,2%), przy czym w sektorze prywatnym była to płaca o 17,1% wyższa od przeciętnej ustalonej dla ogółu zatrudnionych w tym sektorze, a w sektorze publicznym – o 1,8% niższa. Najniższą stawkę godzinową mieli pracownicy z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym – 20,82 zł, a wśród nich zwłaszcza kobiety w sektorze prywatnym – 18,52 zł.

Wykres 47. Przeciętne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według sektorów własności i poziomu wykształcenia

Przeciętne w województwie=100

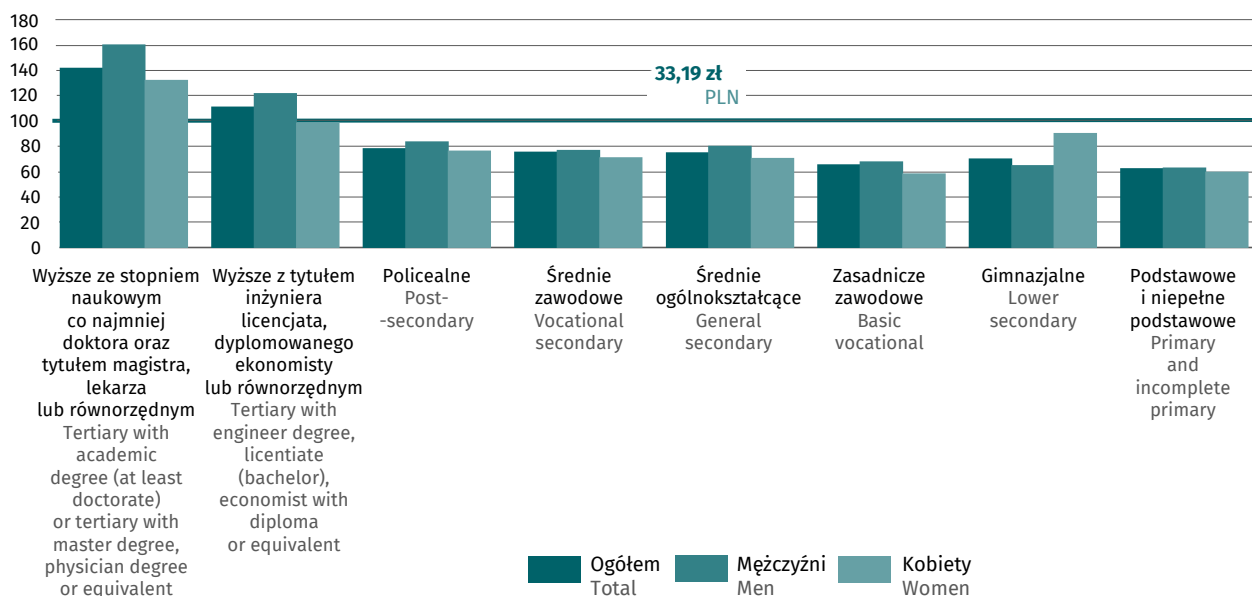
Chart 47. Average gross wages and salaries for October 2020 by ownership sectors and educational level
Average in the voivodship=100

Wykres 48. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według płci i poziomu wykształcenia

Przeciętne w województwie=100

Chart 48. Average gross hourly wages and salaries for October 2020 by sex and educational level
Average in the voivodship=100

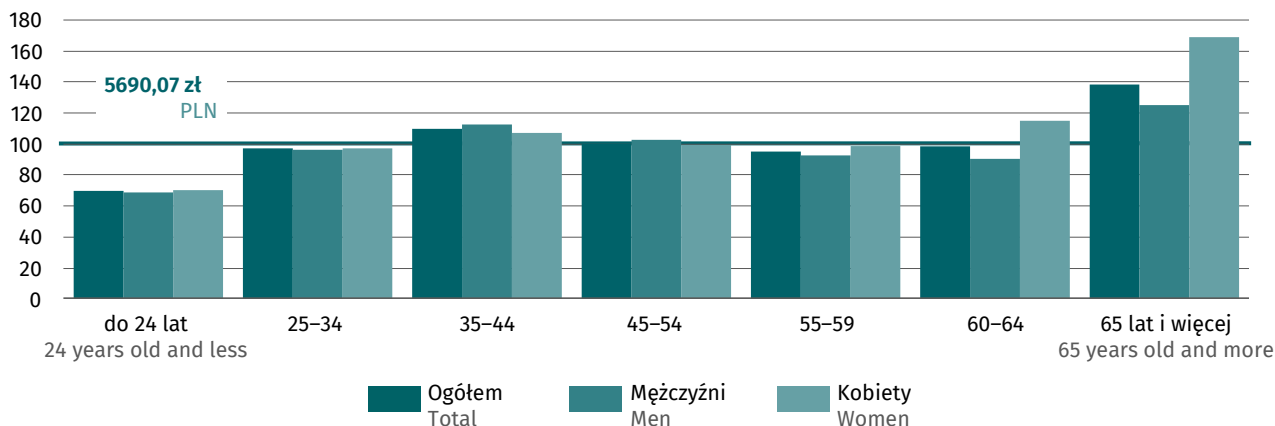

Wysokość wynagrodzenia zależała także od wieku zatrudnionych. Najwięcej zarabiali osoby w wieku 65 lat i więcej. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie za październik dla tej grupy osób (7865,25 zł) było o 2175,18 zł (o 38,2%) wyższe od przeciętnego w województwie. Najniższe wynagrodzenia otrzymały osoby, które nie ukończyły 25 lat (3963,54 zł). Ustalona dla nich płaca stanowiła 69,7% średniej płacy w województwie. Osoby w wieku mobilnym (18–44 lata) zarabiali 100,7% średniej płacy (5727,51 zł).

Wykres 49. Przeciętne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według płci i wieku

Przeciętne w województwie=100

Chart 49. Average gross wages and salaries for October 2020 by sex and age groups
Average in the voivodship=100

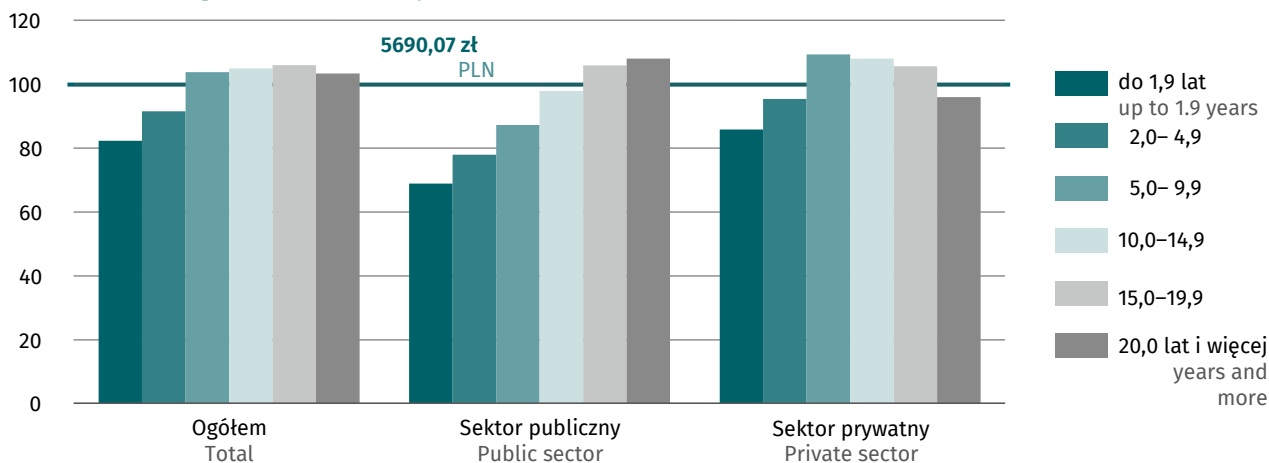

Istotnym czynnikiem różnicującym poziom przeciętnego wynagrodzenia był staż pracy. Kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za październik wzrastała wraz ze wzrostem stażu pracy aż do osiągnięcia 20 lat.

Wykres 50. Przeciętne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według sektorów własności i stażu pracy

Przeciętne w województwie=100

Chart 50. Average gross wages and salaries for October 2020 by ownership sectors and work seniority
Average in the voivodship=100

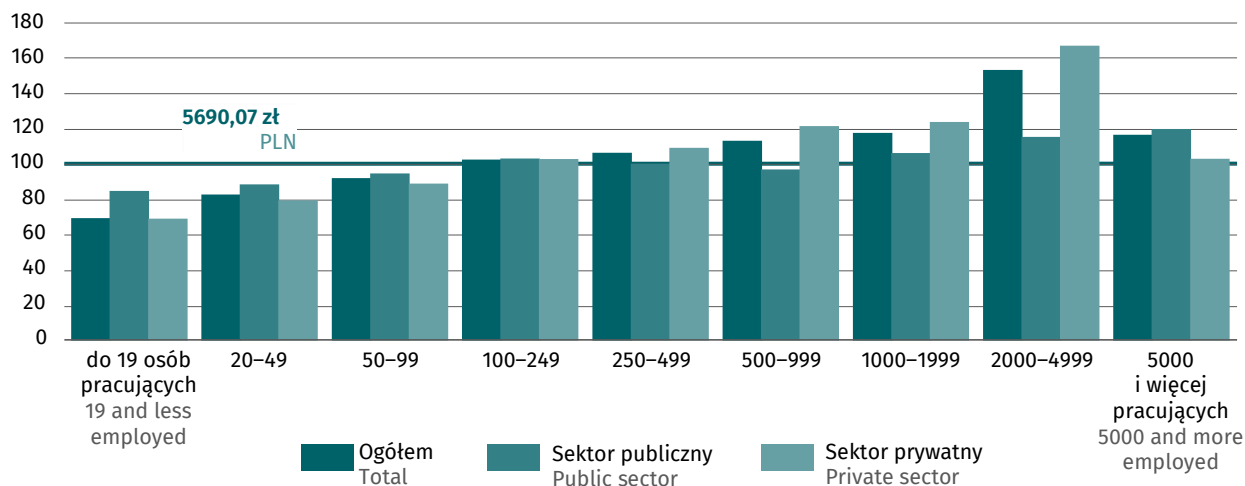

Najwyższa była przeciętna płaca osób ze stażem 15,0–19,9 lat (6035,46 zł). Wyniosła ona 106,1% średniego wynagrodzenia i była o 144,56 zł (o 2,5%) wyższa niż płaca osób ze stażem 20 lat i więcej. Najwyższe wynagrodzenie miesięczne otrzymywali mężczyźni o stażu pracy 15,0–19,9 lat zatrudnieni w sektorze publicznym (7162,58 zł), a najniższe kobiety zatrudnione do 1,9 roku w sektorze publicznym (4021,46 zł).

Wykres 51. Przeciętne wynagrodzenie brutto za październik 2020 r. według sektorów własności i wielkości zakładów

Przeciętne w województwie=100

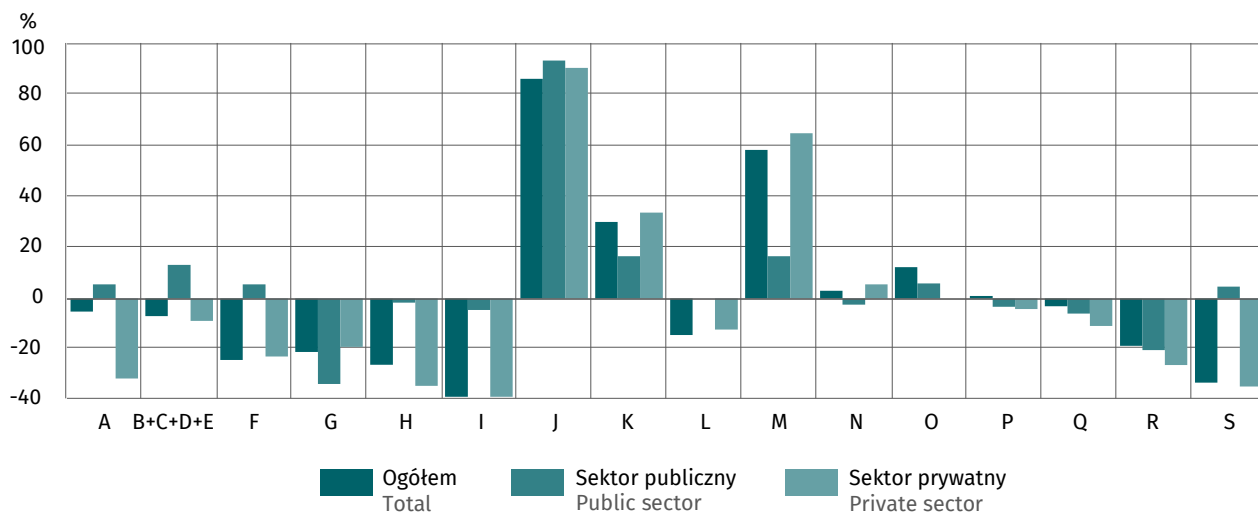
Chart 51. Average gross wages and salaries for October 2020 by ownership sectors and size of workplaces
Average in the voivodship=100

Nie bez znaczenia dla poziomu wynagrodzeń pozostawała też wielkość zakładów pracy. Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie za październik 2020 r., wynoszące 8759,50 zł, odnotowano w przypadku zakładów o liczbie pracujących 2000–4999 osób. Wynagrodzenie zatrudnionych tam osób było o 53,9% wyższe od przeciętnego w województwie. Najniższe przeciętne wynagrodzenia były w zakładach o liczbie pracujących nieprzekraczającej 19 osób (3956,84 zł). Zatrudnieni w tych zakładach otrzymywali wynagrodzenia stanowiące 69,5% średniej wojewódzkiej.

Wykres 52. Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń brutto w sekcjach PKD od przeciętnego wynagrodzenia brutto ogółem za październik 2020 r. według sektorów własności

Chart 52. Relative deviation of average gross wages and salaries in NACE sections from the total average gross wages and salaries for October 2020 by ownership sectors

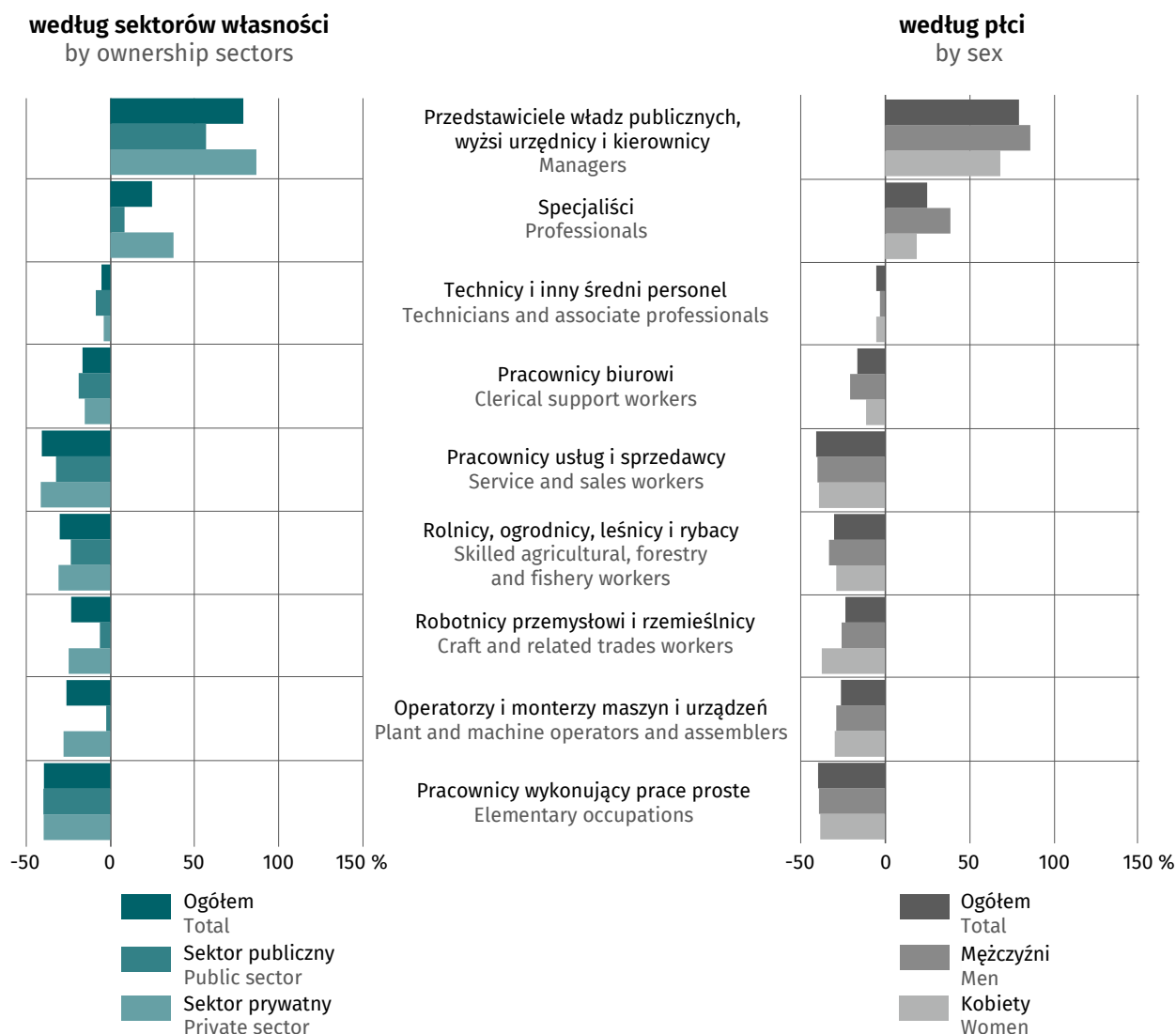

Zróżnicowanie wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto za październik 2020 r. wystąpiło w poszczególnych sekcjach działalności gospodarczej. W odniesieniu do przeciętnej wojewódzkiej stosunkowo wysokie wynagrodzenia odnotowano w sekcji „Informacja i komunikacja” (10618,98 zł – wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie o 86,6%) oraz „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (9026,95 zł – wyższe o 58,6%). Najniższe wynagrodzenia otrzymywali pracownicy zatrudnieni w ramach sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia^A” (3485,10 zł – 61,2% przeciętnego wynagrodzenia w województwie).

Biorąc pod uwagę przynależność do wielkich grup zawodów przeciętne wynagrodzenie miesięczne wyższe od średniej wojewódzkiej otrzymali „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” (wyższe o 79,3%) i „Specjaliści” (o 24,9%). Najniższe wynagrodzenie odnotowano w grupie „Pracownicy usług i sprzedawcy” (o 40,8% niższe od średniej wojewódzkiej). Stosunkowo niskie wystąpiło także w przypadku „Pracowników wykonujących prace proste” (niższe o 39,6%) oraz „Rolników, ogrodników, leśników i rybaków” (o 30,2%).

Wykres 53. Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń brutto w wielkich grupach zawodów od przeciętnego wynagrodzenia brutto ogółem za październik 2020 r.

Chart 53. Relative deviation of average gross wages and salaries in major occupational groups from the total average gross wages and salaries for October 2020

W najlepiej zarabiającej wielkiej grupie zawodów „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy”, najwyższe przeciętne wynagrodzenie (w ramach średnich grup zawodów) otrzymali „Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych” (17451,80 zł), a najniższe – „Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie” (4136,58 zł).

W wielkiej grupie „Specjaliści” obejmującej różnorodne zawody, niejednokrotnie o bardzo zróżnicowanych wynagrodzeniach, najlepiej opłacani byli (w ramach średnich grup zawodów) „Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych (11511,00 zł). Stosunkowo wysokie przeciętne wynagrodzenie brutto w tej grupie otrzymali również: „Analitycy systemów komputerowych i programiści” (11127,52 zł), „Lekarze” (9653,29 zł), „Inżynierowie elektrotechnologii” (9374,12 zł) oraz „Specjaliści z dziedziny prawa” (9141,03 zł). W dużej grupie zawodów „Specjaliści nauczania i wychowania” najlepiej opłacani byli „Nauczyciele akademicy” (7465,95 zł), a najniżej – „Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka” (5718,70 zł). Najniższe wynagrodzenia w wielkiej grupie „Specjaliści” otrzymywali zaliczeni do średniej grupy „Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego” (4784,23 zł). Na podobnym poziomie wynagradzani byli „Lekarze dentyści” (4790,67 zł).

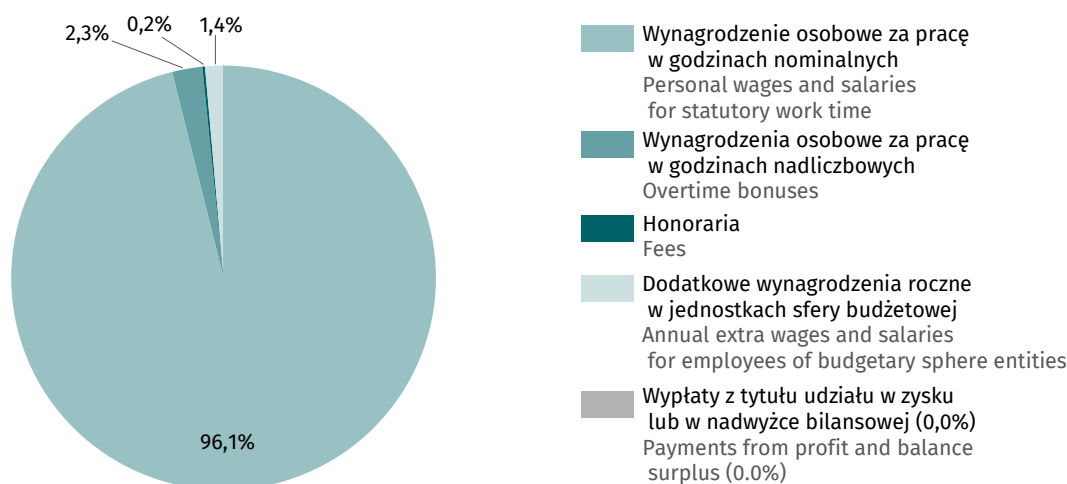
Znacznie zróżnicowaną pod względem przeciętnego wynagrodzenia była wielka grupa zawodów „Technicy i inny personel średni”. W tej grupie najlepiej wynagradzani byli (w podziale na średnie grupy zawodów) „Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru” (6996,70 zł). Na wysokim poziomie utrzymywały się także wynagrodzenia „Pracowników transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa (z wyłączeniem sił zbrojnych)” (6683,19 zł) oraz „Mistrzów produkcji w przemyśle przetwórczym i budownictwie oraz osób dozoru” (6509,18 zł). Najmniej zarabiali „Technicy medyczni i farmaceutyczni” (4096,38 zł). Stosunkowo niskie w tej grupie wynagrodzenia dotyczyły także „Sportowców, trenerów i zawodów pokrewnych” (4357,10 zł) oraz „Dietetyków i żywieniowców” (4358,69 zł).

Do najstąbiej wynagradzanych średnich grup zawodów należały te, które były zaliczone do wielkiej grupy „Pracownicy wykonujący prace proste”, takie jak: „Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowaniem posiłków” (3133,50 zł), „Pomoce i sprzętaczki domowe, biurowe, hotelowe” (3296,22 zł) oraz „Inni pracownicy wykonujących prace proste” (3300,89 zł).

W strukturze wewnętrznej wynagrodzeń, tzw. wynagrodzenie osobowe, było podstawowym składnikiem i stanowiło 98,4%. W wynagrodzeniach uzyskanych w nominalnym czasie pracy 78,1% stanowiły wynagrodzenia zasadnicze, 0,7% przypadło na dodatki za pracę zmianową, a 6,6% – na premie i nagrody.

Wykres 54. Struktura przeciętnych wynagrodzeń brutto za październik 2020 r. według składników

Chart 54. Structure of average monthly gross wages and salaries for October 2020 by components

W październiku 2020 r. najczęstsze (dominanta) miesięczne wynagrodzenie brutto otrzymywane przez pracowników gospodarki narodowej w województwie wyniosło 2727,79 zł (2669,77 zł dla mężczyzn i 2838,56 zł dla kobiet). W sektorze publicznym odpowiednio była to kwota 3920,33 zł, a w sektorze prywatnym – 2686,58 zł. Połowa pracowników otrzymała wynagrodzenie brutto mniejsze lub równe środkowemu (mediana) wynagrodzeniu miesięcznemu – 4635,25 zł. Wśród nich 51,7% stanowiły kobiety, a 80,7% – osoby zatrudnione w sektorze prywatnym.

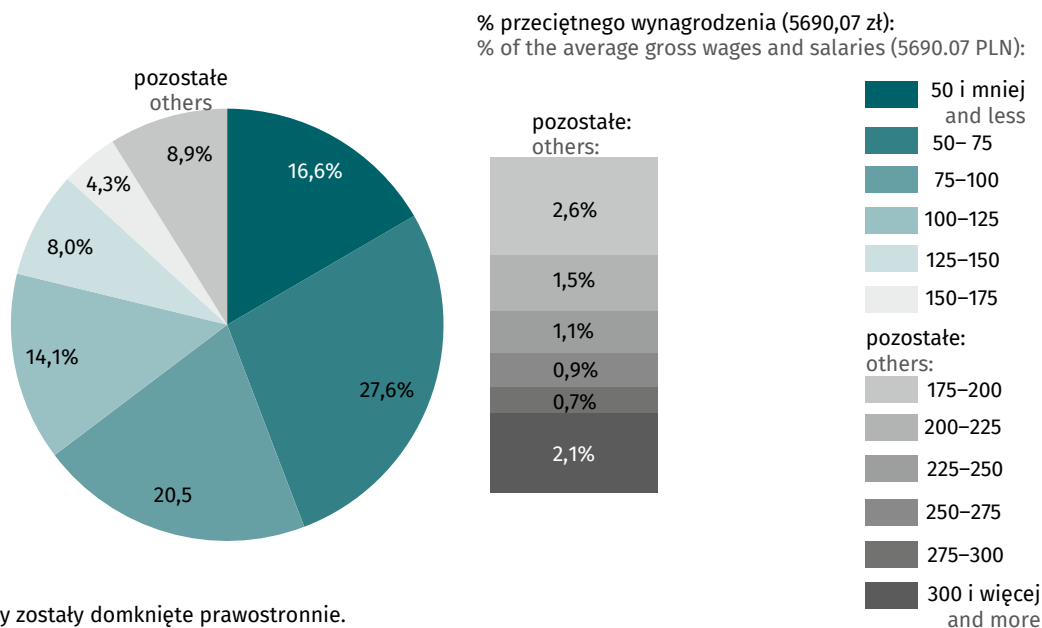
W pierwszej grupie decylowej znaleźli się pracujący otrzymujący wynagrodzenie co najwyżej w wysokości 2600,00 zł (minimalne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2020 r.⁴). Wśród nich przeważali mężczyźni (59,9%) i pracownicy sektora prywatnego (99,4%). Najwyżej zarabiający (dziesiąta grupa decylowa) otrzymywali wynagrodzenie w wysokości co najmniej 9516,77 zł. Wśród nich było 64,9% mężczyzn, a także 77,4% pracowników sektora prywatnego. Dla ogółu zatrudnionych w województwie decyl dziewiąty był 3,7 razy większy niż decyl pierwszy.

W październiku 2020 r. miesięczne wynagrodzenie brutto co najwyżej w wysokości 5690,07 zł (średnia wojewódzka) otrzymało 64,8% pracowników. W zbiorowości kobiet udział ten wyniósł 66,9%, a w przypadku mężczyzn – 62,7%. Analogicznie wśród pracujących w sektorze publicznym – 51,9%, a prywatnym – 70,0%.

Do 2600,00 zł, tj. do kwoty minimalnego wynagrodzenia, zarabiali 10,7% pracujących. Wynagrodzenie równe co najmniej 3 przeciętnym wynagrodzeniom miesięcznym (od 17070,22 zł) otrzymało 2,1% pracujących (w tej grupie 75,6% stanowili mężczyźni; a 90,5% – pracownicy sektora prywatnego). Od wysokości 11380,56 zł, tj. co najmniej 200% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, zarabiali 6,3% pracowników (69,7% w tej grupie stanowili mężczyźni; 83,7% byli to pracownicy sektora prywatnego).

Wykres 55. Struktura zatrudnionych według krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto za październik 2020 r.

Chart 55. Structure of paid employment by multiplicity of average gross wages and salaries for October 2020

Uwaga. Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
Note. Intervals were shifted upward.

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r. (Dz. U. 2019 poz. 1778).

⁴ Regulation of the Council of Ministers of 10 September 2019 on the amount of the minimum wage for work and the amount of the minimum hourly rate in 2020 (Journal of Laws 2019 item 1778).

Rozdział 6. Warunki pracy

Chapter 6. Working conditions

W 2021 r. zmianie uległa metoda badania warunków pracy, w związku z czym od 2021 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie⁴.

Warunki pracy jest to zespół czynników występujących w środowisku pracy, wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy. Na środowisko pracy składają się czynniki fizyczne (np. oświetlenie, hałas, mikroklimat), chemiczne (np. substancje toksyczne) oraz biologiczne (np. bakterie), występujące na obszarze miejsca pracy (np. w hali fabrycznej, na stanowisku pracy), jak i na obszarze otaczającym zakład pracy.

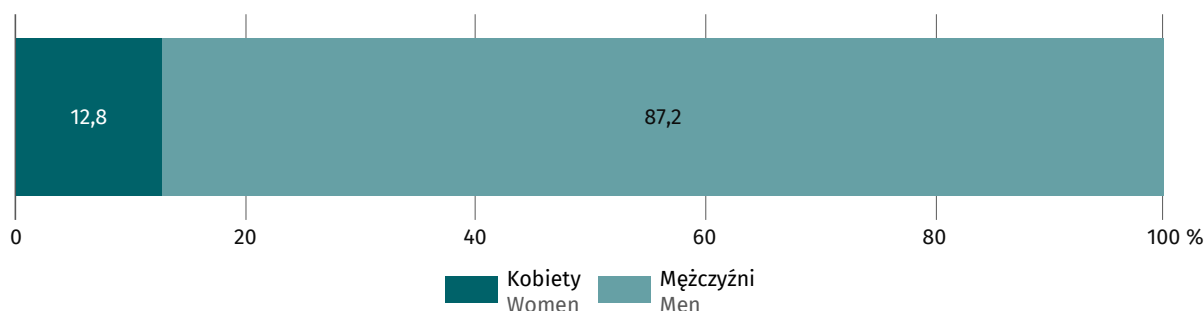
Liczba pracowników zatrudnionych w zakładach objętych badaniem warunków pracy w 2021 r. wyniosła 559,5 tys. W warunkach zagrożenia pracowało 28,0 tys. osób, co oznacza, że co 20. pracownik z badanej grupy był zatrudniony w warunkach zagrożenia. Kobiety stanowiły 12,8% tej zbiorowości.

Wykres 56. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia^a według płci w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 56. Structure of persons employed in hazardous conditions^a by sex in 2021

As of 31 December

a Liczeni tylko 1 raz w grupie czynnika przeważającego.
a Listed only once by predominant factor.

Zagrożeni przez jedną grupę czynników stanowili 82,0% ogólnej liczby pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Wyłącznie na jedną grupę czynników narażeni byli pracownicy podmiotów sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” oraz „Pozostała działalność usługowa”. Najbardziej podzieloną sekcją wśród co najmniej dwóch grup czynników zagrożenia była sekcja „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ”.

Z ogólnej liczby 5,0 tys. osób narażonych na negatywny wpływ dwóch lub więcej grup czynników 1,8 tys. pracowało w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (11,4% zatrudnionych w tej sekcji w warunkach zagrożenia), a 0,7 tys. – w sekcji „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ” (46,8%).

W 2021 r. w strukturze zatrudnionych w warunkach zagrożenia według sekcji określających rodzaj działalności jednostek, ponad połowę (15,5 tys.) stanowiły osoby świadczące pracę w podmiotach sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Poza tym liczne grupy tworzyli także pracujący w podmiotach zaklasyfikowanych do sekcji: „Transport i gospodarka magazynowa” (2,4 tys.), „Budownictwo” (2,1 tys.) oraz „Górnictwo i wydobywanie” (2,0 tys.). Łącznie w podmiotach wymienionych sekcji pracowało 78,8% osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

⁴ Patrz „Uwagi metodologiczne” str. 94.

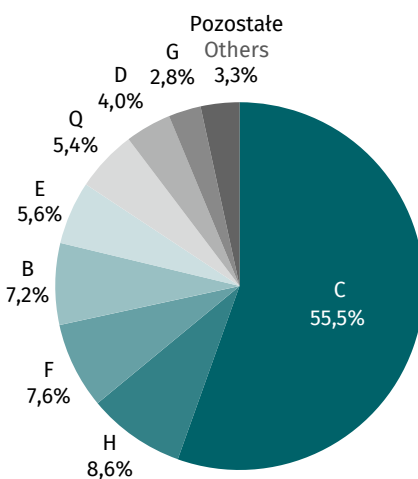
⁴ See “Methodological notes” p. 99.

Wykres 57. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia^a według sekcji PKD w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 57. Structure of employees^a exposed to risk factors by NACE sections in 2021

As of 31 December

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

a Listed only once by predominant factor.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. w warunkach zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy pracowało 18,7 tys. osób (66,9% zatrudnionych w warunkach zagrożenia). Na ryzyko związane z uciążliwością pracy narażonych było 4,3 tys. osób (15,3%), natomiast z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 5,0 tys. (17,8%).

Wykres 58. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a według grup zagrożeń i płci w 2021 r.

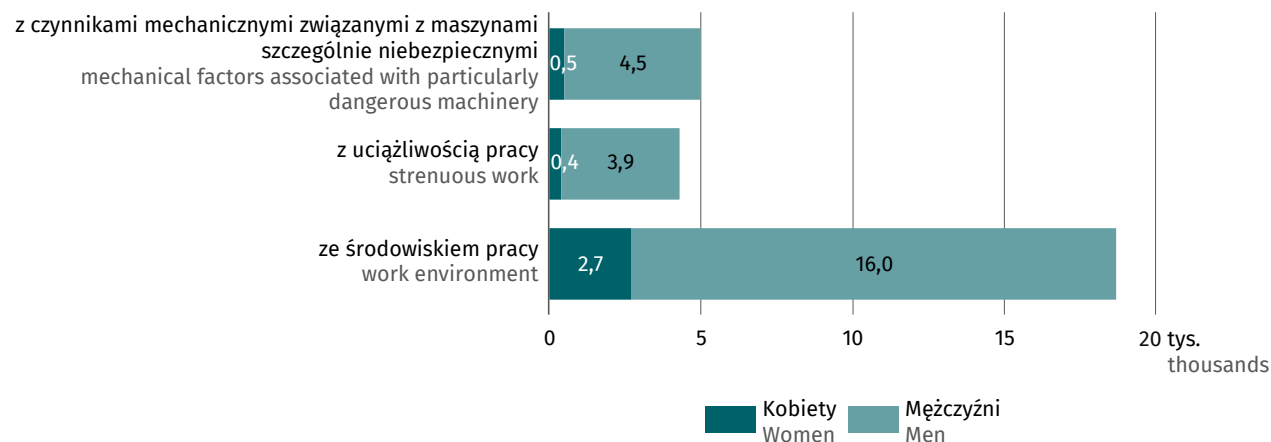
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 58. Exposure to risk factors^a at work by groups of risks and sex in 2021

As of 31 December

Zagrożenia związane:

Risks arising from:

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

a Employees listed only once by predominant factor.

Uwzględniając podział zatrudnionych według sekcji PKD, można zaobserwować, że pracujący w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” mieli największy udział w każdej grupie zagrożeń. Natomiast pod względem udziału danej grupy zagrożeń w ramach poszczególnych sekcji, największy udział zatrudnionych w warunkach związanych z ryzykiem środowiska pracy odnotowano w sekcji „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna^Δ” (93,0% zatrudnionych w warunkach zagrożenia w tej sekcji). Była to dominująca grupa zagrożeń prawie we wszystkich sekcjach. Wyjątkiem były sekcje: „Edukacja”, „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” oraz „Transport i gospodarka magazynowa”, w których największy odsetek przypadła na zatrudnionych narażonych na czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi (odpowiednio: 53,5%, 47,3% oraz 41,3%). W ramach sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” znaczący udział mieli także pracownicy zagrożeni uciążliwością pracy (38,9%).

Wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia jest to liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zbiorowości objętej badaniem.

Jednym z mierników, który obrazuje warunki pracy, jest wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. proporcja zatrudnionych w warunkach zagrożenia do 1000 zatrudnionych wyniosła 50 osób. Wskaźnik ten dla kobiet ukształtował się na poziomie 6,4.

W grupie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy omawiany wskaźnik był wiodący i wyniósł 33,4, w grupie czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 8,9, a w przypadku uciążliwości pracy – 7,7.

Najczęściej zagrożeni, w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych, byli zatrudnieni w sekcji „Górnictwo i wydobywanie” (286,6), natomiast sekcją, w której wystąpiły znikome warunki zagrożenia była „Informacja i komunikacja” (0,3).

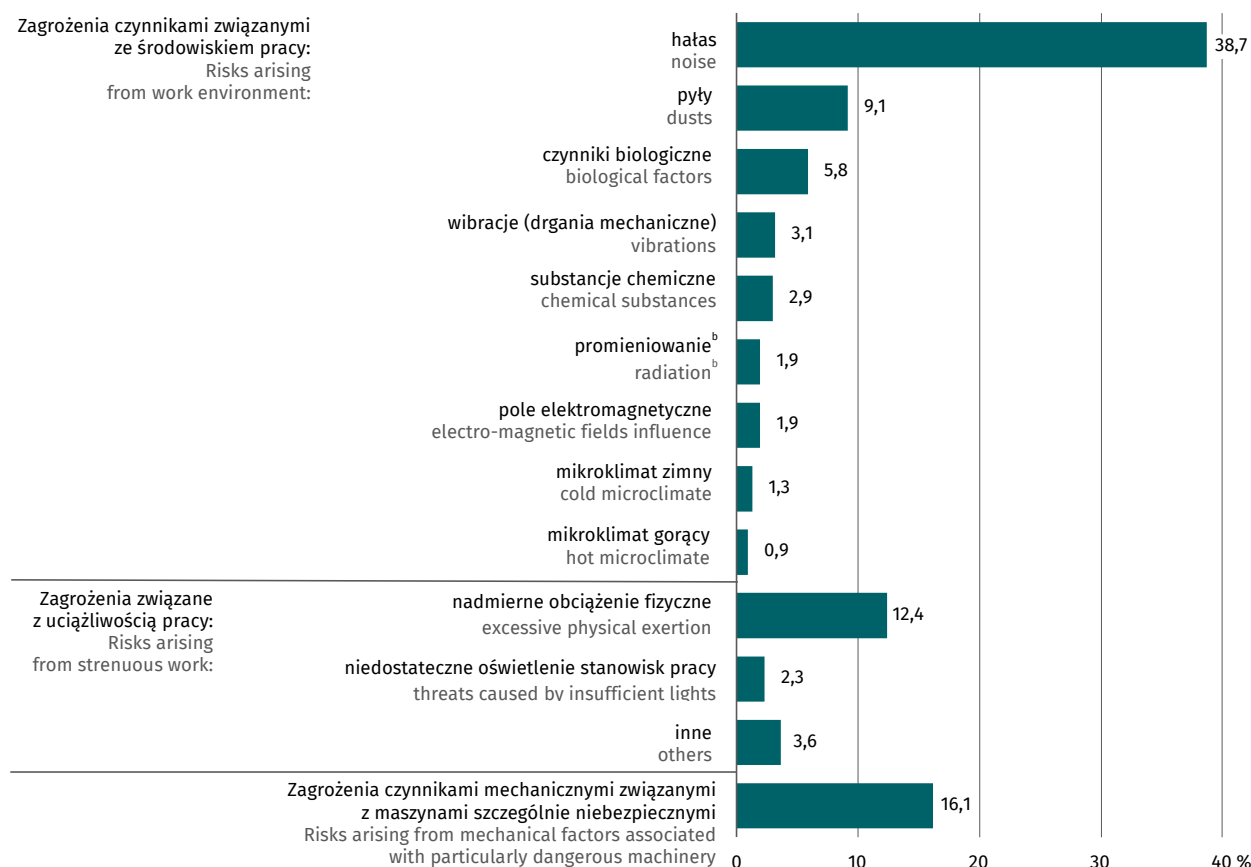
Osobozagrożenia jest to suma działających na pracownika szkodliwych czynników. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wtedy suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

Istotnym instrumentem z punktu widzenia warunków pracy jest kategoria „osobozagrożeń”. Według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. było ich łącznie 33,2 tys., w tym 21,8 tys. (65,6%) wynikało z zagrożeń czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy. W tej grupie zagrożeń dominowały osobozagrożenia związane z hałasem (12,8 tys. – 58,9%) oraz pyłami (3,0 tys. – 13,9%). Kolejną grupę zagrożeń stanowiły zagrożenia związane z uciążliwością pracy (6,1 tys. – 18,3%), z których najistotniejsze było nadmierne obciążenie fizyczne (4,1 tys. – 67,8%). Ostatnią grupę tworzyły zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi (5,3 tys. – 16,1%), takimi jak: pilarki tarczowe i taśmowe, strugarki, frezarki, prasy.

Pełniejszy obraz pracy w warunkach zagrożenia przedstawia wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia, obliczony dla osób związanych z konkretnym czynnikiem zagrożenia (w tym przypadku liczonych tyle razy, na ile czynników byli narażeni). Ważną pozycję zajmowało tu zagrożenie związane ze środowiskiem pracy jakim był hałas, dla którego – według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. – wskaźnik ukształtował się na poziomie 22,9. Dla pozostałych czynników wskaźnik ten przyjmował niższe wartości. Dla nadmiernego obciążenia fizycznego związanego z uciążliwością pracy wyniósł 7,3, a dla czynników biologicznych z zagrożeń środowiskiem pracy – 3,5. W grupie zagrożeń czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi na 1000 zatrudnionych przypadało 9,6 osób pracujących w warunkach zagrożenia.

W 2021 r. zlikwidowano lub ograniczono łącznie 19,3 tys. osobozagrożeń: ze środowiskiem pracy było związanych 14,4 tys. (74,9%), z uciążliwością pracy – 3,1 tys. (16,3%), a z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 1,7 tys. (8,8%). Wyeliminowanych lub doprowadzonych do stanu zgodnego z normą zostało 9,4 tys. (48,6%) osobozagrożeń. Z kolei w przypadku 9,9 tys. (51,4%) osobozagrożeń doprowadzono do poprawy warunków pracy, ale ich poziom nie osiągnął jeszcze stanu odpowiadającego wyznaczonym normom.

Wykres 59. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia^a według zagrożeń w 2021 r.
 Stan w dniu 31 grudnia
Chart 59. Structure of employees^a exposed to risk factors by risks in 2021
 As of 31 December

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Jonizujące, laserowe, nadfioletowe, podczerwone i widzialne.
 a Listed as many times as many risks they are exposed to. b Ionizing, laser, ultraviolet, infrared and visible.

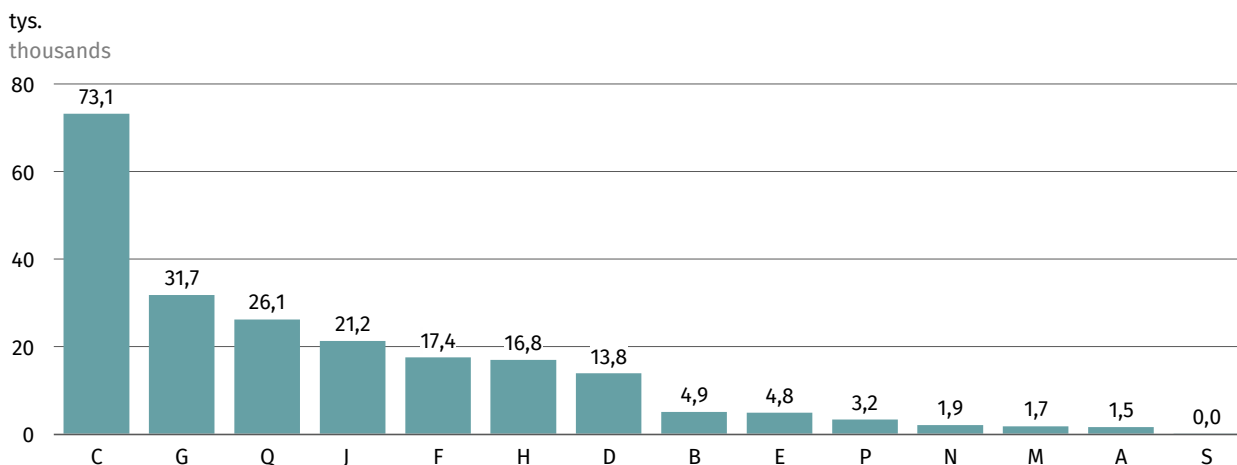
Kolejnym elementem, który charakteryzuje warunki pracy, jest ujawnianie osobozagrożeń. W 2021 r. ujawniono ich 9,1 tys. (łącznie z zagrożeniami nowopowstałymi). Najwięcej ujawnionych osobozagrożeń związanych było ze środowiskiem pracy – 6,9 tys. (75,6%), a najmniej – z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 0,9 tys. (9,6%).

Ryzyko zawodowe oznacza prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodujących straty, w szczególności wystąpienia u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy. **Ocena ryzyka zawodowego** to proces analizowania i wyznaczania dopuszczalności ryzyka w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, związanego z zagrożeniami występującymi w miejscu pracy.

Celem poprawy bezpieczeństwa pracy, pracodawcy zobowiązani są wobec zatrudnianych przede wszystkim do wdrożenia działań profilaktycznych na stanowiskach pracy. Działania te, poprzez ocenę ryzyka zawodowego na danym stanowisku, powinny doprowadzić do identyfikacji, a następnie eliminacji możliwości wystąpienia zdarzenia niebezpiecznego, a także czynników szkodliwych i niebezpiecznych. W 2021 r. taką ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono dla 218,1 tys. zatrudnionych, z których najwięcej pracowało w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” – 73,1 tys. (33,5%).

Wykres 60. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego według sekcji PKD w 2021 r.

Chart 60. Employees at workstations assessed for occupational risk by sections in 2021

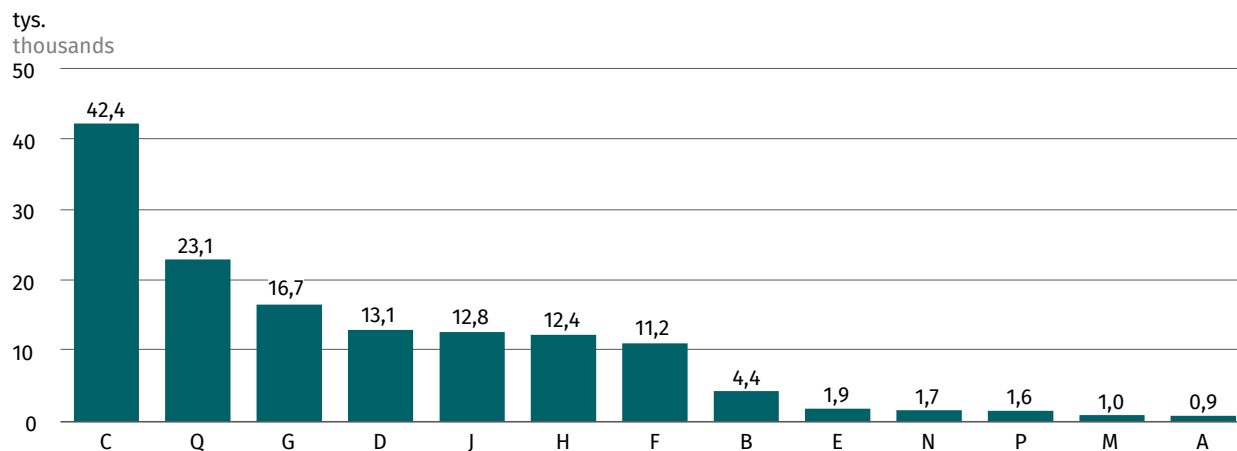

Do instrumentów służących eliminacji lub ograniczeniu ryzyka zawodowego zalicza się środki: techniczne, organizacyjne i ochrony indywidualnej. W 2021 r. najczęściej stosowane były środki ochrony indywidualnej, które wdrożono dla 106,1 tys. osób. Środki organizacyjne zastosowano natomiast dla 94,1 tys. zatrudnionych, a techniczne – dla 61,8 tys.

Największe natężenie zastosowanych środków służących eliminacji lub ograniczeniu ryzyka zawodowego wystąpiło w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. W sekcji tej środki ochrony indywidualnej wdrożono dla 32,3 tys. zatrudnionych, organizacyjne – dla 21,3 tys., a techniczne – dla 18,5 tys. Wskutek zastosowania omawianych środków doprowadzono do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego dla 143,2 tys. zatrudnionych, co stanowiło 65,6% ogółu zatrudnionych poddanych ocenie ryzyka zawodowego.

Wykres 61. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe według sekcji PKD w 2021 r.

Chart 61. Employed in positions for which elimination or reduction of occupational risk was made by NACE sections in 2021

Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanym "narażeniem zawodowym".

Zatrudnienie w warunkach zagrożenia niesie ze sobą określone prawdopodobieństwo pojawienia się chorób, chociaż w wielu wypadkach ryzyko zawodowe jest likwidowane i/lub ograniczane do akceptowalnego poziomu. Pomimo działań profilaktycznych podejmowanych przez pracodawcę, zachowania wszelkich zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przez pracownika, w pewnych przypadkach dochodzi do pogorszenia się stanu zdrowia zatrudnionych w wyniku procesu świadczenia pracy. Według danych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi w 2021 r. w województwie małopolskim stwierdzono 0,5 tys. przypadków chorób zawodowych, tj. 46,4 zachorowań na 100 tys. zatrudnionych (rok wcześniej wskaźnik ten wyniósł 9,9). Główną pozycję zajmowały choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – 0,4 tys., które stanowiły 86,7% wszystkich stwierdzonych w województwie chorób zawodowych.

Rozdział 7. Wypadki przy pracy

Chart 7. Accidents at work

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć osoby poszkodowanej, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

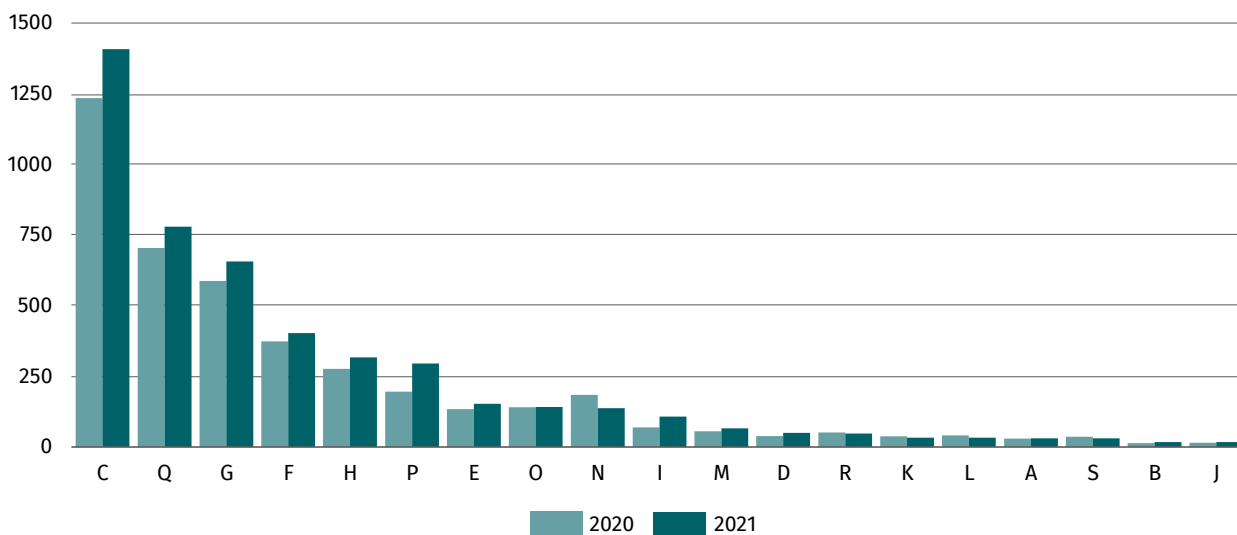
W 2021 r. doszło do 4,7 tys. wypadków przy pracy (bez wypadków w indywidualnych gospodarstwach rolnych), w których poszkodowanych było 4,7 tys. osób. W stosunku do roku poprzedniego było ich więcej o 0,5 tys. Liczba wypadków zbiorowych wzrosła (o 5) do 19. W ich wyniku zostało poszkodowanych 39 osób.

Przeważająca część poszkodowanych w wypadkach przy pracy pracowała w sektorze prywatnym (3,1 tys., tj. 66,4%). Natomiast w strukturze poszkodowanych według płci przeważali mężczyźni (58,8%) – 2,8 tys., tj. o 0,8 tys. więcej niż kobiet.

Ze względu na rodzaj działalności podmiotów, analogicznie jak w roku poprzednim, wypadki przy pracy miały miejsce głównie w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (1,4 tys., 29,9% ogólnej liczby wypadków). Częściej niż w innych sekcjach, zdarzały się również w „Opiece zdrowotnej i pomocy społecznej” (0,8 tys., 16,6%) oraz w „Handlu; naprawie pojazdów samochodowych^{A)}” (0,7 tys., 13,9%). W odniesieniu do 2020 r. liczba wypadków w większości sekcji (13) wzrosła – najwięcej w „Przetwórstwie przemysłowym” (o 178). Znaczący wzrost wystąpił także w „Edukacji” (o 100) oraz „Opiece zdrowotnej i pomocy społecznej” (o 79).

Wykres 62. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji PKD

Chart 62. Persons injured in accidents at work by NACE sections

Uwaga. Sekcje posortowano malejąco według wartości cechy w 2021 r.

Note. Sections were sorted in descending order by value of feature in 2021.

Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

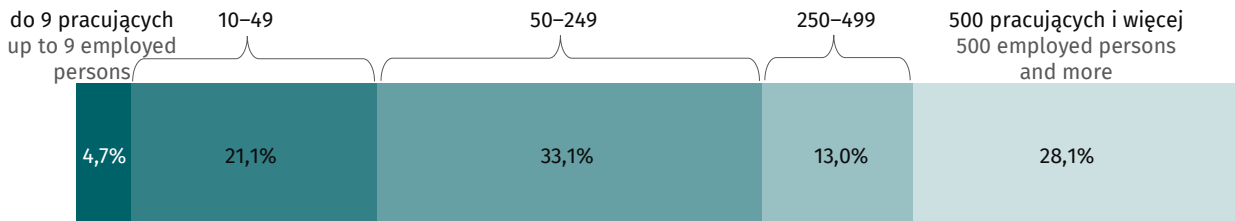
W 2021 r. na skutek wypadków przy pracy śmierć poniosło 16 osób (w tym 15 mężczyzn) – rok wcześniej 15. Większość ofiar śmiertelnych odnotowano w podmiotach sekcji „Budownictwo” (8).

Wskutek wypadków przy pracy ciężkie uszkodzenie ciała zdiagnozowano u 25 osób (rok wcześniej u 30). Poszkodowanymi byli głównie mężczyźni (22 osób). Ciężkie uszkodzenia ciała wystąpiły głównie w przypadku pracujących w jednostkach działających w ramach sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (9) jak i w „Budownictwie” (8).

Z uwagi na wielkość zakładów pracy, podobnie jak w 2020 r., najliczniejszą zbiorowość poszkodowanych w wypadkach przy pracy odnotowano w podmiotach, w których pracowało od 50 do 249 zatrudnionych (1,6 tys.). Dużo poszkodowanych było też w zakładach zatrudniających 500 i więcej osób (1,3 tys.).

Wykres 63. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według wielkości zakładów w 2021 r.

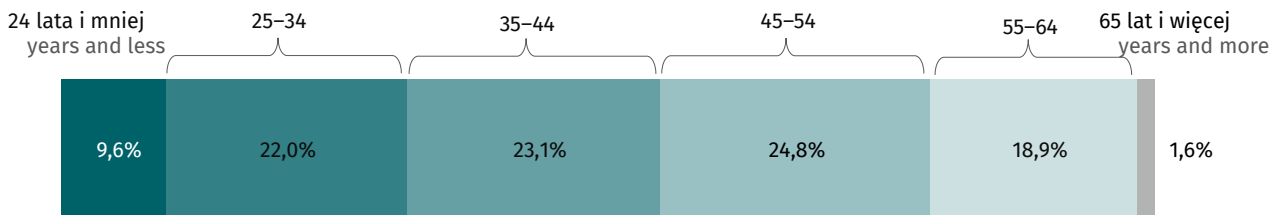
Chart 63. Structure of persons injured in accidents at work by size of companies in 2021

W strukturze poszkodowanych w wypadkach przy pracy według wieku 69,9% stanowiły osoby w wieku 25–54 lata tworzące grupę liczącą 3,3 tys. W zbiorowości tej udział mężczyzn wyniósł 59,6%, a wśród nich najwięcej było osób w wieku 25–34 lata – 35,2%. W przypadku poszkodowanych kobiet, zaliczonych do omawianej grupy wiekowej, 42,6% przypadło na osoby w wieku 45–54 lata.

Wykres 64. Struktura poszkodowanych przy pracy według grup wieku w 2021 r.

Chart 64. Structure of persons injured in accidents at work by age groups in 2021

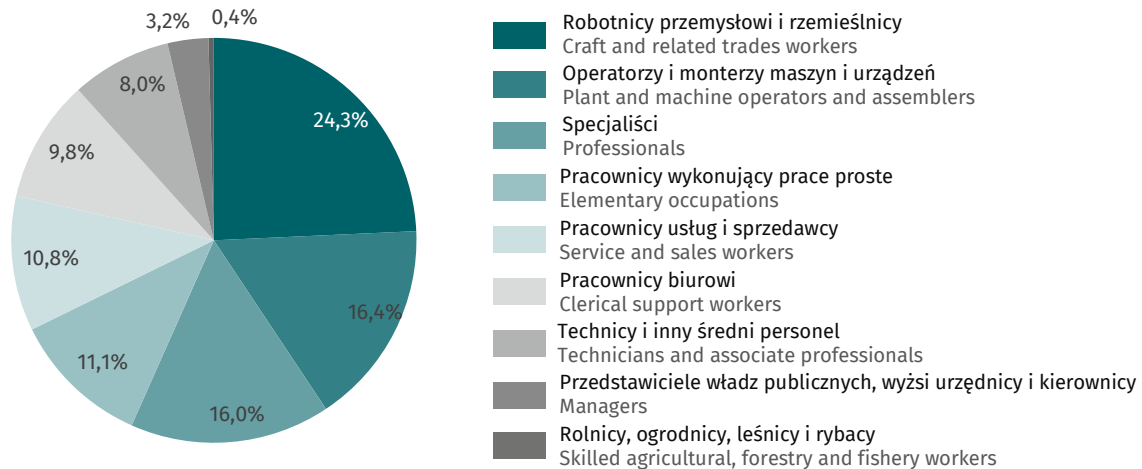

Podobnie jak w ubiegłych latach najwięcej poszkodowanych było w miejscach produkcji przemysłowej (1,9 tys.). Często zdarzały się także w biurach, placówkach naukowych i szkołach, zakładach usługowych (1,1 tys.) a także w placówkach ochrony zdrowia (0,7 tys.). Najwięcej poszkodowanych w wypadkach, które wydarzyły się w miejscach produkcji przemysłowej, doznało urazu w związku z uderzeniem w nieruchomy obiekt lub w wyniku zderzenia z nim (25,4% poszkodowanych w tym miejscu). Analogicznie było w biurach, placówkach naukowych i szkołach, zakładach usługowych (42,7% poszkodowanych). W przypadku placówek ochrony zdrowia urazy poszkodowanych wynikały głównie z niezamierzonego kontaktu z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym (39,0%).

Patrząc przez pryzmat dużych grup zawodów najwięcej poszkodowanych osób wykonywało pracę w zawodach zaliczonych do grup: „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni”, „Specjaliści do spraw zdrowia” oraz „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” (po 0,4 tys.). W porównaniu z 2020 r. liczba poszkodowanych w zdecydowanej większości grup (w 30 na 39 wyszczególnionych w badaniu) zwiększyła się, a najwięcej w przypadku „Operatorów maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” (o 62). Dużą różnicę stwierdzono też w grupie „Pracowników do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej” (o 46) oraz „Kierowców i operatorów pojazdów” (o 44). W 2021 r. zmniejszenie liczby poszkodowanych wystąpiło wśród 7 dużych grup zawodów, wśród których wyróżnili się „Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” (o 47) oraz „Pracownicy usług ochrony” (o 18). Poszkodowani mężczyźni, licznie występowały wśród „Robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń i pokrewnych” (97,8% ogólnej liczby poszkodowanych w tej grupie) oraz „Robotników budowlanych i pokrewnych (z wyłączeniem elektryków)” (97,3%). Kobiety poszkodowane w wypadkach zdecydowanie przeważały wśród „Specjalistów do spraw zdrowia” (89,3%) oraz „Sprzedawców i pokrewnych” (81,2%).

Wykres 65. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według wielkich grup zawodów w 2021 r.

Chart 65. Structure of persons injured in accidents at work by major occupational groups in 2021

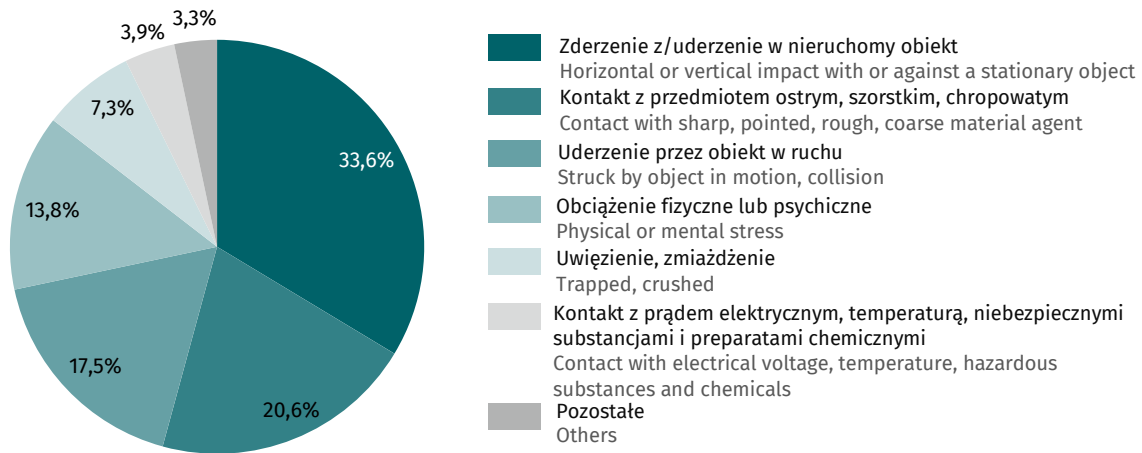

Wypadki przy pracy są ściśle związane z wydarzeniami powodującymi uraz. W 2021 r. pracownicy ulegali wypadkom głównie wskutek: zderzenia z/uderzenia w nieruchomy obiekt (1,6 tys.), kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym (1,0 tys.) oraz uderzenia przez obiekt w ruchu (0,8 tys.). W sumie udział poszkodowanych przez te 3 grupy zdarzeń stanowił 71,7% wszystkich poszkodowanych w wypadkach przy pracy.

W 2021 r. najwięcej poszkodowanych w wypadkach ze skutkiem śmiertelnym doznało urazu z powodu zderzenia z/uderzenia w nieruchomy obiekt (5). Następną w kolejności przyczyną tego rodzaju wypadków było obciążenie fizyczne lub psychiczne (3). Jeżeli chodzi o wypadki ze skutkiem ciężkim, to wystąpiły one przede wszystkim w wyniku kontaktu z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi (6), ale także z powodu zderzenia z/uderzenia w nieruchomy obiekt (również 6) i kontaktu z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym (5).

Wykres 66. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według grup wydarzeń powodujących uraz w 2021 r.

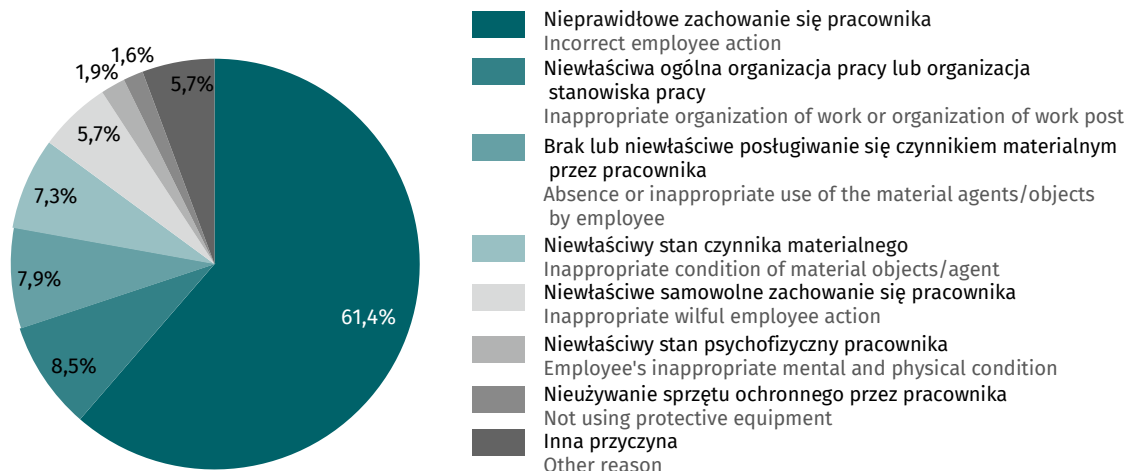
Chart 66. Structure of persons injured in accidents at work by groups of contact-modes of injury in 2021

Do wypadku przy pracy może dojść skutek więcej niż jednej przyczyny. W 2021 r. liczba przyczyn powstania wypadku wyniosła 9,3 tys. (w stosunku do 2020 r. więcej o 1,0 tys.). W przeliczeniu na 100 poszkodowanych w stosunku do ubiegłego roku liczba ta nie zmieniła się i wyniosła 196,7. Niezmiennie od lat największą grupą przyczyn wypadków było nieprawidłowe zachowanie się pracownika – 5,7 tys. (o 0,8 tys. więcej niż w roku poprzednim).

Wykres 67. Struktura przyczyn wypadków przy pracy według grup przyczyn w 2021 r.

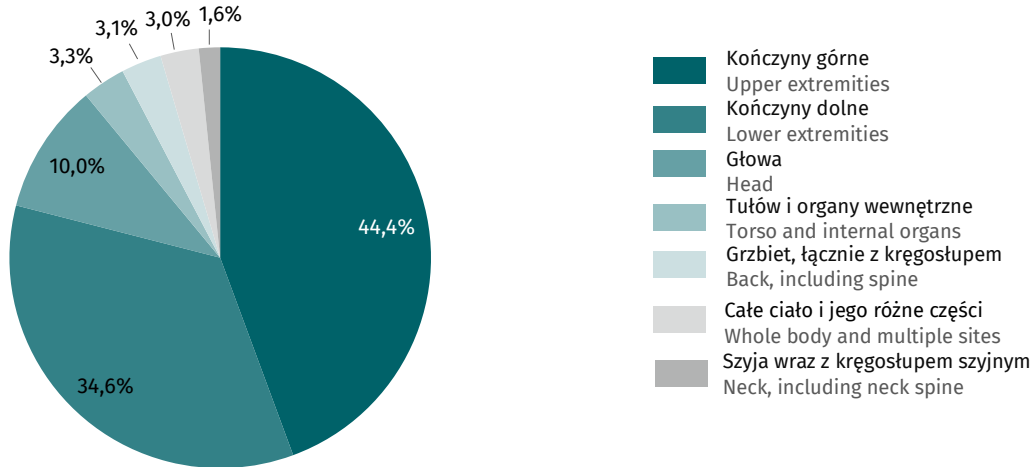
Chart 67. Structure of causes of accidents at work by groups of causes in 2021

Konsekwencją wypadku przy pracy są urazy, które dotknęły poszkodowanych. Tak jak w poprzednim roku do często występujących zaliczyć można było: rany i powierzchowne urazy (doznało ich 2,2 tys. poszkodowanych), przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania (1,1 tys.) oraz złamania kości (1,0 tys.). W sumie urazy zaliczone do wymienionych grup dotyczyły 89,4% ogólnej liczby poszkodowanych.

Z analizy poszkodowanych w wypadkach przy pracy pod kątem umiejscowienia urazu wynika, że doznawali oni głównie obrażeń: kończyn górnych (2,1 tys.), dolnych (1,6 tys.) oraz głowy (0,5 tys.). W odniesieniu do 2020 r. największe wzrosty (spadków w 2021 r. nie zaobserwowano) odnotowano wśród osób z urazami umiejscowionymi na kończynach dolnych (o 0,2 tys.) oraz górnych (o 0,2 tys.). W przypadku poszkodowanych w wypadkach ze skutkiem śmiertelnym dominowały osoby z urazami na całym ciele i jego różnych częściach (50%, rok wcześniej – 73,3%). Wśród poszkodowanych w wypadkach ze skutkiem ciężkim również najczęściej było osób z urazami na całym ciele i jego różnych częściach (28,0%).

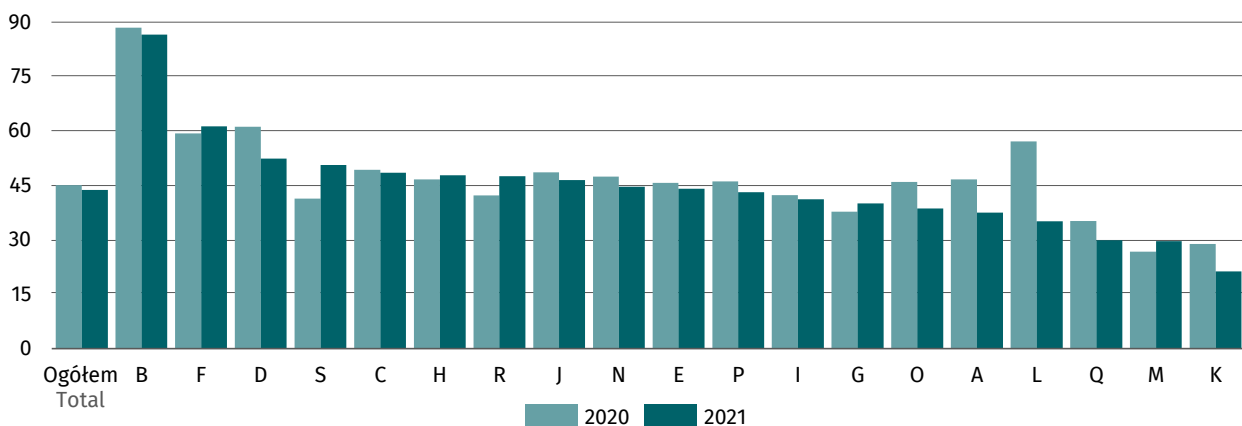
Wykres 68. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według umiejscowienia urazu w 2021 r.
Chart 68. Structure of persons injured in accidents at work by part of body injured in 2021

Informacje o **dniach niezdolności** do pracy obejmują łączną kalendarzową liczbę dni niezdolności do pracy spowodowaną wypadkami przy pracy, ustaloną na podstawie zaświadczeń lekarskich.

Bardzo często następstwem wypadku przy pracy jest niezdolność do pracy poszkodowanego. W 2021 r. ogólna liczba dni niezdolności do pracy była o 16,5 tys. większa niż w 2020 r. i wyniosła 206,1 tys.

Wykres 69. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego według sekcji PKD
Chart 69. Average number of days of inability to work per person injured by NACE sections

a Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy tych osób.
a Excluding persons injured in fatal accidents and excluding the number of days of inability to work of these persons.

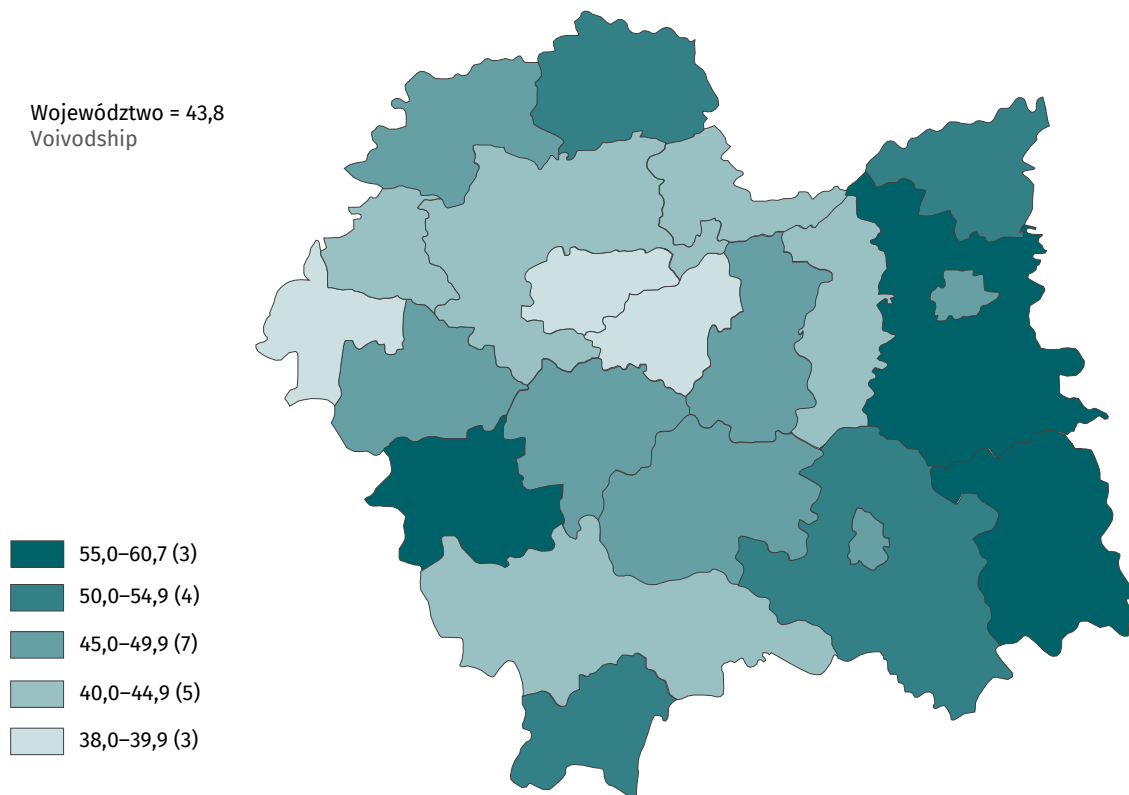
W przeliczeniu na 1 poszkodowanego w wypadku przy pracy (bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz liczby dni niezdolności do pracy tych osób) liczba dni niezdolności do pracy wyniosła 43,8 (rok wcześniej 45,1). Na 1 kobietę przypadło 37,7 dni (w 2020 r. – 39,0), a na 1 mężczyznę – 48,1 dni (w 2020 r. – 49,3).

W 2021 r. – podobnie jak rok wcześniej – pod względem dużej liczby dni niezdolności do pracy w przeliczeniu na 1 poszkodowanego wyróżniły się podmioty sekcji „Górnictwo i wydobywanie” (86,6) oraz „Budownictwo” (61,3).

Najwyższą przeciętną liczbę dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego stwierdzono dla powiatu tarnowskiego (60,7), a najniższą dla Krakowa (38,0). W odniesieniu do ubiegłego roku w 12 powiatach województwa miał miejsce wzrost omawianego wskaźnika, przy czym największy (o 16,8) w powiecie tatrzańskim. Największy spadek odnotowano natomiast w powiecie dąbrowskim (o 22,0).

Mapa 4. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego według powiatów w 2021 r.

Map 4. Average number of days of inability to work per person injured by powiats in 2021

a Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy tych osób.

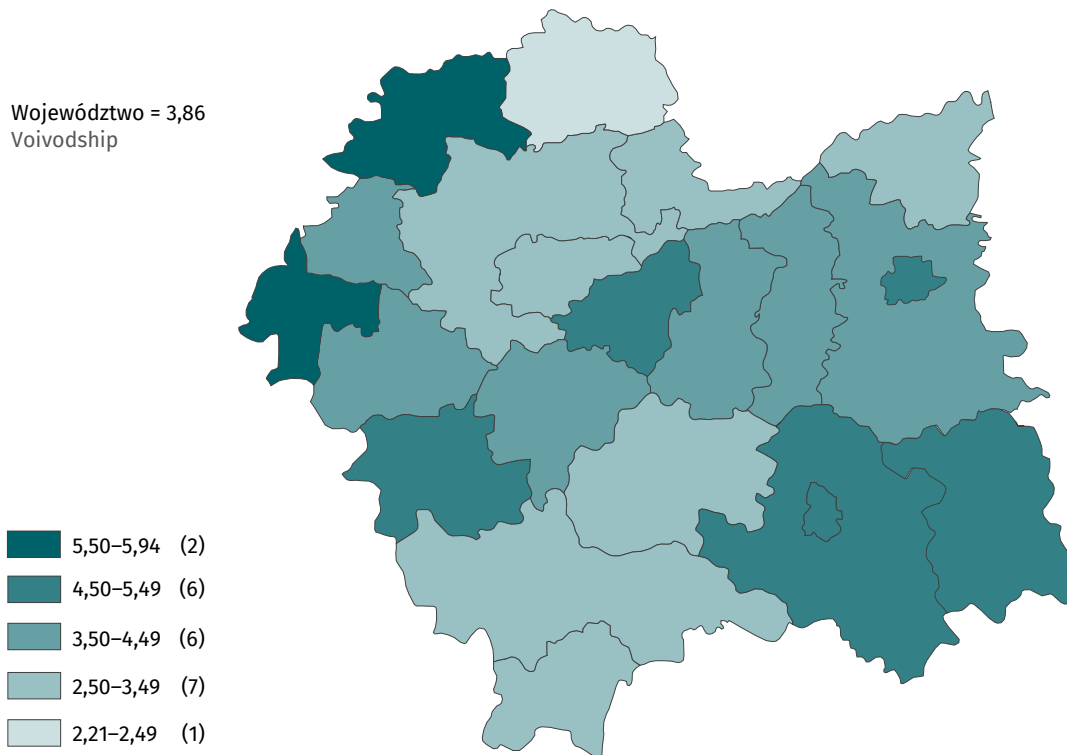
a Excluding persons injured in fatal accidents and excluding the number of days of inability to work of these persons.

Wskaźnik wypadkowości, obliczany jako liczba osób poszkodowanych na 1000 pracujących, w 2021 r. osiągnął poziom 3,86 i był o 0,37 wyższy niż w roku poprzednim. Wzrost wartości wskaźnika wystąpił po 6 latach systematycznego spadku. Najwyższy wskaźnik zaobserwowano w sekcji „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ” (11,29). Stosunkowo wysoki poziom odnotowano również w sekcjach „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (9,12) i „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (7,54). Z kolei pod względem niskich wartości wskaźnika wyróżniły się sekcje: „Informacja i komunikacja” (0,29), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (0,75) oraz „Pozostała działalność usługowa” (0,95).

W 12 powiatach liczba poszkodowanych na 1000 pracujących była mniejsza od przeciętnej w województwie. Najniższy wskaźnik odnotowano w powiecie miechowskim (2,21), a najwyższy w powiecie oświęcimskim (5,94).

Mapa 5. Wskaźnik wypadkowości według powiatów w 2021 r.

Map 5. Incidence rate by powiats in 2021

Zaistnienie wypadku przy pracy często pociąga za sobą konsekwencje w postaci straty czasu pracy osób trzecich, które muszą go poświęcić m.in. na niesienie pomocy poszkodowanym, czy też doprowadzenie stanowiska pracy do stanu sprzed zdarzenia. W 2021 r. straty te wyniosły 2,0 tys. (w 2020 r. – 1,4 tys.) roboczogodzin. Szczególnie duże odnotowano w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (0,9 tys. roboczogodzin), „Edukacja” (0,2 tys.) i „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ” (0,2 tys.).

Szacunkowe straty materialne obejmują sumę wartości uszkodzonych maszyn, urządzeń, narzędzi, surowców, wyrobów gotowych, budynków wraz z ich wyposażeniem, które zaistniały w związku z wypadkiem przy pracy.

Jednym z wielu negatywnych następstw wypadków przy pracy są straty materialne. W 2021 r. były one wyższe niż w roku ubiegłym o 75,6 tys. zł i zamknęły się kwotą 1440,2 tys. zł. W ramach rodzaju działalności podmiotów pod względem wysokości poniesionych strat wyróżniły się sekcje: „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ” (245,2 tys. zł), „Przetwórstwo przemysłowe” (234,80 tys. zł) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (213,8 tys. zł).

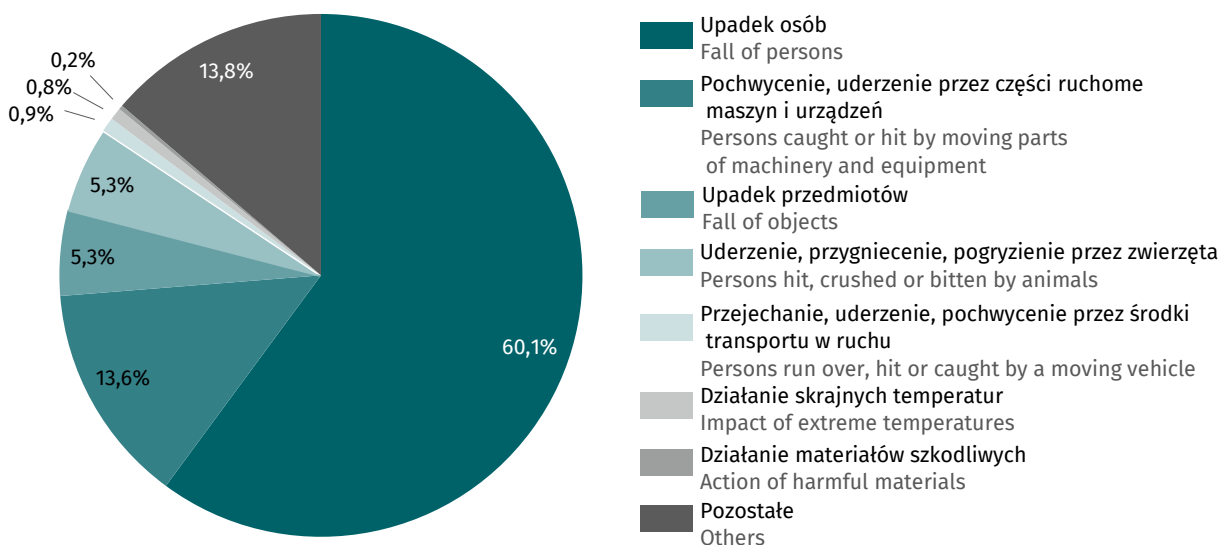
Wypadki w rolnictwie zaistniałe w gospodarstwach indywidualnych nie są wykazywane na Statystycznej Karcie Wypadku Z-KW. Informacje te są pozyskiwane z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i odnoszą się tylko do tych wypadków, z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowanie.

Liczba wypadków, które w 2021 r. miały miejsce w gospodarstwach indywidualnych na terenie województwa wyniosła 792 i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 108. Wśród tych wypadków odnotowano 3 ze skutkiem śmiertelnym.

Najwięcej było wypadków spowodowanych przez upadek osób. W 2021 r. stwierdzono 476 takich wydarzeń i w porównaniu z 2020 r. liczba ta zwiększyła się o 99. W wyniku pochwycenia, uderzenia przez części ruchome maszyn i urządzeń, wystąpiło 108 wypadków, czyli o 8 więcej niż w poprzednim roku.

Wykres 70. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych według wydarzeń powodujących uraz w 2021 r.

Chart 70. Structure of persons injured in accidents at work on private farms by events causing injury in 2021

Rozdział 8. Rynek pracy w województwie małopolskim na tle kraju i innych województw

Chapter 8. Labour market in Małopolskie Voivodship against the background of the country and other voivodships

W rozdziale w formie graficznej przedstawiono podstawowe dane dotyczące rynku pracy w województwie małopolskim na tle kraju i pozostałych województw. Na wykresach województwa posortowano malejąco według wartości prezentowanej cechy, bez względu na jej pozytywny lub negatywny charakter. Wybrane informacje dodatkowo zaprezentowano w szerszej retrospekcji (2011–2021) i odniesiono do wielkości krajowych.

Wykres 71. Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności według województw w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 71. Share of population at working age in the total number of population by voivodships in 2021

As of 31 December

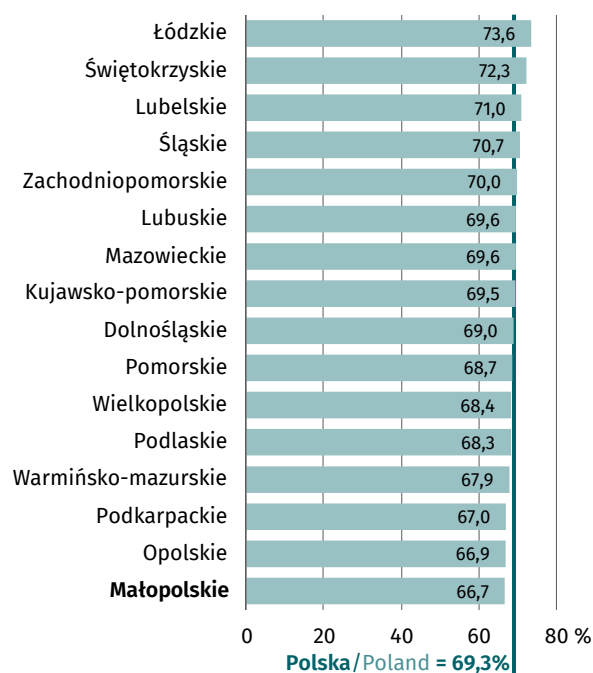

Wykres 72. Współczynnik obciążenia demograficznego według województw w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 72. Age dependency ratio by voivodships in 2021

As of 31 December

Współczynnik obciążenia demograficznego ludności – ludność w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

W 2021 r. w województwie małopolskim na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają 32 osoby w wieku przedprodukcyjnym i 34 w wieku poprodukcyjnym (w Polsce odpowiednio 31 i 38). Takie proporcje mogą mieć negatywny wpływ na kształtowanie się przyszłych zasobów pracy.

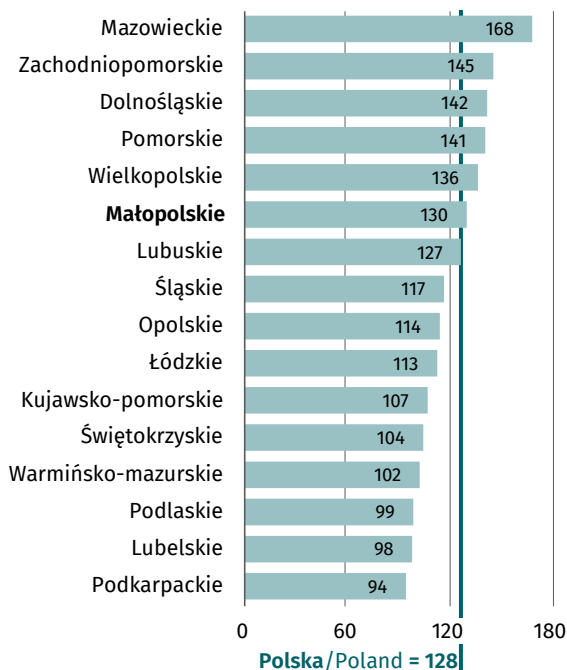

Wykres 73. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności według województw w 2021 r.

Stan w końcu roku

Chart 73. Entities of the national economy registered in the REGON register per 1000 population by voivodships in 2021

As of the end of the year

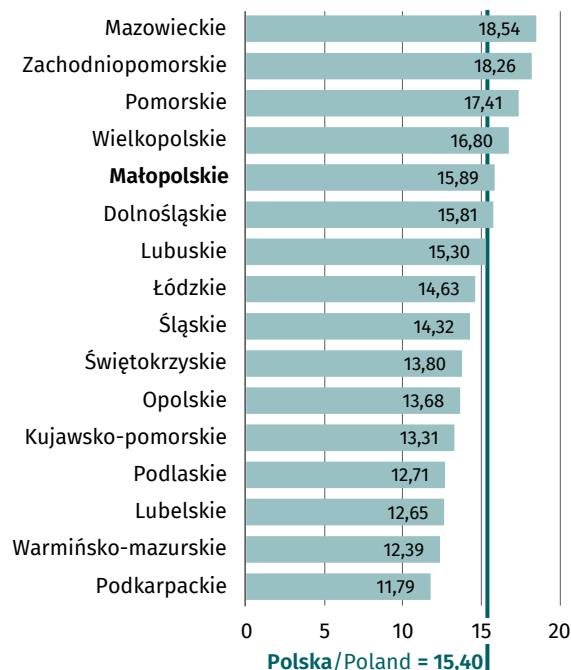

Wykres 74. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2021 r.

Stan w końcu roku

Chart 74. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by voivodships in 2021

As of the end of the year

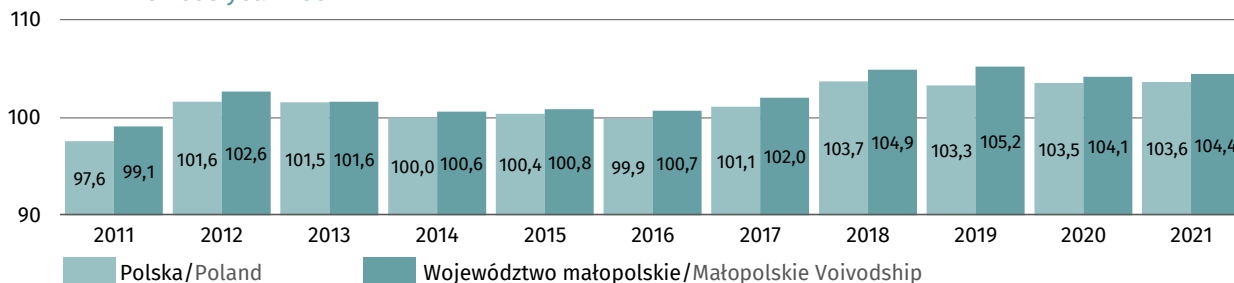

Wykres 75. Dynamika liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w rejestrze REGON w Polsce i województwie małopolskim

Rok poprzedni=100

Chart 75. Dynamics of the number of natural persons conducting economic activity registered in the REGON in Poland and in Małopolskie Voivodship

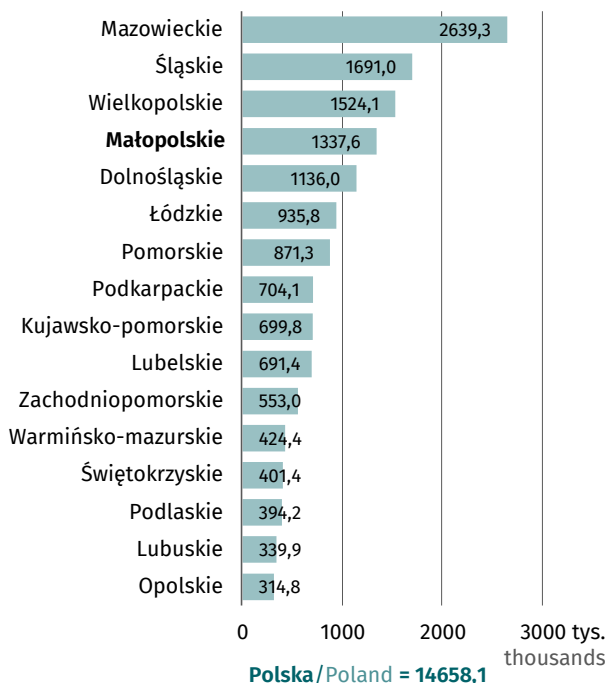
Previous year=100

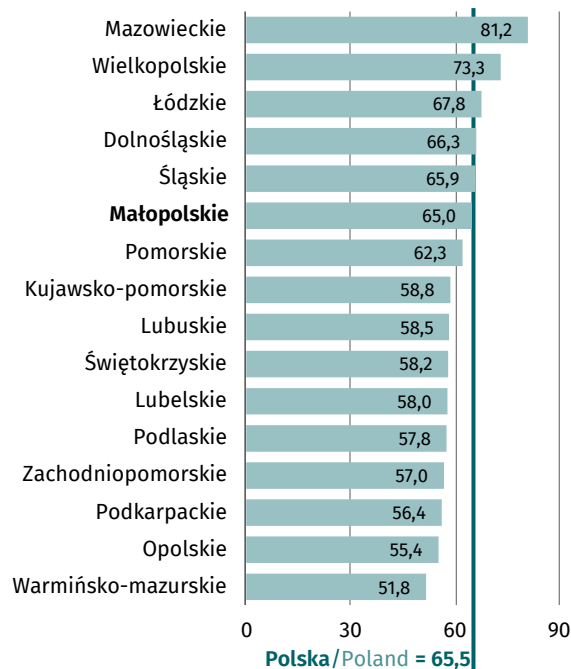
W końcu 2021 r. w województwie małopolskim liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą była o 30,3% większa niż w końcu 2011 r., przy średnim wzroście dla Polski wynoszącym 20,0%, przy czym ogólna liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w województwie małopolskim wzrosła o 34,2%, a w kraju – o 25,0%.

Wykres 76. Pracujący w gospodarce narodowej według województw w 2021 r.

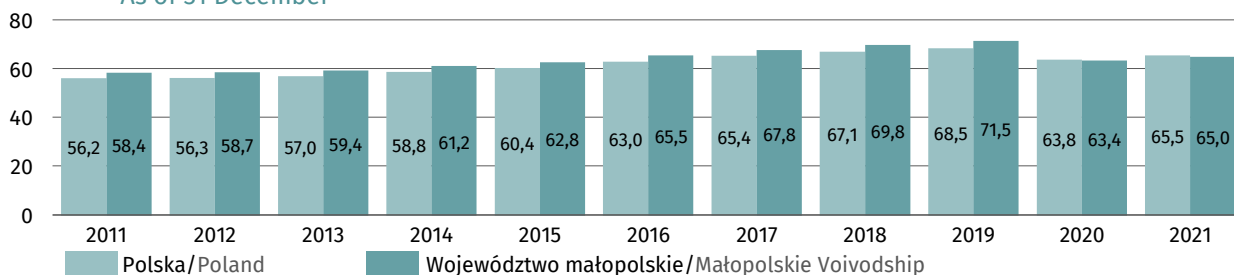
Stan w dniu 31 grudnia

 Chart 76. Employed persons in the national economy by voivodships in 2021
As of 31 December

Wykres 77. Pracujący w gospodarce narodowej na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

 Chart 77. Employed persons in the national economy per 100 persons at working age by voivodships in 2021
As of 31 December

Wykres 78. Pracujący w gospodarce narodowej na 100 osób w wieku produkcyjnym w Polsce i w województwie małopolskim

Stan w dniu 31 grudnia

 Chart 78. Employed persons in the national economy per 100 persons at working age in Poland and in Małopolskie Voivodship
As of 31 December

Uwaga. Od 2020 roku bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki NSP 2021. Nastąpiła też zmiana źródła danych o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie z PSR 2010 na PSR 2020.

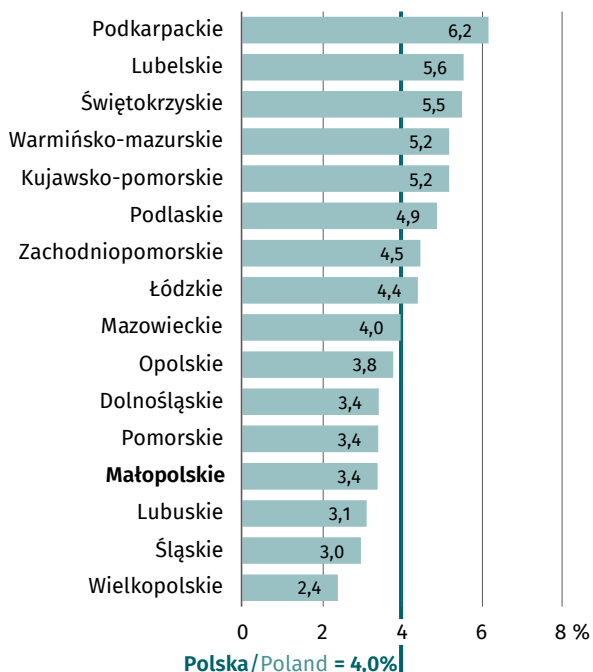
Note: From 2020, the starting base for the balance of the state and structure of the population are the results of the Census 2021. There was also a change in the source of data on persons working on private farms in agriculture from PSR 2010 to PSR 2020.

W województwie małopolskim w latach 2020 i 2021, odmiennie niż w latach wcześniejszych, liczba osób pracujących na 100 osób w wieku produkcyjnym była mniejsza niż średnio w kraju.

Wykres 79. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według województw w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

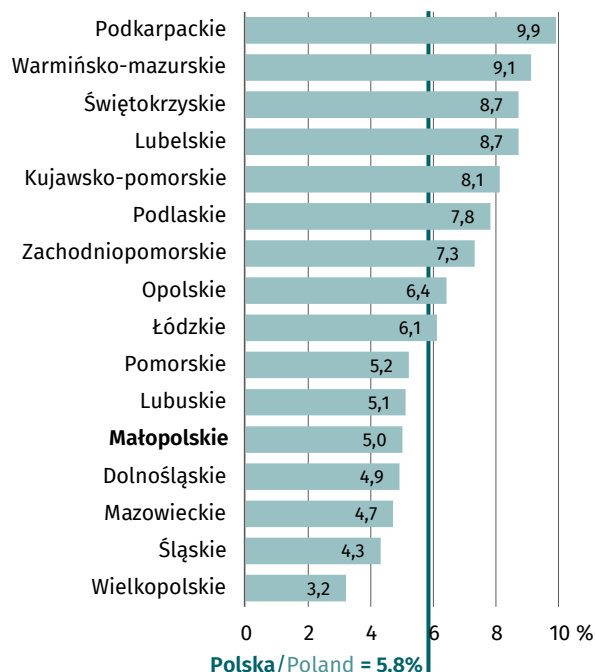
Chart 79. Share of registered unemployed persons in the number of population at working age by voivodships in 2021
As of 31 December

Wykres 80. Stopa bezrobocia według województw w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

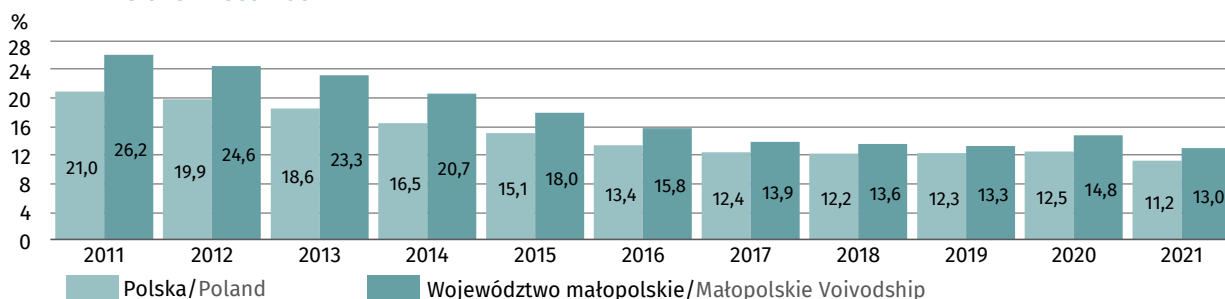
Chart 80. Unemployment rate by voivodships in 2021
As of 31 December

Wykres 81. Udział bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w Polsce i w województwie małopolskim

Stan w dniu 31 grudnia

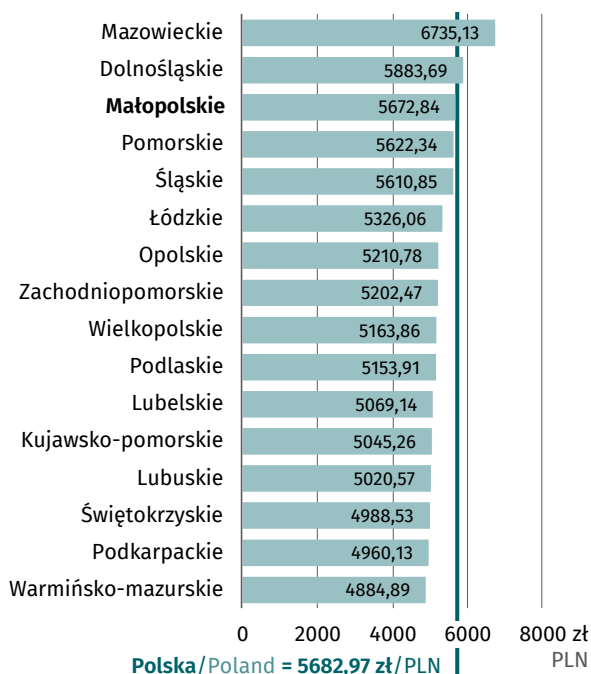
Chart 81. Share of the unemployed aged less than 25 years in the total number of the unemployed registered in Poland and in Małopolskie Voivodship
As of 31 December

Od lat w województwie małopolskim udział osób młodych (w wieku poniżej 25 lat) wśród bezrobotnych zarejestrowanych jest wyższy niż przeciętny w Polsce. W ciągu 10 lat liczba bezrobotnych w tym wieku w województwie zmniejszyła się o 76,1%, przy średnim krajowym spadku wynoszącym 75,8%. Analogiczny spadek ogólnej liczby bezrobotnych wyniósł odpowiednio – 51,8% i 54,8%.

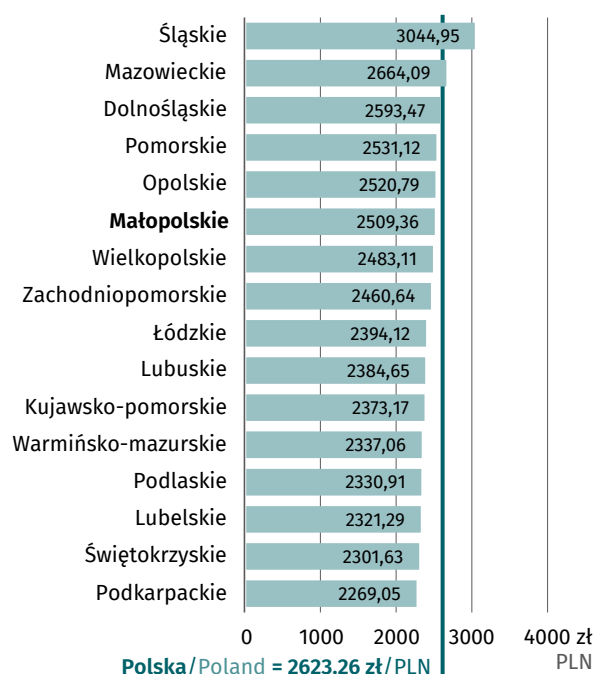
Wykres 82. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej według województw w 2021 r.

Chart 82. Average monthly gross wages and salaries in the national economy by voivodships in 2021

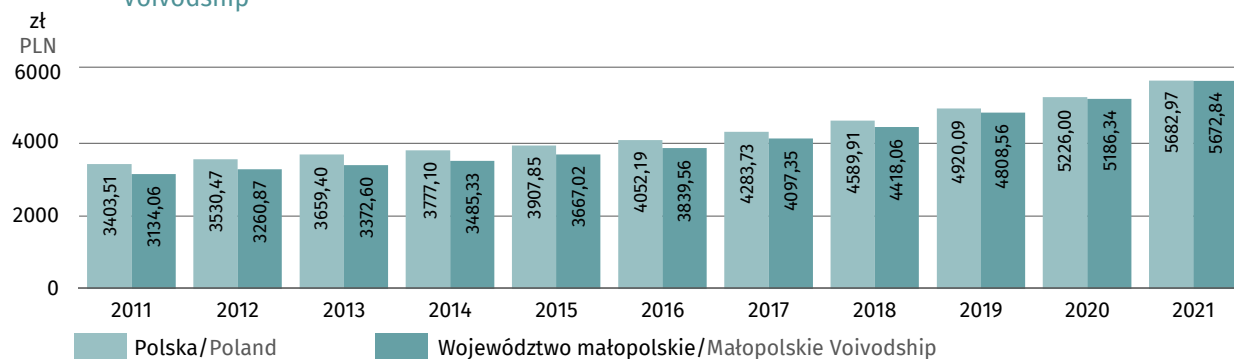
Wykres 83. Przeciętna miesięczna emerytura brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych według województw w 2021 r.

Chart 83. Average monthly gross retirement pension from non-agricultural social security system by voivodships in 2021

Wykres 84. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w Polsce i w województwie małopolskim

Chart 84. Average monthly gross wages and salaries in the national economy in Poland and in Małopolskie Voivodship

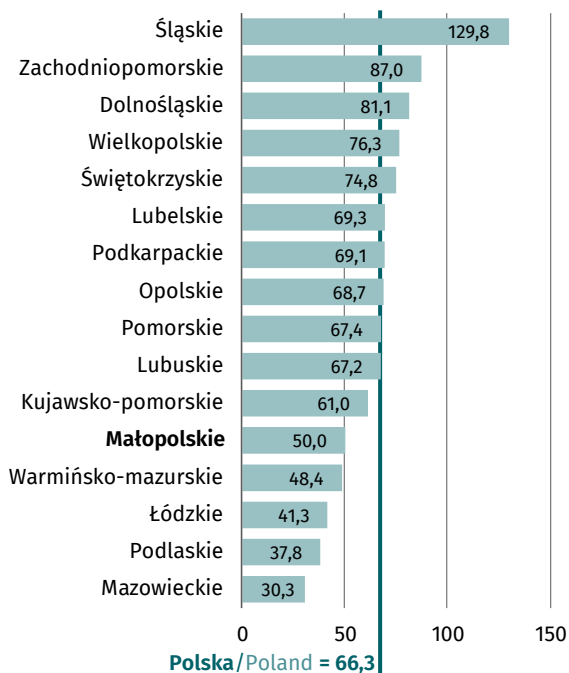

W województwie małopolskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej od lat kształtuje się poniżej przeciętnej w kraju, ale różnica pomiędzy tymi wynagrodzeniami wykazuje tendencję malejącą. W 2011 r. kwota przeciętnego wynagrodzenia dla województwa stanowiła 92,1% średniej wielkości wyznaczonej dla Polski, a w 2021 r. – 99,8%.

Wykres 85. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych według województw w 2021 r.

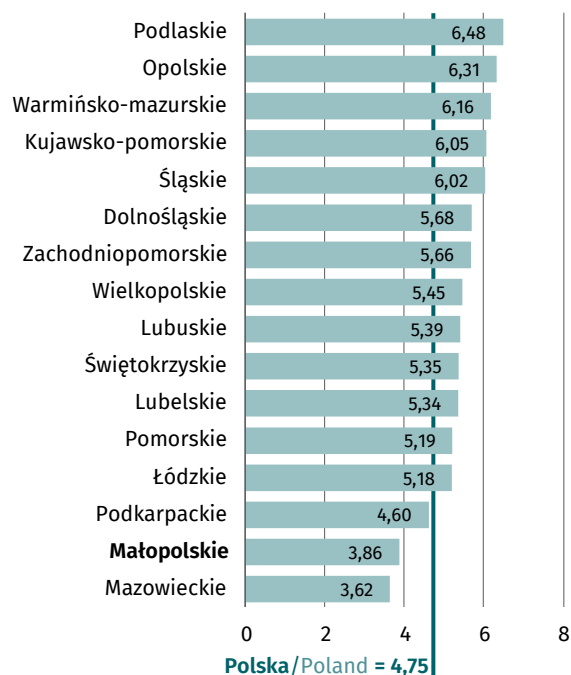
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 85. Employees exposed to risk factors per 1000 paid employees by voivodships in 2021
As of 31 December

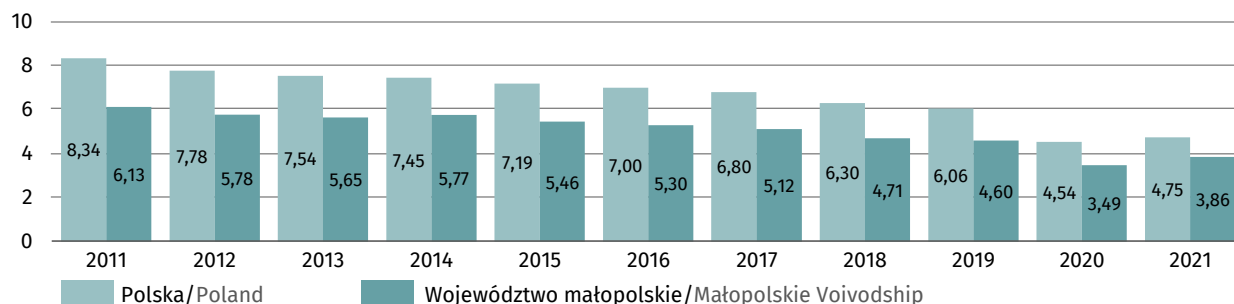
Wykres 86. Wskaźnik wypadkowości według województw w 2021 r.

Chart 86. Incidence rate by voivodships in 2021

Wykres 87. Wskaźnik wypadkowości w Polsce i w województwie małopolskim

Chart 87. Incidence rate in Poland and in Małopolskie Voivodship

Od lat praca w województwie małopolskim należy do najbezpieczniejszych w kraju. Mimo odnotowanego w 2021 r. wzrostu wskaźnika wypadkowości, województwo małopolskie niezmiennie zajmuje 2 miejsce wśród innych województw pod względem wartości tego wskaźnika. Poza tym liczba osób poszkodowanych przypadająca na 1000 pracujących w województwie stale utrzymuje się poniżej średniej krajowej.

Uwagi metodologiczne

Źródła i zakres danych

Prezentowane w publikacji dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą całej gospodarki narodowej.

Dane o **pracujących i zatrudnionych**, o **czasie pracy** oraz o **wynagrodzeniach** opracowano na podstawie rocznego badania pełnego prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) na formularzu Z-06 (Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy). Sprawozdaniem objęte są podmioty gospodarcze, dobrane zgodnie z Programem Badań Statystycznych Statystyki Publicznej, o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostki sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, bez rolnictwa indywidualnego, bez duchownych, bez jednostek działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Przedstawione, w poprzednim wydaniu publikacji, dane dotyczące pracujących i zatrudnionych w gospodarce narodowej w 2020 r. uwzględniały liczbę pracujących oraz liczbę pracowników najemnych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie z Powszechnego Spisu Rolnego 2010. W przypadku danych za 2021 r. nastąpiła zmiana źródła danych o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie na Powszechny Spis Rolny 2020. Dlatego do porównań z poprzednim rokiem wykorzystano dane za 2020 r. skorygowane na podstawie PSR 2020, które różnią się od wcześniej opublikowanych.

Źródłem danych o wysokości **wynagrodzeń za październik 2020 r.** są informacje pochodzące z reprezentacyjnego badania GUS na formularzu Z-12 (Sprawozdanie o strukturze wynagrodzeń według zawodów). Badanie realizowane jest co dwa lata w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Dane dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych, które przepracowały cały miesiąc październik 2020 roku. Badaniem nie objęto uczniów, osób wykonujących pracę nakładczą (chałupniczą), słuchaczy szkół odbywających praktykę wakacyjną lub dyplomową, uczestników grup roboczych zorganizowanych przez inne jednostki i delegowanych do pracy w jednostce sprawozdawczej, np. żołnierzy, uczestników hufców pracy, osób skazanych; a ponadto osób korzystających z urlopów macierzyńskich, wychowawczych oraz osób skierowanych do szkół stacjonarnych, na studia doktoranckie, itp., zatrudnionych przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych oraz osób przebywających na zwolnieniach lekarskich.

Informacje o **bezrobociu rejestrowanym** opracowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (formularze MRiPS) sporządzanej przez powiatowe urzędy pracy.

W 2022 r. została przeprowadzona **rewizja miesięcznej stopy bezrobocia** począwszy od grudnia 2021 r. uwzględniająca ostateczne dane dotyczące liczby osób pracujących poza rolnictwem indywidualnym uzyskane ze sprawozdawczości przedsiębiorstw i jednostek sfery budżetowej oraz ostateczne wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2020 dotyczące liczby osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych. Dane te nie są w pełni porównywalne z okresami wcześniejszymi. Dodatkowo na potrzeby analityczne została przeliczona stopa bezrobocia rejestrowanego od grudnia 2020 r. do sierpnia 2022 r. dla Polski i województw.

Podana w publikacji stopa bezrobocia, według stanu w dniu 31 grudnia, dla lat 2020 i 2021 uwzględnia przeprowadzoną rewizję.

Dane na temat **popytu na pracę** pochodzą z badania GUS na formularzu Z-05 (Badanie popytu na pracę). Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną z częstotliwością kwartalną i obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób.

Dane o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) odnoszą się do świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Dane o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych odnoszą się do świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

Informacje na temat **warunków pracy** pochodzą z badania GUS na formularzu Z-10 (Sprawozdanie o warunkach pracy). Badaniem objęte są wszystkie rodzaje podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 lub więcej osób, bez indywidualnych gospodarstw rolnych, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych, przedstawicielstw zagranicznych.

Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników szkodliwych i niebezpiecznych dla zdrowia związanych: ze środowiskiem pracy, z uciążliwością pracy oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Od 2021 r. badanie warunków pracy realizowane jest metodą reprezentacyjną na dobranej celowo próbie w związku z czym dane od 2021 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Od 2021 r. sprawozdanie o warunkach pracy nie zawiera informacji o liczbie stanowisk pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego.

Dane o **wypadkach przy pracy**, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy (formularz Z-KW); dotyczą wypadków, które zostały zgłoszone w danym roku sprawozdawczym. Informacje obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy (z powodu np. hospitalizacji poszkodowanego, czy odmowy przyjęcia zwolnienia lekarskiego). Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Wypadki przy pracy w **gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** rejestrowane są przez oddziały Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Dane według **zawodów** opracowano przy wykorzystaniu Klasyfikacji Zawodów i Specjalności (KZiS), opracowanej na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji ISCO-08. Aktualna KZiS została wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r. poz. 1145 z późn. zm.; tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 227). Klasyfikacja dostępna jest na stronie internetowej GUS <https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>.

Dane prezentowane są:

- 1) w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2*, wprowadzonej z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251 poz. 1885, z późn. zm.);

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”.

- 2) według sektorów własności:

- a) **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego;
- b) **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu. „Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3) według sektorów ekonomicznych:

- a) „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” – sekcja A;
- b) „Przemysł” i „Budownictwo” – sektor obejmujący sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ” oraz „Budownictwo” – tj. sekcje: B, C, D, E oraz F;
- c) „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” oraz „Informacja i komunikacja” – sekcje: G, H, I oraz J;
- d) „Pozostałe usługi” – sektor obejmujący sekcje: „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Obsługa rynku nieruchomości^Δ”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ”, „Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa” – sekcje: K, L, M, N, O, P, Q, R oraz S.

Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Do prezentacji danych w publikacji został zastosowany System Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych (KTS). Jest to przyjęty na potrzeby baz danych i systemów informatycznych statystyki publicznej jednolity wykaz kodów i nazw jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa oraz jednostek terytorialnych do celów statystycznych (klasyfikacja NUTS). System KTS wprowadzony został Zarządzeniem wewnętrznym nr 22 Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych. Zastępuje on, na potrzeby statystyki publicznej Nomenklaturę Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), zniesioną z dniem 1 stycznia 2018.

System KTS został opracowany na podstawie krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT) oraz stosowanej w krajach Unii Europejskiej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS). Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych NUTS ma zastosowanie w procesie zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych. Klasyfikacja NUTS służy również kształtowaniu regionalnych polityk krajów Unii Europejskiej i jest niezbędna do przeprowadzania analiz stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego regionów. System Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych (KTS) dzieli Polskę na terytorialne, hierarchicznie powiązane jednostki na siedmiu poziomach.

Poziomy terytorialne systemu KTS obejmują:

- Poziom KTS 0 – Polska,
- Poziom KTS 1 – Makroregiony (czyli jednostki NUTS 1),
- Poziom KTS 2 – Województwa,
- Poziom KTS 3 – Regiony (czyli jednostki NUTS 2),
- Poziom KTS 4 – Podregiony (czyli jednostki NUTS 3),
- Poziom KTS 5 – Powiaty (wraz z miastami na prawach powiatu – analogicznie jak w Rejestrze TERYT),
- Poziom KTS 6 – Gminy (wraz z częściami miejskimi gmin miejsko-wiejskich, częściami wiejskimi gmin miejsko-wiejskich, dzielnicami Warszawy, delegaturami Krakowa, Łodzi, Poznania i Wrocławia – analogicznie jak w Rejestrze TERYT).

Określenie **miasta** oznacza miejscowości, które posiadają prawa miejskie, łącznie z miastami, które wchodzą w skład gminy (w gminach miejsko-wiejskich). Określenie **wieś** oznacza pozostały obszar kraju.

Informacje, które pochodzą ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego, opatrzone odpowiednimi notkami.

Pozostałe uwagi

1. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
2. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.
3. W niektórych tablicach, załączonych w formacie excel, dotyczących warunków pracy sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.
4. Ze względu na ekonomiczne grupy wieku wyszczególniono ludność:
  - w wieku przedprodukcyjnym – mężczyźni i kobiety w wieku 0–17 lat,
  - w wieku produkcyjnym – mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat,
  - w wieku poprodukcyjnym – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.
5. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 czerwca. Od 2020 roku bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Na podstawie wyników spisu przeliczone zostały dane o stanie i strukturze ludności za lata 2020 i 2021. Dane o ludności oraz współczynniki za powyższe lata, których bazą wyjściową były dane NSP 2011 mają wartość jedynie historyczną.
6. Niektóre informacje za ostatni rok podano na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.
7. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD.

Litera	Nazwa sekcji
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
B	Górnictwo i wydobywanie
C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S	Pozostała działalność usługowa

8. W opracowaniu zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podano poniżej:

Skrót	Pełna nazwa
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

9. Schemat podziału administracyjnego województwa małopolskiego według powiatów.

10. W legendach map cyfry w nawiasach oznaczają liczbę powiatów w danym przedziale.

Szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych dostępne są w opracowaniach:

- „Zeszyt metodologiczny. Statystyka rynku pracy i wynagrodzeń”
- „Zeszyt metodologiczny. Pracujący w gospodarce narodowej”
- „Zeszyt metodologiczny. Popyt na pracę”
- „Zeszyt metodologiczny. Wynagrodzenia w gospodarce narodowej”
- „Zeszyt metodologiczny. Struktura wynagrodzeń według zawodów”
- „Zeszyt metodologiczny. Wypadki przy pracy”
- „Warunki pracy w 2021 r.”
- Informacja GUS nt. rewizji stopy bezrobocia rejestrowanego w 2022 r.

które znajdują się na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego.

Methodological notes

Source and scope of data

Data presented in the publication, unless otherwise indicated, concern the entire national economy.

Data on **employment and employees**, on **work time** as well as on **wages and salaries** were compiled on the basis of annual full survey conducted by Statistics Poland (GUS) on Z-06 form (Report on employment, wages and salaries and work time). The report covers economic entities selected in accordance with the Statistical Research Programme of Official Statistics, employing more than 9 persons as well as units of the budgetary sphere regardless of the number of employed persons, excluding private farms in agriculture, excluding clergy, excluding entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Data on employees and paid employees in the national economy in 2020 presented in the previous issue of the publication included the number of employees and the number of hired workers in private farms in agriculture from the 2010 Agricultural Census. In the case of data for 2021, there was a change of sources of data on persons working on private farms in agriculture for the 2020 Agricultural Census. Therefore, for comparisons with the previous year, data for 2020 were used, adjusted on the basis of PSR 2020, which differ from previously published ones.

The source of data on the amount of **wages and salaries for October 2020** is information from the representative survey of Statistics Poland on the Z-12 form (Report on the structure of wages and salaries by occupations). The survey is carried out every two years in entities with more than 9 employed persons. Data concern full-time and part-time employees who worked the entire month of October 2020. The survey did not include students, home-workers, students of schools undergoing summer or diploma practice, participants of working groups organised by other units and delegated to work in the reporting unit, e.g. soldiers, members of labour corps, convicts; and also people on maternity and child-care leaves and people sent to full-time schools, doctoral studies, etc., employed in intervention works and public works, and people on sick leaves.

Information on **registered unemployment** was compiled on the basis of reports of the Ministry of Family and Social Policy (MRiPS forms) prepared by powiat labour offices.

In 2022, a **revision of the monthly unemployment rate** was carried out, starting from December 2021, taking into account the final data on the number of persons working outside private farms in agriculture obtained from the reporting of enterprises and budgetary sphere units and the final results of the 2020 Agricultural Census regarding the number of persons working on private farms. These data are not fully comparable with previous periods. Additionally, for analytical purposes, the registered unemployment rate from December 2020 to August 2022 was recalculated for Poland and voivodships.

The unemployment rate presented in the publication, as of 31 December, for 2020 and 2021 takes into account the revision.

Data on the **demand for labour** come from the GUS survey on the Z-05 form (Survey of demand for labour). The survey is conducted by survey sampling on a quarterly basis and includes entities of the national economy with the number of employed 1 or more persons.

Data regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) refer to benefits financed from the Social Insurance Fund, which the Social Insurance Institution has at its disposal. Data on retirement and other pension benefits for farmers refer to benefits financed from the Pension Fund, which the Agricultural Social Insurance Fund has at its disposal, and also from the Social Insurance Fund, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those systems simultaneously.

Information on **working conditions** comes from the GUS survey on the Z-10 form (Report on working conditions). The survey covers all types of entities of the national economy employing 10 or more people, excluding private farms in agriculture, foundations, associations, political parties, trade unions, social organisations, employers' organisations, economic and professional local government, Catholic church, other churches and religious associations, foreign representations.

Data concern people exposed to factors harmful and hazardous to health, arising from: the work environment, the strenuous work and mechanical factors associated with particularly dangerous machinery.

Since 2021, the study of working conditions is carried out using the representative method on a deliberately selected sample, therefore data since 2021 are incomparable with data for previous years.

Since 2021, the report on working conditions does not include information on the number of workplaces for which an occupational risk assessment was carried out.

Data on **accidents at work**, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical card of accidents at work (Z-KW form); concern accidents that have been reported in a given reporting year. Information covers all accidents at work, as well as accidents considered equivalent to accidents at work, regardless whether incapacity for work was reported (due to hospitalisation of an injured person, or rejection of a sick leave, etc.). Information on accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Accidents at work **on private farms in agriculture** are registered by branches of the Agricultural Social Insurance Fund and concern only these accidents, as a result of which the injured persons received in a given year one-time compensations due to permanent or long-term damage to health.

Data by **occupations** were compiled using the Occupations and Specialisations Classification (KZiS), developed on the basis of the ISCO-08 International Standard Classification of Occupations. The current KZiS was introduced by the regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 on the classification of occupations and specializations for the needs of the labour market and the scope of its application (Journal of Laws of 2014, item 1145 with later amendments; uniform text Journal of Laws of 2018, item 227). The classification is available on the GUS website <https://stat.gov.pl/Klasyfikacje>.

Data are presented:

1) according to the Polish Classification of Activities (PKD 2007), compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2, introduced on 1 January 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

The item **"Industry"** was introduced as an additional grouping, including sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2) according to ownership sectors:

a) **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of public sector entities,

b) **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity. "Mixed ownership" is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3) according to economic sectors:

a) "Agriculture, forestry and fishing" – section A;

b) "Industry" and "Construction" – a sector covering sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" as well as "Construction" – i.e. sections: B, C, D, E and F;

c) "Trade; repair of motor vehicles", "Transportation and storage", "Accommodation and catering" as well as "Information and communication" – sections: G, H, I and J;

- d) "Other services" – a sector covering sections: "Financial and insurance activities", "Real estate activities", "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities" – sections: K, L, M, N, O, P, Q, R and S.

The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

For the presentation of data in the publication, the Coding System for Territorial and Statistical Units (KTS) was used, it is a uniform list of codes and names of units of the basic three-stage territorial division of the state and territorial units for statistical purposes adopted for the needs of databases and information systems of public statistics (NUTS classification). The KTS system was introduced by Internal Order No. 22 of the President of Statistics Poland of 24 August 2017 regarding the introduction of the Coding System for Territorial and Statistical Units. It replaces, for the purposes of official statistics, the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), abolished on 1 January 2018.

The KTS system was developed on the basis of the national register of the official territorial division of the country (TERYT) and the Classification of Territorial Units for Statistical Purposes used in the European Union (NUTS). The NUTS Classification of Territorial Units for Statistical Purposes is used in the process of collecting, developing and disseminating comparable data for specific regional statistics in the European Union. The NUTS classification also serves to shape regional policies of European Union countries and is necessary to analyse the degree of socio-economic development of regions. The Coding System for Territorial and Statistical Units (KTS) divides Poland into territorial, hierarchically related units on seven levels.

The territorial levels of the KTS system include:

- Level KTS 0 – Poland,
- Level KTS 1 – Macroregions (i.e. NUTS 1 units),
- Level KTS 2 – Voivodships,
- Level KTS 3 – Regions (i.e. NUTS 2 units),
- Level KTS 4 – Subregions (i.e. NUTS 3 units),
- Level KTS 5 – Powiats (together with cities with powiat status – similarly to the TERYT Register),
- Level KTS 6 – Gminas (together with urban parts of urban-rural gminas, rural parts of urban-rural gminas, districts of Warszawa, delegations of Kraków, Łódź, Poznań and Wrocław – similarly to the TERYT Register).

The term **urban areas** means municipalities that have city status, including cities that are part of a gmina (in urban-rural gminas). The term **rural areas** means the remaining area of the country.

Information originating from sources other than Statistics Poland is indicated in the appropriate note.

Other notes

1. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.
2. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".
3. In some tables, attached in excel format, regarding working conditions, sums of components may be different from values given in the item "total". This is due to rounding made when generalizing results of the survey.

4. Because of the economic age groups, the population was specified as:
  - pre-working age population – males and females aged 0–17,
  - working age population – males aged 18–64, females aged 18–59,
  - post-working age – males aged 65 and more and females aged 60 and more.
5. When computing per capita data (1 000 population, etc.) as of the end of year, the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June. Since 2020, the base for the balance of the state and structure of the population are the results of the National Population and Housing Census 2021. Based on the results of the census, data on the state and structure of the population for the years 2020 and 2021 were recalculated. Population data and coefficients for the above years based on the data of the National Census 2011 have only historical value.
6. Selected information for the last year are presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.
7. NACE sections were marked with letters.

Letter	Section's name
A	Agriculture, forestry and fishing
B	Mining and quarrying
C	Manufacturing
D	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F	Construction
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H	Transportation and storage
I	Accommodation and food service activities
J	Information and communication
K	Financial and insurance activities
L	Real estate activities
M	Professional, scientific and technical activities
N	Administrative and support service activities
O	Public administration and defence; compulsory social security
P	Education
Q	Human health and social work activities
R	Arts, entertainment and recreation
S	Other service activities

8. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in the publication have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

Abbreviation	Full name
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering ^Δ	Accommodation and food service activities

9. Scheme of the administrative division of Małopolskie Voivodship by powiats.

10. In map legends, the numbers in brackets indicate the number of powiats in a given range.

Detailed methodological explanations regarding the basic concepts and methods of compiling numerical data are available in the studies:

- "Methodological report. Statistics on labour market, wages and salaries"
- "Methodological report. Employment in the national economy according"
- "Methodological report. The demand for labour"
- "Methodological report. Wages and salaries in the national economy"
- "Methodological report. Structure of wages and salaries by occupations"
- "Methodological report. Accidents at work"
- "Working conditions in 2021"
- Information of Statistics Poland on the revision of the registered unemployment in 2021

which can be found on the website of Statistics Poland.